לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ח' בניסן תשמ"ו, 17 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13017 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

אש נפתחה על זוג תיירים בירושלים

מאת כתב על המשמר בירושלים

משטרת ירושלים פתחה אמש במצוד נרחב אחרי היורים בזוג תיירים מגרמניה בעיר העתיקה. בני הזוג סיירו אתמול, סמוך לשעה 10 בערב באיזור הוויאה דלורוזה שבין החומות, כאשר לפתע נפתחה לעברם אש. האשה נפצעה והועברה לבית־החולים „הדסה" בעין־כרם ואילו בעלה לא נפגע, אך היה המום מהמעשה. המשטרה רואה בחומרה רבה את הפגיעה בתיירים ועושה מאמץ רב כדי להתחקות אחר עקבות היורים.

קדאפי שם קץ לחרושת השמועות על גורלו — הופיע אמש בריא ושלם בטלוויזיה, דיבר בשלווה והכריז: רייגן הוציא פקודה לרצוח את הילדים שלנו

מטוסים אמריקניים מוסיפים לטוס מעל טריפולי ולזרוע בהלה ומבוכה

מגמת הגיחות לערער הבטחון של הלובים ולעודד הפיכה ● תת־שר החוץ של לוב בא אמש לאתונה – עומד להזהיר מדינות המערב מהפצצת בסיסים אמריקניים בספרד, איטליה ויוון ● האווירה בבירת לוב מוסיפה להיות עצבנית וקולות ירי נשמעים ברחובות

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזה"ת, אלכס פישמן כתבנו הצבאי, זאן כהן כתבנו ביוון וסוכנויות הידיעות

מטוסים אמריקנים טסו אתמול לגיחות סיור וצילום מול טריפולי, ככל הנראה כדי להגביר את המבוכה ותחושת חוסר־הוודאות בבירה הלובית.

פחות מיממה אחרי שמטוסי ארה"ב תקפו את מעונו של קדאפי, ניכר חוסר האונים בלוב. העובדה שקדאפי עדיין לא הופיע בפומבי, עד אמש, ולר כדי להרגיע את בני עמו, הולידה חרושת של שמועות, כאילו נפצע קשה, ואולי אף שעזב את המדינה.

טריפולי הבירה נראתה אתמול כמו עיר במצור, ולפי שעה נראה, כי האמריקנים הצליחו לערער את הבטחון העצמי של הלובים. פרשנים ערבים העריכו, כי רק הופעה פומבית של קדאפי עשויה להחזיר את השקט לטריפולי ואת החיים לתיקנם. אם כך לא יקרה תוך השעות הקרובות, אות היא כי המנהיג הלובי שרוי במצוקה.

(המשך בעמוד 16)

משפחתו של קדאפי וביתם ההרוס

ספיה, אשתו של קדאפי ושלושה מילדיהם. בתמונה שצולמה בינואר השנה. משמאלה – קאמיס בן ה־3 ומימינה ענב בן ה־4. עומד מאחור סעדי בן ה־12. בהתקפה האמריקנית על ביתו של קדאפי נהרגה בתם המאומצת של הזוג ונפצעו שניים מילדיהם. אחד מהם הוא קאמיס הנראה בתמונה. למטה: הבית ההרוס של המשפחה. (צילום: איפי)

טייסים סורים מאיישים טייסת לובית של מטוסי מיג־23

מאת אלכס פישמן כתבנו הצבאי

בלוב שוהים דרך קבע, מאז סוף שנות ה־70' טייסים של חיל־האוויר הסורי, המאיישים טייסת המורכבת ממטוסי קרב סובייטים מתקדמים, מדגם מיג 23 — הממוקמת בלוב במסגרת הסכמים צבאיים בין לוב וסוריה. מקורות מערביים המדווחים על־כך ציינו בהקשר למתקפה האמריקנית שלשום כי לא הובחנה כל מעורבות סורית בפעילות הלובית נגד המטוסים האמריקנים. יתרה מזו, אין כל עדויות כי סורים מפעילים את טילי הנ.מ. ארוכי הטווח מדגם ס.א.־5 בלוב, וממילא לא נטלו חלק בירי של טילים אלה. יצויין כי לאחר בחינת תוצאות ההפצצה האמריקנית שלשום מסרו מקורות אמריקנים על פגיעות טובות בשדה־התעופה בנינה, שליד בנגאזי, ובשדה התעופה הסמוך לטריפולי. במהלך התקיפות על יעדים אלה נפגעו מספר מטוסים צבאיים שחנו בשדות התעופה. כן ציינו האמריקנים כי באיזור סידי באלאל, הצליחו המטוסים האמריקנים לגרום נזק קשה למתקן אימונים של הקומנדו של חיל־הים הלובי.

גרנות: עוד ייאמר נצחון פרס במקום ניצחון פירוס ● עמוד 3

סיכוי קלוש לחוק נגד גזענות לעבור בפגרה ● עמוד 3

המשוררת והעתונאית מירה מינצר־יערי מתה אמש במרחביה

המשוררת והעיתונאית מירה מינצר־יערי בת 46 מתה אתמול ממחלה קשה. מירה יערי חברת קיבוץ מרחביה. תובא למנוחות היום בשעה 3 אחה"צ בבית־העלמין בקיבוץ. בשנתיים האחרונות היתה מירה יערי חברת מערכת „על המשמר" ועסקה בעיתון בעמק.

הותירה אחריה אם, בעל גיורא, ו־4 ילדים, סיון בת 22, יהלי בן 15, דילה בן 13 ועילם בן 6.5.

(המשך בעמוד 16)

משק העובדים, מודעי והדמוקרטיה

היה משהו יותר מסוריאליסטי בדברים שנאמרו ונתפרשו אתמול ושלשום בטקסי־החילופין של השרים ניסים ומודעי בתפקידיהם ובדיון שנשא אתמול בכנסת. אחד מפקידיו הבכירים של האוצר אמר, ששוב הפוליטיקה ניצחה את הכלכלה; מודעי עצמו הזיל דימעה על השבוע האומלל בחייו, שבמהלכו הפריח באוויר אי־אלו אמרות ללא כנף, שבגללן נמש ביד קשה. למען יראו וייראו. אמצעי־התקשורת אף הרחיקו לכת. ושוב התעלמות מוחלטת מסיבת החדחה של מודעי. התחרו ביניהם לקשור כתרים לראשו ולמטות את רשימת הישגיו הארוכה. ממש צדיק ורע לו, איוב בן ימינו, שהפך לכלי משחק בידיהם של השטן והאלוקים.

הבה נחזור איפוא לסיבה המקורית של פיטורי מודעי: שר־האוצר אולץ לעזוב את כהונתו משום שסרב באופן מוחלט לבצע את החלטות הממשלה הקשורות בפתרון בעיות כלכליות מבנות מיוחדות בענפי הבנייה והחקלאות. ובשרותים חברתיים (קופת־חולים). חשר דאג לתת פומביות הזה לסירובו זה, ואף העניק לכך נופך אידאולוגי משלו: המגזר ההסתדרותי, הסביר, נצמד כערפד אל המשק ומוצץ את דמו (או את לשדו). אילו אמר שר־האוצר דברים כגון אלה לא על משק העובדים, או על שרות ציבורי־חברתי, אלא על קבוצה אתנית או דתית כלשהי, אפשר להניח כי שום שום מלבד חרחקתו המלאה מן הממשלה לא היה מרגיע את דעת הקהל הנסערת. רק נדמיין בנפשנו את התגובה הציבורית לחצהרה לפיה עדות המזרח, או הערבים, או החרדים, הם המוצצים את לשד המדינה — אותה התגובה הציבורית שהשתתקה כאשר שר־האוצר תקף את ההסתדרות ואת מוסדותיה, ולא כל שכן את משק העובדים, את הקיבוצים ואת מדינת הרווחה. כאן מותר לא רק לשרוף בהבל־פה מרעיל, אלא להעביר שהחלטות הממשלה לא יוגשמו, במלואן או בחלקן הארי. אכן נדמה, שמשהו ישוה מאוד השתבש בחלכי הרוח ותפיסות העולם אצלנו. ושר המעריך את תקינות פעילותה של הדמוקרטיה הפרלמנטרית, כאשר יש לעצמו זכות לסרב לבצע מטעמים מפלגתיים מובהקים, נחשב בעיקרו לאומי, או לגיבור תצ־לאומי, בשעה שראש־ממשלה הממציא את התגובה הנכון נחשב למדינאי מזור, נקם ונוטר ללא כל הסבר ראציונאלי.

והוות מודעי חייתה חזונית לא משום שהוא היה שר־האוצר פחות או יותר מוצלח, אלא משום שבלי הדחה כזאת לא יכלה ממשלת ישראל להמשיך ולתפקד. יתרה מזו אילו הצליח מודעי להביא להתמוטטותה של משק העובדים ולהעברתו לכונס נכסים, כמי שקיווה בליבו, היה זה תחילת תהליך הורס של משק העובדים הישראלי. ולאורך זמן סופו של השמאל הישראלי כולו. לכל אותם חוגי השמאל־כביכול המתאבלים על החלפת מודעי באוצר, יש לנו שאלה היפוטתית האומנם היה השלטון הבגיני והשרוני בימי מלחמת לבנון ללא עוצמתה הכלכלית של תנועת העבודה, שנשתמרה גם בימי השלטון הקודים. משק פעולים חזק, קיבוצים חזקים, חברת עובדים חזקה, הם מיסודותיה ואושיותיה של הדמוקרטיה הישראלית המתוקנת, הליבראלית, החוננת כלי הדרוש במסורה, תקציבי למגוע בראשונים, חולם גם לפגוע באחרונים.

המימשל: נחלוק עם ישראל לקחי ההפצצות על לוב

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — בפנטגון אומרים, כי המתקפה האווירית האמריקנית על חמש המטרות בלוב, הצליחה בעיקר הודות לגורם ההפתעה והטקטיקה המתקדמת של המצבה הלילית מגובה נמוך.

דובר הפנטגון אמר, כי „הצלחת המשימה נבעה מגורם ההפתעה, מיסוך אלקטרוני דיכוי פעילות הטילים, טקטיקות תקיפה מגובה נמוך והסוות הלילה".

נפגעה התשתית הצבאית

ההתקפה המתואמת של כוחות חיל־האוויר והצי במטוסי אף־111 מבריטניה, מטוסי א־6 ואי־7 ואף־18 מנושאות המטוסים, גרמה לדברי הפנטגון נזק רב לתשתית הצבאית של לוב.

המטוסים האמריקנים השתמשו בפצצות במשקל של 500, 700 ו־750 ו־2000 פאונד וכן בטילי „שרייק".

מזכיר המדינה שולץ הגן אתמול על ההחלטה להפעיל מטוסי אף־111.

(המשך בעמוד 16)

על מותה ללא עת
של חברתנו
מירה מינצר־יערי
אבל
בית „על המשמר"

חגיגות 86
כל הכבוד לפועלי חיפה
הצדעה לפועלי חיפה
מצעד ברחובותיה המרכזיים של חיפה
ועצרת מרכזית של ח"י 1 במאי

חברי מפ"ם בעיר, בקיבוץ ובמגזר הערבי, חברי השומר הצעיר, תומכי העובדים מכל הארץ מוזמנים להביע סולידריות עם עובדי ישראל במאבקם למען תעסוקה בטוחה לכל וקיום הוגן

●

סיור מוקדם במסלול הצעידה ובמקום העצרת למזכירי סניפים, מזכירי קיבוצים וראשי קינים מכל הארץ ייערך ביום שלישי 22.4.86

נפגשים בסניף מפ"ם בחיפה, רח' שפירא 5 בשעה 09.00

●

אנא הבטיחו השתתפותכם

1 במאי: חיפה. נהיה שם.
מפ"ם עם העובדים

מדד מארס שעלה ב־1.5% — הנמוך ביותר זה 15 שנה

הגורם העיקרי לעליית המדד — העלאת מחירי התחבורה ב־4.4% ● המדד הצפוי באפריל — 2.5% ● קיסר מזהיר מהסרת הפיקוח על המחירים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מדד המחירים לצרכן עלה בחודש שעבר ב־1.5 אחוזים, אולם במשרדים הכלכליים צופים למדד גבוה יותר בחודש אפריל.

שר־האוצר הפורש, יצחק מודעי, כינס אתמול מסיבת עתונאים שבמהלכה התייחס למדד מארס. מודעי אמר, כי זהו המדד הנמוך בחודש מארס זה 15 שנה. במארס 1971 נרשם מדד של 1.3 אחוזים.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, כי השפעה ניכרת לעליית המדד נרשמה בסעיף התחבורה ותקשורת. סעיף התחבורה עלה ב־4.4 אחוזים בחודש שעבר, וזאת לאחר עלייה של 19.1 אחוז בתחבורה הציבורית והתייקרות של 19 אחוז במוניות.

מדד מחירי הבריאות עלה ב־1.8 אחוזים. התשלומים לקופות החולים עלו ב־3 אחוזים. שירותי רופא שיניים עלו ב־1.1 אחוזים. לעומת זאת הוזלו צורכי רפואה כגון צמר גפן ב־1.4 אחוזים.

מדד מחירי המזון עלה באחוז אחד. ריהוט וציוד לבית התייקרו ב־1.8 אחוזים. הרהיטים התייקרו ב־2.4 אחוזים, ציוד חשמלי — ב־2.1 אחוזים.

מדד מחירי הירקות והפירות עלה ב־2.4 אחוזים. העלייה הזו מנוגדת לירידה העונתית הרגילה בחודש מארס במדד הירקות והפירות. מדד מחירי הירקות הטריים עלה ב־1.3 אחוזים ומדד מחירי הפירות הטריים עלה ב־3.3 אחוזים.

מדד מחירי התרבות עלה ב־2.3 אחוזים. במיוחד התייקרו ספרי הקריאה ב־12.2 אחוז. הבראה ונופש ב־14.6 אחוז ועתונים, שבועונים וירחונים ב־4.2 אחוזים. כמו כן התיקרו תקליטים ב־3.4 אחוזים וביטוח טלוויזיה ב־2 אחוזים.

מדד מחירי אחזקת הדירה עלה ב־0.3 אחוזים ומדד מחירי סעיף השונות עלה ב־1.1 אחוזים. מדד המחירים הסיטונאים עלה אף הוא ב־1.1 אחוזים.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ובמשרדים הכלכליים צופים כי מדד אפריל יהיה גבוה וינוע, בין 2.5 — 2 אחוזים.

„עליית מדד המחירים לצרכן בחודש מארס 1986 בשיעור של 1.5% היא תופעה מעודדת המורה שוב על המשך היציבות המשקית שציבור העובדים תרם ליצירתה את המרכיב העיקרי" — אמר מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בתגובת ההסתדרות על פרסום המדד לחדש מארס 1986.

המזכ"ל הזהיר להלן את הממשלה לבל תחפז ותמהר בהסרת הפיקוח הממשלתי על מחירי מוצרים מפוקחים וציין שבאותם מוצרים שהפיקוח אכן הוסר מהם באחרונה חלו התייקרויות שתרמו אף הם לעליית המדד.

„מה היתה ישראל בלי דגניה?" — שאל פרס וצפיר הוציא את מודעי מהגזברות

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

„מעתה והלאה יש צורך דחוף למדינה ולעם שלנו שהתנועה הקיבוצית תשמש מרכז להשראה אמיתית והזיון חוזר להפרייה רב־כיוונית. מה היתה ישראל בלי דגניה. מהי ישראל עם דגניה ומה תיא תחיה כשמפעל זה יוגדל ויורחב" — במלים חמות אלה בירך אתמול ראש הממשלה שמעון פרס את קבוצת דגניה א' ואת התנועה הקיבוצית כולה במלאות לה 75 שנה.

ראש הממשלה דיבר בעצרת הצדעה והוקרה שהתקיימה אתמול בחצר הישנה של אום־ג'וני, לימים דגניה, בערב שנערך ביוזמת התנועה לארץ־ישראל טובה ואגודת אמני ישראל השתתפו גם חשרים יעקב צור ואריק נחמקין, חברי כנסת, ראשי התנועות הקיבוציות, ראשי רשויות וותיקי דגניה.

ראש הממשלה אמר, כי אי־אפשר לתאר את שורשי הארץ הזאת בלעדי המפעל המהפכני הזה. „אום־ג'וני הניפה לא רק דגל של מרד לאומי, אלא גם נס של מהפכה חברתית. הקיבוץ צריך לשמש ארץ יעד לאנשים, לרעיונות ולמוטיבציה. נדרוש צדק ואמת לחברה ולאדם, ערבות הדדית ומוסר אישי, כמו שביקשו הראשונים" – אמר ראש הממשלה.

אהרון ידלין, שבירך בשם התנועות הקיבוציות, אמר, כי אסור לקיבוץ להפוך לחיות כפר רגיל וכי הוא חייב לשאוף תמיד לקראת חלום ולהיות משמעותי לחברה הישראלית כולה.

את ההצגה בתוכנית האמנותית גנב השחקן־חקיין טוביה צפיר בעת שבז'רגון הקיבוצי ערך סידור עבודה לחברי ממשלת האחדות הלאומית. כשהודיע טוביה צפיר, כשהוא מחקה את ראש הממשלה, כי מודעי יוצא החל מחיום מהגיזברות. פרץ הקהל בצחוק ובראשו ראש הממשלה. גם הזמר חיים משה זכה למחיאות כפיים סוערות בהופעתו בחצר אום־ג'וני. במהלך הערב תועלתה מסכת בשם „החיטה צומחת שוב" שכתב מוקי צור. כן השתתפו אמנים רבים ולהקות.

הינחו אילי גורליצקי וגילה אלמגור. הטלוויזיה הישראלית צילמה את האירוע והוא ישודר ביום העצמאות.

צה"ל פינה את המתנחלים ופליטים סיירו בתל־סולטן

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

נסיון התנחלותם של 30 אנשים בתל סולטן סוכל אתמול על־ידי כוחות צה"ל שהגיעו למקום והורו למתנחלים לפנות את השטח.

ראובן רוזנבלט, יו"ר המועצה האיזורית חוף־עזה, מראשי היושבים בגוש קטיף, אמר לכתבנו אמש, כי המועצה לא אירגנה את ההתנחלות הזו וכי היתה זו „פעולה ספונטנית". בתשובה לשאלה כתבנו אמר, כי הוא שמע ש„משהו" הולך להיות — אך הוא לא ידע בדיוק מה.

אתמול ב־8.30 בבוקר עברו 30 מבין 500 ראשי משפחות הפליטים את הגבול, סיירו בחלקות המיועדות להם ואמרו לכתבים שהיו במקום, כי הם יחזרו בעוד חודשיים לבנות כאן את ביתם. הם עדיין לא קיבלו מהמצרים 8000 דולר למשפחה כפי שהובטח, אך גם כאשר יקבלו את הכסף זה לא יספיק לבניית בית, אמרו.

אלוף פיקוד הדרום, אורי שגיא, אמר לעתונאים, כי צה"ל ערוך לטפל בבעיות בטחוניות אם תיווצרנה.

מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, הסביר, כי הצעד הזה התחייב מהסכם השלום עם מצרים ושהמצרים לחצו לקיימו. אילמלא כן „לא היינו מתנדבים להביא אותם לכאן", אמר.

השר אמנון רובינשטיין שהתארח אתמול באשקלון גינה את המתנחלים בתל אל־סולטן שנטלו את החוק לידיהם ומנסים לטרפד את ההחלטות החוקיות של הממשלה.

„פרוטרום" בסכנת סגירה בגלל חוב של מיליון דולר

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מפעל „פרוטרום" שליד עכו עלול להיסגר בגלל חוב של מליון דולר, לאחר שבתי־הזיקוק בחיפה הפסיקו את אספקת האתילן למפעל בגלל החוב המצטבר.

בתי־הזיקוק הפסיקו ביום שני אחה"צ את הזרמת האתילן מבתי־הזיקוק לצינור המחובר למפעל „פרוטרום". כתוצאה מכך החל המפעל, המעסיק כ־500 עובדים, בתהליכי סגירת מיתקנים ובמידה שלא תחודש מייד אספקת החומר החיוני, ייפסק הייצור והפועלים יפוטרו.

מועצת העובדים נמסר, שהנהלת המפעל ביקשה ארכה של 48 שעות כדי לנסות למצוא הסדר כספי להחזרת החובות, אולם בתי־הזיקוק סירבו להיעתר לכך וסגרו את הברזים.

מזכיר מועצת פועלי עכו, יהושע כץ, שלח אתמול מברקים לשר־המסחר והתעשיה ולשר האנרגיה וביקש התערבותם המיידית לחידוש אספקת האתילן.

מזכיר מועצת הפועלים אמר שהוא לא יסכים למצב העלול להוביל לפיטוריהם של כ־500 עובדים.

מועד העובדים נמסר, שעקב הפסקת האתילן עלולות להיווצר בעיות אקולוגיות באיזור.

רכזי ח"צ ומזכירות ח"צ ארצית
נפגשים מחר יום ה' 17.4.86 בשעה 09.00 בקבה"א
מחכים לכם.
ח"צ הקבה"א

ארכיאולוגים הפגינו בפתיחת „אוסף דיין"

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

אקורדים צורמים ליוו אמש את מעמד הפתיחה החגיגי של התערוכה „איש בארצו" — אוסף עתיקות של משה דיין, שנערכה במוזיאון ישראל בירושלים. את הקרואים הרבים הקבילו ארכיאולוגים צעירים שנשאו כרזות בנוסח: „השודד בארצו", „ארכיאולוגיה של ארמה חרוכה" וכדו'.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, משושביני התערוכה, איננו סבור כי הפולמוס על דרכי קניינו של האוסף נורע. „אדרבה", אמר קולק בנאום הברכה שלו. „אני מודה לכל אלה שעשו מהומה, כי זה יכפיל את מספר המבקרים".

כתו של משה דיין, יעל, הודתה על כך שהאוסף של אביה מצא אכסניה מכובדת במוזיאון ישראל ולא נמכר פריטים פריטים. רחל דיין, אלמנתו של משה דיין, בעלת האוסף, ששילשלה לכיסה מיליון דולר תמורת העתיקות, השתתפה במעמד, זוהרת ושומרת על איפוק.

מנהל מוזיאון ישראל, מרטין וייל, הסביר, כי אפשר להתווכח על אופי התערוכה. „אך תפקידינו להציגה".

האוסף הארכיאולוגי העשיר שהוריש דיין כולל אלפי מוצגים, רובם חרסים. הלהיט באוסף — עשרות ארונות קבורה של חרס בגודל אדם מהתקופה הפלשתית שנמצאו בחפירות בדיר אל־בלח ברצועה.

משפט אנשי השכונות נגד התוכנית הכלכלית

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

משפט ציבורי נגד מדיניותה הכלכלית של הממשלה נערך אמש בשכונת קרית־מנחם בירושלים. עורכי המשפט ד"ר שלמה אלבז (המזרח אל השלום), דדה בין שטרית (שח"ק) וציון חיון (מוסררה).

אכזבת־מה נכונה למארגנים מחמת פיטוריו של שר־האוצר יצחק מודעי, האחראי על המדיניות הכלכלית. ש„הלך על רקע של סגנון ולא על רקע של תוכן".

בין העדים — נציגי שכונות ומשפחות מצוקה, ועדי עובדים, ח"כים ועוד. בכתב־האישום נאמר: מודעי נאשם בשחיקת שכרנו, ביצירת אבטלה, במתן הטבות לעשירים על חשבון החלשים ובגרימת אי־צדק לשכבות המהוות את רובו של העם.

ההסתדרות תנסה למנוע סגירת „עוף העמק"

מאת כתבנו לענייני עבודה

ועדת התעסוקה של ההסתדרות הקימה אתמול מטה מאבק שיפעל נגד סגירתו של מפעל „עוף העמק" ברמת־ישי, המעסיק 200 עובדים.

מנכ"ל המפעל, יובל שושני, אמר ליו"ר ועדת התעסוקה, עליזה תמיר, שבדעתו לסגור את המפעל בגלל דמי הארנונה הגבוהים, כסך 214 אלף דולר, שנדרש לשלם על ידי המועצה המקומית. בעקבות סירוב המפעל לשלם את הארנונה, הטילה המועצה עיקולים על חלק מציודו.

עובדי מפעל „מתכת מחולה" שבמושב מחולה בבקעת־הירדן קיבלו אתמול מכתבי פיטורים מההנהלה, בתגובה על החלטת מועצת פועלי בית־שאן להכריז על שביתה במפעל.

השביתה במפעל, המייצר אביזרי תעופה, הוכרזה בתגובה על סירוב הבעלים לאפשר בחירה של ועד עובדים ודרישתם להעסיק את 15 העובדים רק עלפי חוזים אישיים, ללא הסכם עבודה קיבוצי.

שעון קיץ יופעל באילת החל מהשבוע הבא

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

למרות התנגדות שר־הפנים הרב פרץ, יופעל באילת החל מיום א' בשבוע הבא שעון קיץ. על כך החליטה אתמול מזכירות מועצת הפועלים שהתכנסה לדיון מיוחד בנושא.

מייד לאחר החלטת המזכירות התקיימה פגישה של כל ועדי העובדים, לרבות הנמל, הנהלות מפעלים, בנקים, נציגי מלונות והסתדרות המורים, בה הוחלט פה אחד שהחל מיום א' יחלו העובדים את עבודתם באילת שעה אחת קודם.

גם האורחים והתיירים שיגיעו לאילת יצטרכו לקחת בחשבון שהשעון האילתי יהיה שונה מהשעון התל־אביבי.

השר רובינשטיין: חוללנו נס כלכלי שיילמד בבתיה"ס

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

להערכתו של השר אמנון רובינשטיין לא תהיה התמוטטות במצבה הכלכלי של ישראל עד סוף 1986 ורמת האינפלציה תישאר יציבה — „זה יהיה הישג עצום ונס כלכלי שילמדו אותו בכל בתי הספר לכלכלה בעולם".

רובינשטיין הוסיף, כי הוא איננו רואה אפשרות בשנה הנוכחית לצמיחה כלכלית של ממש, למרות כל ההכרזות, אך הוא מאמין שאם נחזיק מעמד סופה של הצמיחה לבוא.

הוא היה אתמול אורחה של עיריית אשקלון ונשא הרצאה במועדון הכלכלי בעיר. הוא סיפר עוד, כי להערכתם של מעצבי התוכנית הכלכלית רמת האבטלה היתה אמורה להיות חריפה יותר והוא, רובינשטיין, שמח כי הם התבדו.

הפסד ראשון לרכליס באליפות ישראל בשחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

בנצחונו של יהודה גרינפלד, סגן אלוף ישראל בשחמט, על גדי רכליס מבאר־שבע, עמד במוקד אירועי הסיבוב השביעי באליפות ישראל בשחמט ביפו. היה זה הפסדו הראשון של רכליס בתחרות.

בראש ממשיך להוביל יצחק ויינגר, מירושלים שגבר על אילן מנור. יאיר קריידמן סיים בתיקו עם עופר ברוך; יוחנן אפק סיים בתיקו עם אלוף ישראל בשחמט אלון גרינפלד. נתן בירנבוים ניצח את ולדימיר אלטרמן.

הדירוג בצמרת: ויינגר — 6.5, י. גרינפלד — 5 (1), רכליס, קריידמן ובירנבוים — 5 כל אחד.

באליפות הנשים מוליכות בראש שתי הצעירות ישראלה וייסברוט ושלומית ורדי כשלכל אחת מהן 4.5 נקודות וחמישה משחקים.

ארה"ב מאשימה מוסקבה שלא נענתה לפנייתה לרסן קדאפי

„אם היתה נענית לפניותינו היה מעגל האלימות נמנע" — הכריז דובר הממשל

מאת בארי שוויה,
כתב „אסושייטדפרס"

וושינגטון. — ארה"ב האשימה אמש את בריה"מ, שלא עשתה די למניעת הגורמים שהביאו אותה לתקוף את חלובים.

דובר הסטייט דיפרטמנט אמר, כי למרות בקשות חוזרות ונשנות של האמריקנים לא עשתה מוסקבה דבר לריסון הלובים. „אם המזרח־גרמנים והסובייטים היו נענים לפניותינו, היה מעגל האלימות נמנע" אמר הדובר ברנרד קלב.

קלב אמר גם, כי הסובייטים הוזהרו, שאספקת טילי ס.א־5 ללובים „תעודד את קדאפי להסתכן ואותנו להגיב. וזה מה שקרה למעשה".

הדובר אמר, כי ארה"ב הציעה לסובייטים מספר פעמים להידבר על תמיכת לוב בטרור, אך הם סרבו.

מוסקבה: השפעה שלילית

בריה"מ הודיעה אתמול, כי התקפה האמריקנית על לוב תשפיע באופן שלילי ביותר על יחסי מזרח ומערב ועל ההתקדמות בנושאים המוניטארים.

מנהיג בריה"מ מיכאל גורבאצ'וב העביר אתמול — לדברי סוכנות טא"ס — שדר של תמיכה ואהדה לקדאפי והבטיח לו את המשך המחוייבות הבטחונית כלפיו.

אתמול ניצבה ארה"ב לבדה במועצת הביטחון, כאשר גונתה על־ידי נציגי הגוש המזרחי ומדינות ערב הקיצוניות.

מבירותיהן המשיכו מדינות ערב הפרו־מערביות לגנות את ארה"ב. אש"ף קרא לפעולות תגמול נגד ארה"ב ובריטניה, מצרים הציעה סיוע רפואי ללוב וירדן לא נקטה במונח „תוקפנות" בהתייחסות לארה"ב, ואסרה על הפגנות נגדה.

מדינות השוק האירופי ינסו לדבריהן לפרק את המתיחות באיזור הים־התיכון, כאשר יפגשו היום שרי־החוץ שלהן לדון בהתקפה על לוב. טענה נשמעת כלפי שר־החוץ הבריטי ג'פרי האו, שכנראה ידע על ההכנות האמריקניות להתקפה ולא סיפר על כך לעמיתיו בקהיליה האירופית.

ראש הממשלה תאצ'ר המשיכה אתמול להגן על עמדת התמיכה שלה בארה"ב. — בפתח ישיבה מיוחדת של הפרלמנט שכונסה לדיון בהיתר הבריטי לאמריקנים לפעול מבסיסים באנגליה. למעשה, חזרה תאצ'ר על הטיעונים האמריקנים, שריצוי הטרור רק יגביר אותו והגיע הזמן לפעול נגדו בתקיפות.

צרפת התעלמה אתמול מהביקורת האמריקנית על אי־שיתוף הפעולה מצידה. דובר הממשלה בפאריס אמר, שמה שמעסיק את צרפת הוא הסלמת האלימות ולא היחסים עם ארה"ב.

(אי.פי., ע"ר, ע"צ)

שריד מסר לרבין „פקודת המבצע" של המתנחלים נגד „שלום עכשיו"

מאת פנחס ענברי,
כתב „על המשמר"

ח"כ יוסי שריד מר"ץ מסר אתמול לידי שר־הבטחון יצחק רבין „פקודת מבצע" שהכינה מועצת יש"ע לקראת חסימת הדרכים אל חברון בפני שיירת „שלום עכשיו". הוא נועד עם שר־הביטחון בכנסת. ח"כ שריד אמר לכתבנו כי הבהיר לשר־הבטיחון שכל עוד אין עוצרים את האחראים האמיתיים למחסום, שהם ראש המועצה המקומית בקרית ארבע שלום ואך ויו"ר מועצת יש"ע עתניאל שנלר, הוא ממשיך לראות בחומרה את האירועים.

בפרנקפורט: שורפים את הדגל האמריקני

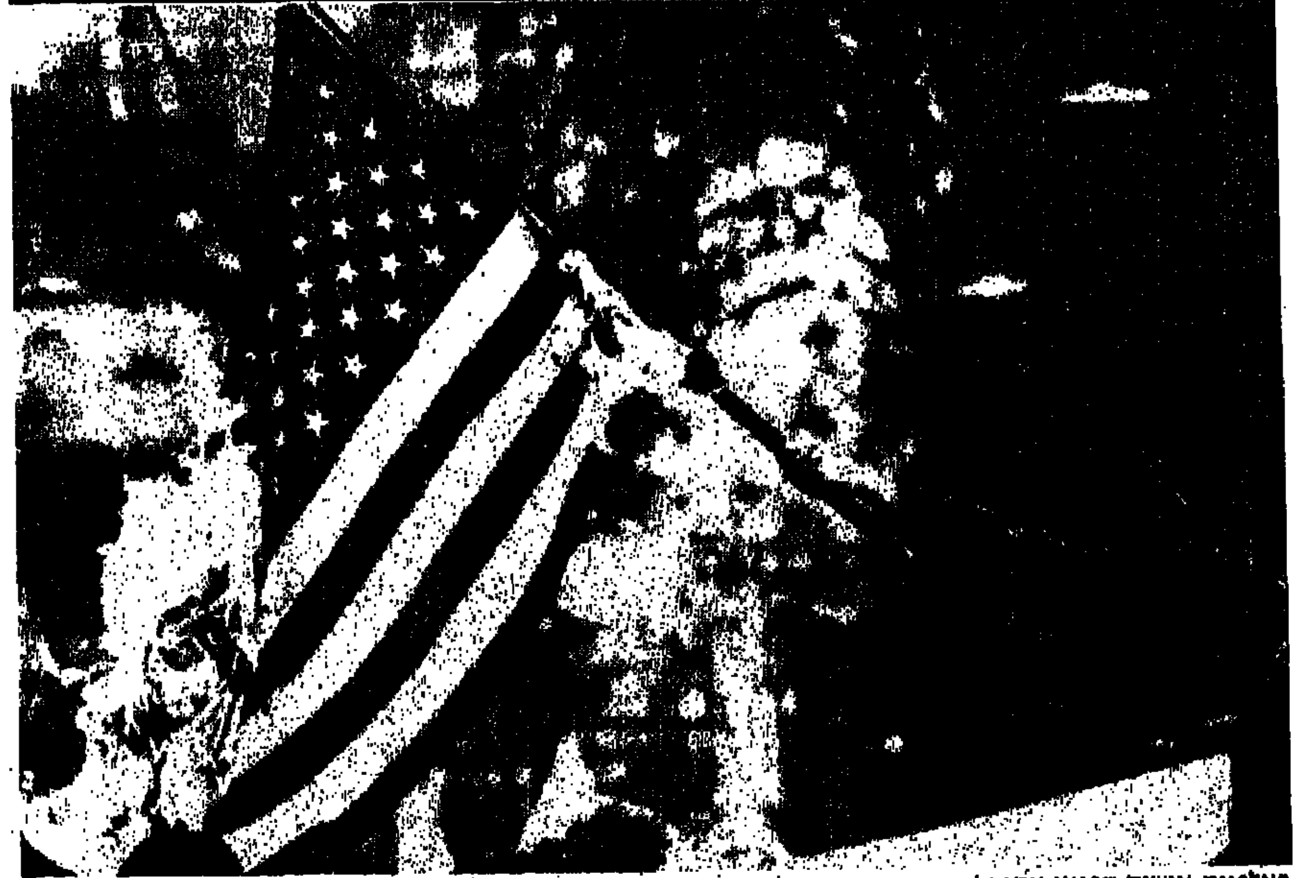

כאלפיים אנשים הפגינו אתמול בעיר זו נגד הפעולה האמריקנית בלוב (צילום אי.פי)

שולץ: ההתקפה על לוב תחזק תהליך השלום במזה"ת

רייגן: קדאפי שגה כשפירש רצוננו בשלום כחולשה

מאת זאב בליצר,
כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ אמר אמש כי התקפה על לוב עשויה לסייע לקידום תהליך השלום הישראלי־ערבי.

בראיון טלוויזיה נשאל שולץ אם התקפה עלולה לחבל במאמצי השלום באיזור וענה: „אני סבור שלהיפך. לוב בהנהגת קדאפי מתנגדת למו"מ לשלום במזרח התיכון ולכשמסתמנת תפנית לחיוב בעמדה ערבית זו או אחרת, אנשים כקדאפי עושים להכשיל זאת".

רייגן: קדאפי שגה

שולץ הזכיר כי כאשר מנהיג אמיץ כסאדאת נרצח, קדאפי ומשטרו עולצים. לדברי שולץ פעולות הטרור של קדאפי נגד השלום חייבות לזכות לתגובה כשם שיש לעצור את פעולות הטרור שלו באירופה. הנשיא רייגן אמר אתמול כי קדאפי שגה בכך שפירש את שאיפות השלום של אמריקה כחוסר נחישות. הוא לא לקח בחשבון לדברי רייגן את מסורת כיבוד החוק והרצון להגן עליהם מפני טרור.

„הגיבורים שבליבנו"

רייגן טילפן אתמול לנשותיהם של שני טייסי מטוס האף־111 שהופל בעת התקיפה ואמר להן כי הם „הגיבורים שבליבנו". האמריקנים הפסיקו אתמול את החיפושים אחר שני הנעדרים.

מזכיר המדינה שולץ אמר אתמול בראיון הטלוויזיוני כי חשוב מאד ללמוד את לקח ההיסטוריה לפיו ריצוי התוקפנים איננו משתלם אלא להיפך מעודד תוקפנות נוספת.

שולץ טוען כי תגובתם הסומכית הנרגנת של המנהיגים הערביים איננה בהכרח משקפת את רגשותיהם הפרטיים: ארה"ב ציפתה לדבריו לתגובות סומכיות של תמיכה בקדאפי בעולם הערבי, אך בשיחות פרטיות הדיבורים הם שונים. קדאפי הוא מטרד גם עבור רוב מנהיגי העולם הערבי אומר שולץ.

„על המשמר" עתון יומי
على همشمار صحيفة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל חדרים 102—121 טל' 225125—6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008; חיפה 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

בניו ג'רסי: חסלו את קדאפי

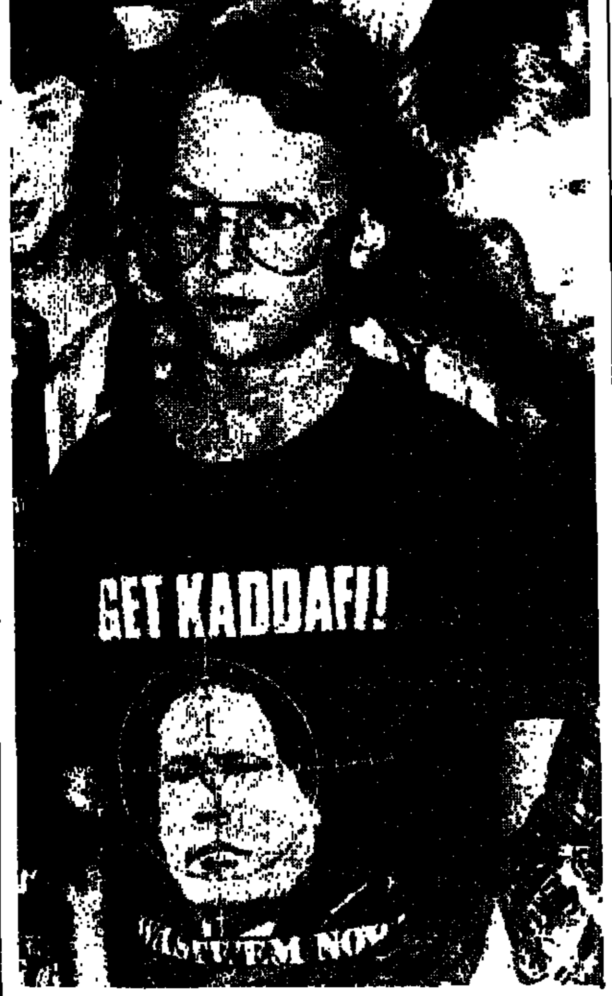

ג'ף מאט בן 11 מטרנטון ניו־ג'רסי (ארה"ב) מפגין נגד קדאפי (צילום אי.פי)

דיפלומט אמריקני נורה ונפצע בחרטום; תייר בריטי נרצח במרוקו

וושינגטון. — דיפלומט אמריקני נורה ונפצע בחרטום ביום שלישי.

שום ארגון לא נטל על עצמו את האחריות להתקפה זו. גם לא ידוע אם יש קשר בין הירייה על הדיפלומט לבין ההתקפה האווירית האמריקנית על לוב.

הפצוע הוא ויליאם קאלקינס והוא הועבר בטיסה לארה"ב במטוס אמריקני מיוחד לאחר ניתוח חירום.

לאנשי השגרירות האמריקנית נאמר, כי מוטב שיישארו בבתיהם. השמירה על השגרירות הוגברה, לאחר שהחלה הפגנה גדולה ברחובות חרטום במחאה על הפעולה האמריקנית נגד לוב.

החשוד בתקיפה, אומרת המשטרה, ידוע כבלתי־שפוי בדעתו ואין סימן לכך שמעשהו היה על רקע פוליטי.

תייר בריטי נרצח במרוקו

תייר בריטי נהרג ושניים נפצעו, כאשר אלמוני שלף אקדח בעיר מאראקש ותקף את התיירים.

שלושה מתחרים עלו לשלב הגמר בתחרות רובינשטיין

מאת כתבנו דוד אור

שלושה מתחרים עלו אמש לשלב הגמר בתחרות רובינשטיין. המתחרים שעלו הם אנג'לה צ'אנג מקוריאה, תומס דוואיס מגרמניה ומתיאס פלצברגר מאוסטריה. אמש הסתיים שלב חצי הגמר בו התחרו 6 מתחרים בנגינת קונצ'רטו עם התזמורת הפילהרמונית בהיכל התרבות. מחר ייערך שלב הגמר ואחריו ייקבע הזוכה בתחרות רובינשטיין.

המומים וכואבים אנו מודיעים בצער רב
על מות חברתנו היקרה
מירה מינצר יערי ז"ל
ההלוויה היום, יום חמישי, 17.4.86, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ מרחביה

במלאת שנה
לפטירתו של חברנו היקר
יצחק רוזן ז"ל
נעלה לקברו ביום א' 20.4.86 בשעה 15.00
בית עין־השופט

סיכוי קלוש להעלאת החוק נגד גזענות בכנסת בעת פגרת הפסח

מעריכים בקואליציה ● השר יעקב צור יבקש ביום א' כינוס מיוחד

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

קיים סיכוי קלוש להעלאת החוק נגד הסתה גזענית במליאת הכנסת בעת פגרת הפסח — העריכו אתמול חוגים בכירים בקואליציה.

אתמול ויתר השר משה שחל על תוכניתו להעלות את הנושא על סדר יומה של הכנסת: עמיתו בהנהלת הקואליציה, השר משה נסים, מכהן כשר האוצר ולא כשר המשפטים וספק אם יהיה פנוי עתה לטפל בנושא זה, ובלעדיו לא מוכן הנציג הבכיר של המערך בקואליציה, משה שחל, להעלות את הנושא.

נציג השדולה הדתית נגד העלאת החוק, אברהם ורדיגר (מורשה), הבהיר אתמול לאנשי הקואליציה, כי העלאת ההצעה בנוסח שהוגש בידי הממשלה ואושר בידי ועדת החוקה חוק ומשפט, תביא לפרישת המפלגות הדתיות מן הקואליציה.

צור תובע דיון בכנסת

שר הקליטה, יעקב צור, יעלה בישיבתה הקרובה של הממשלה ביום א' את התביעה לכנס את הכנסת לישיבה מיוחדת בעת הפגרה, כדי לאשר בקריאה שניה ושלישית את הצעת החוק נגד גזענות.

בעקבות הצעתו זו של השר צור בישיבת הממשלה, ביקש ראש הממשלה מהשרים נסים, קורפו רובינשטיין וצור לדון בנושא ולגבש הצעת החלטה בשם הממשלה, כדי שניתן יהיה להביא נושא מוסכם על שתי הסיעות הגדולות למליאת הכנסת. ואולם, מכל חילופי הגברי בממשלה, לא ברור אם ארבעת השרים יוכלו להתכנס בקרוב.

בשל החשש לאי־קיום ישיבת הארבעה, גיבשו ביניהם השרים צור ורובינשטיין הצעת החלטה שתובא לישיבת הממשלה ביום א', על פיה יובטח חופש הצבעה לחברי הכנסת, שעה שהצעת החוק תועלה במליאה. ההצעה לכנס את הכנסת ולהבטיח חופש הצבעה — תידון, כנראה, בישיבת הממשלה ביום א'.

הלל נזף

בפתח הישיבה המיוחדת של הכנסת אתמול, נזף יו"ר הבית שלמה הלל בממשלה, על שלא הביאה לקריאה שניה ושלישית את החוק נגד גזענות. השר אמנון רובינשטיין („שינוי") הזהירו כי אם החוק לא יתקבל בהקדם, תיתכן פרישה של מפלגתו מהקואליציה.

הלל ציין, בפתח הישיבה המאתיים של הכנסת האחת־עשרה, כי הבית כונס לבקשה מיוחדת של הממשלה. זו נומקה ברצון מפורש להעביר בקריאה סופית את החוק נגד גזענות. „אני שמח שהיום עולים לדיון נושאים אחרים שבאו לפתור את המשבר הקטן שהיה בממשלה, אבל אני חייב להביע את צערי וגם את תרעומתי על שהעילה הישירה לקיומה של הישיבה לא תעלה היום לדיון".

יו"ר הכנסת הביע תקווה כי חוק הגזענות יעבור את הקריאה השלישית והאחרונה בפגרה או לכל המאוחר בעוד כחודש, עם פתיחת מושב הקיץ. „חבל שבשל רחוות מיותרות נגרמת עגמת נפש מיותרת".

פרס ייפגש היום עם נסים כדי לדון בהמשך התוכנית הכלכלית

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ראש הממשלה, שמעון פרס, ייפגש היום עם שר־האוצר החדש, משה נסים, ועם שר־הכלכלה והתיכנון גד יעקבי, לדיון בהמשך ה־תוכנית הכלכלית. במפגישה ישתתפו גם הפרופסורים לכלכלה, מיכאל ברונו ואיתן ברגלס, נגיד בנק ישראל, ד"ר משה מנדלבאום, מנכ"ל האוצר, ד"ר עמנואל שרון, ופקידים בכירים במשרדים הכלכליים.

אתמול אחה"צ נכנס שר־האוצר, משה נסים, לתפקידו החדש, לאחר שיחה עם השר היוצא, יצחק מודעי. בטקס

„התזמורת תמשיך לנגן"

מודעי ונסים בטקס החילופים (צילום: אלי הראתי)

חילופי השרים אמר נסים כי היה נותן כל אשר לו „כדי לא להיות פה". הוא הוסיף כי אין לו ספק ש„המעמסה, כוכר האחריות והצורך הלאומי יביאו אותנו לקבל החלטות נכונות וראויות לאחר שיקול־דעת. כדי להמשיך כמה שהוחל. „הדרך עוד מלאה מוקשים רבים ומכשולים. זו היתה רק ההתחלה של ההבראה. התזמורת תמשיך לנגן".

בהמשך דבריו אמר השר נסים כי זו מלאכת קודש שתיעשה לפי שיקולים לאומיים, והיעד הוא כינון המשק הישראלי. לדבריו, „מודעי היה צריך להמשיך בכהונת שר האוצר ולהוביל את המשק באותה מידה של הצלחה, כפי שעשה עד כה.

„בלי השתוללות, בלי אינפלציה"

הבטיח ראש הממשלה בסיכום הדיון הסוער על חילופי השרים ● ח"כ גרנות לעבר פרס: מכר חסה, קיבל קלוואסה, מה השינוי, מה קרה? ניצחון פרס במקום ניצחון פירוס ● שריד: לו היה לכם סוס, גם אותו הייתם ממנים לשר ● פרס: ברוכים הבאים

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

„המדיניות הכלכלית תימשך. לא תהיה פריצת תקציב, לא תהיה חדפסת כספים, לא תהיה השתוללות, לא תהיה אינפלציה, ותובטח השלב החיוני של הצמיחה. המדיניות היא של הממשלה ולא של איש. אני מאחל הצלחה לשר האוצר החדש משה נסים". דברים אלו אמר אתמול רה"מ שמעון פרס, בסכמו דיון קשה, רצוף האשמות בוטות, על החילופים בראשות משרדי האוצר והמשפטים.

ברוב קולות גדול של כל סיעות הקואליציה אישרה הכנסת את החילופין בין שרי הליבראלים, משה נסים, ויצחק מודעי.

ראשון הדוברים אלעזר גרנות (מפ"ם), שאל את רה"מ: „גם בשביל זה הזעקתם מוסרות ארץ? בשביל זה היו עשרה ימים שכמעט שינו את פני האומה בשביל הלא מאומה הזה היה רוב המהומה וההוא מוצדק? מודעי במקום נסים ונסים במקום מודעי? במחנה יהודים אומרים: מכר חסה קיבל קלוואסה, מה השינוי? מה קרה?"

מזכ"ל מפ"ם הזכיר לרה"מ, כי השר נסים התנגד לתוכנית הכלכלית. ניצחונו הפוליטי של פרס לא היה, למעשה, ניצחון. מהיום לא יהיה עוד ניצחון פירוס. יחליף אותו ניצחון פרס.

יוסי שריד (ר"צ) התריס ברה"מ וכשרים שהקשיבו לדיון כי „לו היה לכם סוס, כמו לקיסר רומא קליגולה, גם אותו הייתם ממנים לשר אוצר".

ראש הממשלה, שעקב אחר הדיון ממושבו ליד שולחן הממשלה, היה תוקפני מאוד בדברי תשובתו. הוא לא חסך מלים ממבקריו מימין ומשמאל, מהקואליציה ומהאופוזיציה. לגרנות ולשריד אמר: „ברוכים הבאים לקלוב הכאסחיסטים". את חיים קופמן האשים בדרדור המשק, יחד עם אריזור, ל־600 אחוזי אינפלציה ו־25 מיליארד דולר חובות.

ח"כ אלוני: לשפוט ואך ושנלר ששילחו בנו פראי־אדם חמושים

יו"ר הכנסת לא איפשר דיון חירום והביע תקווה שכוחות הביטחון יטפלו באלימות המתנחלים נגד ח"כים ואנשי „שלום עכשיו" בחברון

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

„היתה כאן פגיעה בחברי כנסת מודעין. זה לא היה איזה אירוע מקרי. אני בטוחה שכוחות הביטחון יטפלו בעניין כמי שמתחייב מהנושא" — אמר אתמול יו"ר הכנסת, שלמה הלל, בתשובה על הצעה לסדר של שולמית אלוני (ר"צ) בפרשת אלימות המתנחלים ביום ב' שעבר, נגד ח"כים ואנשי „שלום עכשיו", בדרך לחברון.

אלוני ביקשה לקיים דיון חירום באירועים הללו בישיבה המיוחדת של הכנסת אתמול. „אינו שם בין עצי הזית. הגמנו וליד התאנה ליד חברון, כיצד האטר של כתר בראשו ורוצה למלוך עלינו, אם לא תהיה פעולה של אמת על־ידי הרשויות המתאימות, תצא אש מהטרור היהודי הזה, שיצא במאורגן, במתוכנן נגד חברי־כנסת ואנשי ציבור. והפקירו אותם לביזיוני של בריונים וחוליגנים. אם איננו רוצים שתצא אש מהתרופה הזאת ותכלה את כולנו, מן הדין ששנלר ויו"ר מועצת יש"ע, ואך,

יו"ר מועצת קריית־ארבע שתכננו מראש את הפעולה ושילחו בנו פראי־אדם חמושים בנשק — יובאו לדין ובמלוא התומרה".

יו"ר הכנסת הלל, ציין כי לא יוכל לאשר דיון בנושא זה, מאחר שהוא אינו כלול בסדר היום המקורי של חכנות. עם זאת, הוא הביע תקווה, כי כוחות הביטחון יטפלו בנושא, „כפי שמתחייב".

בכנסת	מוטי בסוק ויצחק שור

שר האוצר החדש דחה דיון בגזירות — המערך הוציא לליכוד הערמונים הקרים מתנור הקואליציה

החלטתו הראשונה של שר האוצר החדש, משה נסים, היתה אתמול לדחות את הדיון במליאת הכנסת בהצעת חוק, אשר נועדה להטיל גזירות חדשות: היטל רכב, היטל על קבצאות קשישים ואגרת חינוך.

למעשה, ההתנגדות לחקיקת חוק זה היתה גדולה בסיעת הליכוד לא פחות מאשר בסיעת המערך, אלא שח"כי הליכוד לא ששו לצאת למאבק ציבורי־פרלמנטרי נגד השר נסים ביום כהונתו הראשון. לפיכך, יצרו מצב שבו הוציא המערך את הערמונים הקרים מן התנור הקואליציוני.

לקבלת החלטתו זו של שר האוצר החדש קדמה ישיבת הנהלת הקואליציה, בשעות הבוקר. באותה ישיבה עדיין שימש משה נסים אחד משני נציגי הממשלה בהנהלת הקואליציה. הוא ניסה לשדל את הח"כים, כי יתמכו בהצעת החוק להטלת מסים חדשים בקריאה הראשונה. הוא הבטיח לח"כים לשקול, „בראש פתוח", עריכת שינויים בחוק בין הקריאה הראשונה לשניה, שעה שההצעה תידון בוועדת הכספים. „לא ניירדה אבנים בכנסת ונשתדל לפעול בשיתוף פעולה" — הבטיח שר האוצר לחברי הקואליציה.

ואולם, יו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, סירב להיענות לשידולי נסים. הוא טען כי הממשלה הניחה על שולחן הכנסת הצעת חוק שיש לה מתנגדים רבים בתוך הקואליציה ולכן אין סיכוי שתאושר.

יו"ר סיעת הליכוד, שרה דורון, סיכמה את ישיבתה של הנהלת הקואליציה בהודיעה כי הנהלת הקואליציה תבקש לקיים פגישה עם ראש הממשלה בנושא זה עוד באותו יום. ואולם, הח"כים החלו לעזוב את משכן הכנסת עם תום הודעת ראש הממשלה במליאה ועריכת ההצבעה על אישור חילופי הגברי בממשלה. כאשר חיפשו ראשי הקואליציה את חברי הנהלת הקואליציה כמעט ולא נמצאו ח"כים בבניין. גם ראש הממשלה לא התאמץ, כנראה, לקיים ישיבה רבת־משתתפים של הנהלת הקואליציה על המסים החדשים ואל נכון העדיף לפתור את הבעיה בדרך אחרת.

הליכוד תובע: לפטר את גור

בישיבתה של סיעת הליכוד, שנערכה אתמול לפני פתיחת ישיבת הכנסת, תבעו כמה ח"כים לפנות לרה"מ ולקרוא לו לפטר את שר הבריאות מרדכי גור בשל דברים קשים שהטיח נגד שר האוצר היוצא, יצחק מודעי.

בליכוד שרר רוגז רב על דברי השר כי החלפת מודעי מהווה מתנה למערכת הבריאות.

יו"ר סיעת הליכוד, שרה דורון, אמרה בהנהלת הליכוד כי הסיעה מתכנסת במצב רוח של אכזבה מרה. לדבריה, אין במדינות מתוקנות תקדים לכך „ששר מוחלף משום שהוא מצליח". היא טענה שרה"מ החליט להחליף את מודעי „כחלק מניסיונו לערער על הסכם הרוטציה ומתוך תקווה שמהלך זה יאפשר הורמה בלתי־מבוקרת של כספים למוסדות פוסט־רגל, עקב ניהול כושל של ההסתדרות".

שכבה חדשה של טעוני־טיפוח: ילדים מבתים מבוססים

מאת כתבנו לענייני חינוך

„בישראל הולכת ומתהווה שכבה חדשה של ילדים טעוני־טיפוח. אלו באים מבתים מבוססים, מהם שני ההורים עובדים. ילדים אלה נשלחים לבתיהם לעתים תכופות בשל התנהגות חריגה. אך בבדיקות מתגלה לרוב כי הם סובלים מקשיים פסיכולוגיים משוטטים כמו ראייה או שמיעה לקויות או בעיות עם השיניים".

דברים אלה אמר הפסיכולוג גבי וייסמן, מי שהיה קצין בריאות־נפש ראשי בצה"ל, בהרצאה מטעם אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה.

לדבריו, 20 אחוז מנפגעי מלחמת יום הכיפורים הם נפגעי הלם־קרב: הצורה הקיצונית ביותר של מצבי דחק. „התנפץ המיתוס של הגיבור, של הישראלי שאיננו מתמוטט, והחברה קיבלה זאת בהריעות", טען.

עוד אמר, כי החוקים מתמוטטים בצורה החמורה ביותר. דווקא משום שהנשים מרשות לעצמן לגלות את רגשותיהן, הן מתמודדות טוב יותר במצבי לחץ, ובסופו של דבר, הן הנחשבות לחזקות יותר.

ההסתדרות הציונית העולמית | הסוכנות היהודית לא"י
לשכת הדובר
הודעה
על שינוי מספר הטלפון
במשרד הראשי בירושלים החל מיום 17.4.86
המספר החדש 202222
במקום 241222
עם הפעלת המרכזיה החדשה ניתן להתקשר ישירות לכל שלוחה פנימית ע"י חיוג הספרות 202 ולאחר מכן מספר השלוחה.

תושב אל־בירה נורה למוות באש חייל צה"ל לאחר רגימת אוטובוס

תושב אחר נפצע קשה ● התבקשו לעצור אבל לא נענו ● צה"ל חוקר

תושב אל־בירה נהרג ואחר נפצע פצעים קשים כאשר חייל צה"ל ירה לעברם משלא נענו לקריאותיו לעצור.

המקרה אירע אמש, סמוך לשעה 7. אוטובוס „אגד", שנסע מאיזור רמאללה לירושלים, הותקף באבנים ונזרק עליו חפץ חשוד כשעבר באל־בירה. נהג האוטובוס עצר את הרכב ויחד עם חייל שהיה באוטובוס החל לרדוף אחר שני חשודים שנמלטו בריצה מן המקום.

הנהג והחייל קראו לשניהם לעצור וירו יריות אזהרה באוויר, אך משאלה סירבו לעצור ולהזדהות, ירו לכיוון רגליהם.

נהג האוטובוס והחייל לא הצליחו לתפוס את השניים, לא הבחינו כי פגעו בהם, עזבו את המקום ודיווחו על האירוע לשלטונות הביטחון. הפצועים הועברו ע"י עוברים ושבים לבית החולים המרכזי ברמאללה, שם מת אחד מהם.

צה"ל בודק את פרטי האירוע. (עתים)

צו־סגירה נגד פוליטכניקום

אלוף פיקוד המרכז, אלוף אהוד ברק, הוציא אתמול בצהריים צו סגירה למשך שבועיים נגד הפוליטכניקום בחברון.

הצו הוצא בעקבות התפרעות הסטודנטים ביום ב' בפוליטכניקום.

במהלך ההתפרעות זרקו הסטודנטים בקבוקי תבערה ואבנים על כוחות הביטחון. בחיפוש שערכו כוחות הביטחון במקום התגלו בקבוקי תבערה מוכנים להשלכה, כרוזים, חומר הסתה וחוברות תידרוך להכנת מיטעני חבלה. (עתים)

סטודנטים התפרעו בא־נג'ח

התפרעויות של סטודנטים מאוניברסיטת א־נג'ח היו אתמול בצהריים בשכם, במחאה על התקפת ארה"ב על לוב.

הסטודנטים, שהפגינו בשעה 1 בצהריים, הניפו דגל פלשתין, נשאו את תמונותיו של עראפת וקראו קריאות גנאי נגד ארה"ב וישראל וקריאות תמיכה בלוב.

התפרעות הסטודנטים נערכה בתוך קמפוס האוניברסיטה. בתום ההפגנה התפזרו הסטודנטים לבתיהם, בלי התערבות כוחות הביטחון. כוחות הביטחון הקיפו את האוניברסיטה, אך לא נכנסו לתוכה.

גם באוניברסיטה העברית שעל הר הצופים הניפו סטודנטים ערבים שלטים והם סיסמאות מחאה וגנאי נגד פעולת ארה"ב בלוב. הסטודנטים נכנסו לעימותים קולניים עם סטודנטים מהימין באוניברסיטה, אך כעבור זמן קצר התפזרו שני המחנות.

גוברת התופעה של נישואי תערובת בתנועה הקיבוצית

סקר המכון לחקר הקיבוץ: 739 משפחות מעורבות ב־112 קיבוצים

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

תופעת נישואי התערובת הגוברת בתנועה הקיבוצית, במיוחד בקיבוץ הארצי. בסקר שנערך ב־112 קיבוצים נמצא, כי חיים בהם 739 משפחות מעורבות ולהם 1200 ילדים הזוכים „לחינוך דו־לאומי".

„השבוע", בטאון הקיבוץ הארצי, המפרסם את תוצאות הסקר שנערך על־ידי המכון לחקר הקיבוץ, מוסר כי תופעת הנישואים המעורבים קיבלה ממדים מסיביים מראשית שנות ה־70. כאשר החלה הופעת המתנדבים מחו"ל. בתקופה זו נישאו 90 אחוז מכלל הזוגות „המעורבים". הסקר שנערך ב־87 קיבוצים של התק"ם וב־50 של הקיבוץ הארצי מגלה עוד, כי בקבה"א 6.6 אחוזים משפחות מעורבות, לעומת 4.2 אחוז בתק"ם. הגיל הממוצע של חברי הקיבוץ הנשואים לגבי זוג ממוצא לא־יהודי הוא 33. הסקר מורה כי רוב המשפחות המעורבות (75 אחוז) נשארו בקיבוץ ועוד יותר בארץ, והשאר שונים בחו"ל, רובם באירופה, יבשת המוצא של המתנדבים.

„השבוע" מוסר מפי מבצעי הסקר, כי המתנדבים מהווים, למעשה, מילכוד לתנועה הקיבוצית כאשר אי־אפשר באופן עקרוני לשלול שהיית לא־יהודים בקיבוץ ואי־אפשר לשלול יחסים אישיים על רקע דתי.

„אין בסיס לטענות האמריקני על עינויים בידי קצין צה"ל בלבנון"

משרד הביטחון פירסם אתמול את תגובתו: זו הכפשה מכוונת

מאת אלבם פישמן, כתבנו הצבאי

לאחר מחאתה של ארה"ב בפני ישראל, בעקבות מעצרו של אזרח אמריקני, ע'אזי דבאג'ה, בדרום־לבנון במשך כ־5 שבועות ועינויו בידי קציני צה"ל נבדק הנושא במשרד הביטחון ולהלן הממצאים שהועלו בבדיקה:

ע'אזי דבאג'ה הינו לבנוני בעל אזרחות אמריקנית, המתגורר בדטרויט שבארה"ב ולו משפחה בעיירה בינת ג'בל שבאיזור הביטחון. דבאג'ה נעצר ב־12 בפברואר 86' על־ידי אנשי הביטחון של צבא דרום־לבנון, לאחר שהתברר כי האיש השתתף בתיכנון חיסולם של 4 אנשי ביטחון של צד"ל הממונים על סיכול פיגועים באיזור הביטחון. ע'אזי דבאג'ה שוחרר מהכלא ב־18 במארס 86'.

בחקירת דבאג'ה והאנשים שהיו קשורים עימו התברר, כי בחודשיים האחרונים עד מועד מעצרו, נסע בין לבנון לארה"ב לפחות פעמיים ובאותן פעמים ביקר אצל משפחתו בבינת ג'בל. לדבאג'ה גם קרובי משפחה בצור ובביירות, ביניהם חברים פעילים במנגנון הביטחון של „אמל" וכן קרובי משפחה נוספים בכפרים חרבת־סילם ודר־א־סנטל המוכרים כמוקדי חיזבאלה.

באחד מביקוריו בבינת ג'בל הקים דבאג'ה מגע עם נוצרי תושב עין־אבל שאחד מחבריו עצור על־ידי „אמל" בנבטיה, והציע לו שיפעל למען שחרור חברו תמורת חיסול ארבעה אנשי ביטחון בכירים של צבא דרום־לבנון. הנוצרי הסכים לשיתוף פעולה בנושא. בפגישותיו עם גורמים עוינים הקשורים למנגנון הביטחון של „אמל" מחוץ לאיזור הביטחון ובביירות, קיבל על עצמו לתכנן ולהוציא לפועל את חיסולם של הארבעה. לצורך ביצוע המשימה לקח על עצמו להשיג קלצ'ניקוב עם משתיק קול ומטעני עלוקה, כדי להבטיח הצלחת המשימה. העביר צילומיהם של אנשי הביטחון המיועדים לחיסול ואף הציע להעביר צילומים נוספים של מתקנים צבאיים. בשלב זה נאסר דבאג'ה על־ידי אותם אנשי ביטחון של צבא דרום־לבנון המיועדים לחיסול, וכמקובל בלבנון, שפכו הללו זעמם עליו. כאשר הודה דבאג'ה בפני אנשי הביטחון של צבא דרום־לבנון שאכן היה שותף לתיכנון חיסולם, מדרך הטבע, זכה בבית־המעצר של צבא דרום לבנון לטיפול חריף יותר.

האשמותיו של דבאג'ה שניסה לטפול התנהגות לא הולמת, כביכול, על קצין ישראלי, הוכחו כנטולות כל בסיס והתברר שהיו מיועדות להכפיש את שמו הטוב של קצין צה"ל. כאשר ברור שיחס בלתי־הולם כלפיו בוצע על־ידי הלבנונים בלבד. כידוע, מיתקן המעצר שבו היה ע'אזי דבאג'ה, מצוי בחסותו המלאה של צבא דרום־לבנון. במקרה דנן, כשהתברר לצה"ל שמדובר באזרח אמריקני, הוחלט מיידית על מעורבות ישראלית כדי למצות מהר, ככל הניתן, את החקירה ולמנוע יחס בלתי־הולם מצד החוקרים הלבנוניים — וזה אכן נעשה. אין ספק שהאיש, ע'אזי דבאג'ה, ניצל את אזרחותו האמריקנית כדי ליצור לו חסינות בעיני חוקריו וכדי לאפשר לו לפעול בלי שייענש ואף למנוע חשיפת האשמתו האמיתית, במהלך חקירתו. כאשר נודע לדבאג'ה שעניינו מטופל על־ידי השגרירות האמריקנית, חזר בו מהודאתו בשותפותו במשימת חיסול אנשי הביטחון של צבא דרום־לבנון. מיצוי החקירה התעכב בשל חטיפת שני חיילי צה"ל ב־17.2.86 והאירועים שבאו בעקבות החטיפה.

משרד התעשיה והמסחר

הודעה לציבור

עובדי משרד התעשיה והמסחר יצאו לחופשה מרוכזת

מיום י"ד בניסן תשמ"ו (23.4.86) ועד יום כ"ב בניסן תשמ"ו (1.5.86), בשל כך יהיו המשרדים סגורים לקהל והם יפתחו בכ"ג בניסן תשמ"ו (2.5.86).

עם זאת מובהר לציבור כי גם בימי החופשה המרוכזת ימשך הפיקוח על־ידי מבקרי המשרד וכי במשרדים המחוזיים ימצאו תורנים לקבלת תלונות. מינהל הסחר הממשלתי קבע כי ביום שני בחול המועד פסח (28.4.86) תתקיים מכירת בשר בבתי הקירור.

אירועים

מה מחכה למודעי על השולחן במשרד

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

על שולחנו של שר המשפטים החדש, יצחק מודעי, נערמו בקשות רבות לחנינה, ביניהן של אסירי המחתרת היהודית. מודעי יעסוק בימים הקרובים בקביעת המועמד לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה העומד להתפנות עם פרישתו הצפויה של פרופ' יצחק זמיר.

שר המשפטים היוצא, משה נסים, הספיק „לסנן" מועמדים רבים אך טרם הסכים עם ראש־הממשלה והמ"מ שלו על מועמד. נראה כי מודעי ינסה להכניס לתמונה מועמד משלו, איש המפלגה הליבראלית.

נושאים אחרים בהם יטפל השר החדש: העברת חוק נגד גזענות בכנסת והחוק למניעת מפגשים עם אש"ף. כן יידרש מודעי לסיים את ניסוח הצעת החוקה למדינה.

משה נסים חתם אתמול, ערב חילופי־הגברי, על כתב אישור לעורך־דין מרק אוק'ונר, פרקליטו של דמאניוק, וכך יוכל להופיע בפני בית־דין ישראלי.

מת הסופר הרוסי ולנטין קאטאייב

מוסקבה. — ולנטין קאטאייב, אחד הסופרים הרוסיים החשובים בשנות ה־20, אשר המשיך לכתוב יצירות חשובות עד מלחמת העולם השניה, מת בגיל 89.

קאטאייב נולד ב־1897 באודסה. הוא החל לפרסם סיפורים קצרים ב־1916. יצירתו החשובה ביותר היא משנות ה־20, רומן בשם „המועלים", סטירה על פקידים סובייטים מושחתים הנוספים ברחבי המדינה ומנהלים חיי־פאר ומותרות.

יצירה נוספת מאותה תקופה היא „ריבוע המעגל", קומדיה המבוססת על נסיון האישי בעת המחסור החריף בדיור במוסקווה.

ב־1932 יצא לאור ספרו „הזמן, קדימה", דוגמה קלאסית של מה שמכונה „ריאליזם סוציאליסטי", המתאר את התלהבותם של פועלים סובייטים, השוברים את השיא העולמי של יציקת בטון.

קאטאייב זכה למעמד של סופר רשמי בכל תקופת שלטון האימים של סטאלין. ב־1946 קיבל את פרס סטאלין. (עדי)

ברד קטלני בבנגלה־דש: פתיתים בגודל 1 ק"ג

דאקה. — סערת אבני ברד ענקיות, כמה מהן בגודל של קילוגרם, גרמה למותם של 92 בני אדם בבנגלה־דש.

צוותות ההצלה מסרו, כי הם חדרו מבעד לשכבת הברד אל אנשים שנלכדו מתחת להריסות.

לפחות 3000 בני־אדם נפצעו בסערת הברד הקשה שחלפה על פני העיר בארהמאנבאריה ועל פני הבירה דאקה ביום שני.

אבני הברד האדירות, שמשקלן, כאמור, הגיע עד קילוגרם, שיטחו מאות בתי חימר, ניפצו חלונות של מאות מכוניות וגרמו נזקים כבדים לתחנות כוח ולכבלי חשמל וטלפון.

חזאי מזג האוויר בבנגלה דש אמרו, כי צפויות סערות ברד נוספות בשבועות הקרובים. (עדי)

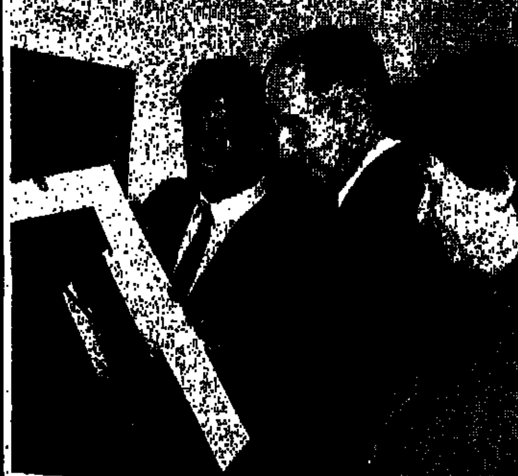

הנשיא ורעייתו מקבלים את התצלום „אור בירושלים" מתוך אוסף התצלומים המוצגים בתערוכה הנפתחת היום

ירושלים סטייל פרג'

„תערוכה מרשימה, יישר כוח" — חתם נשיא המדינה חיים הרצוג, בספר האורחים של הצלם פרג' פרי, לאחר שסייר אתמול בתערוכת הצילומים החדשה של פרג' על ירושלים באולפני הצילומים בת"א.

התערוכה מציגה את הפולקלור של ירושלים — קדושתה, ישן מול חדש, ירושלים של מעלה וירושלים של מטה וכן ירושלים הקדושה לשלוש הדתות.

פרג' הגיש לנשיא צילום של „אור ירושלים", המראה חנוכיה עתיקת־יומין בבית־כנסת ברובע היהודי הישן בירושלים.

הנשיא אמר כי הצילומים ישקפו את ירושלים האמיתית על ההיסטוריה שלה ועל בנייניה ועדותיה, כאשר התערוכה תוצג בחו"ל.

התערוכה כבר הוצגה בגבעת הקפיטול בוושינגטון ובמקומות שונים בארה"ב. אלבום מיוחד מהתערוכה הוגש לנשיא רונלד רייגן אשר הביע את תודתו על כך, וכן את הוקרתו לתערוכה.

התערוכה תיפתח רשמית היום בחסותו ובהשתתפותו של סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ותישאר פתוחה כחודשיים. (עתים)

מאת מוטי בסוק

בהמתנה לקריאה שנייה

למרות הרוב האדיר של המערך והליכוד בכנסת, שוכב החוק נגד הגזענות בפינה — מבוייש ונכלם — ומחכה שמישהו יגאל אותו ■ „חוק הגזענות" כמשל לעבודתה היעילה של כנסת־האחדות

הקמת ממשלת האחדות הלאומית לא הקהתה את הניגודים בין שתי הסיעות. לעיתים נדמה היה, למי שעקב בכנסת מקרוב אחרי עבודת הסיעות הגדולות, כי השותפות הקואליציונית דווקא הגבירה את המתחים ואת ההתנצחויות בין הליכוד למערך (והנספחים אליהם). מכיוון שמשברים ובחירות מרחפים כל הזמן באוויר הכנסת, מוללים חברי שתי הסיעות — גם בנושאים החשובים לשלום — אל הציבור הרחב ובעיקר אל קהל היעד שלהן.

הויכוח בין המערך לליכוד כאה לידי ביטוי, לעיתים אפילו חריף, בישיבות הנהלת הקואליציה, בישיבות הוועדות ובישיבות המליאה. לא תמיד נמצאה הנוסחה הגואלת לגשר על הפערים.

דוגמה טובה לעבודה „היעילה" של ממשלת האחדות היתה החוק שלא התקבל עדיין, „חוק הגזענות". שנה וחצי טלטלה הכנסת עם חוק דקלרטיבי זה, ולא הצליחה. תחילה התנגד שר המשפטים (לשעבר) משה ניסים (ליכוד — ליברלים), כי הכנסת תקבל חוק נגד גזענות שיוצג חברי־כנסת מהאופוזיציה הקטנה. הכנסת נאלצה להמתין להשלמת החקיקה של משרד המשפטים. אלה היו הפעם מאוד איטיים.

כאשר הסתיימה עבודתן, התברר כי בתוך מגוון מאוד צנוע, שהחסר בו רב על מה שיש בו. אלא שגם החוק המסורס הזה לא מצא חן בעיני הימין. מאחר שמעשך לחץ, וגם השר משה ניסים הירצה מאחורי החוק, החליטו בליכוד להוציא מתוך מלא תמורת ההסכמה. כך יצא החוק נגד גזענות והחוק הדרקוני האוסר על פגישות עם אנשי אש"ף לאמצעים סיאמים. כל תזוזה בחוק האחד, כרוכה בתזוזה זהה בחוק האחר.

לפני כשלושה חודשים הגיע סוף סוף החוק נגד גזענות למליאה בקריאה ראשונה, ועבר לליטוש, שיפור ושיפוץ בוועדת החוקה חוק ומשפט. מי שסבר כי בכך תמה דרך היסורים של החוק, נכזב עד מהרה כי טעה. הלובי הדתיי־חרדי, ובעיקר עסקני הממסד של כהנא (שאקי, סיעת כ"ך, רוזקמן, ורדיגר), נכנסו לתמונה בטענה ברורה למרמר את החוק ויהי מה.

למרות הרוב האדיר שיש למערך ולליכוד בכנסת, שוכב החוק בפינה מבויש ונכלם. ממתין. לקריאה השניה והשלישית. ממתין למה? כי גם בליכוד יש רבים שהחוק אינו נראה להם. גם במערך מתווכחים רבים לחוק ולמלחמה בגזענות בגרישה, לעיתים אפילו מופגנת.

אולם הפערים בין המערך לליכוד או בין השמאל לימין במושב הכנסת האחרון לא התמקדו רק בחוקים נגד גזענות או נגד מגע עם אישי אש"ף. היו עוד נושאים רבים בהם התקשו שני הגושים הגדולים להגיע להידברות. כך היה כשהכנסת דנה בנושאים מריניים, כך קרה כשעל הפרק היו מונחות בעיות בתחומי דת ומדינה, וכך היה כשהכנסת התבקשה להכריע בנושאי כלכלה וחברה.

כל אימת שראש הממשלה דיבר על התקדמות בנושא המצרי, או בישר על שיחות אפשריות עם חוסיין ונציגות העם הפלשתיני, נעמדו דוברי הימין על רגליהם האחוריות והחלו לשחרר חיצים מורעלים. התמונה לא היתה שונה בהרבה בנושאי דת ומדינה. כך נחלקה הכנסת לשנים בנושא „מיהו יהודי" בין השמאל ומעט ליבראלים לבין הימין והדתיים.

היחסים חילונים־חרדים מתוחים כיום מאוד בשל פרשת שעון הקיץ. אולם גם כשזו תחלוף ימשיכו חברי הכנסת להתגושש בנושאי דת ומדינה. „במקרר" נמצאים בתור חוק בתי הדין הרבנים, חוק המצות, החוק האוסר גידול חזיר ועוד.

המחלוקת מערך־ליכוד היתה חריפה לא פחות, אולי יותר, בתחום הכלכלי־חברתי. לשיא הגיעו העימותים כשעל הפרק עמדו התמיכה בקופת־חולים, החזרה לסולל־בונה, העברת הכספים להתנחלויות, ותקציבי המשרדים הממשלתיים השונים. בתחום אחר — הפגיעה בחלשים — „נחתכה" לפעמים הכנסת לא על פי החלוקה הקלאסית: ימין־שמאל. כשדובר על כרסום בקיצבאות הביטוח הלאומי, פגיעה בגימלאים, הטלת אגרת חינוך וכדומה, נוצרה קואליציה בין אנשי שמאל־מערך, האגף הפופוליסטי בחירות ובמפלגות הדתיות, ואנשי מפלגות השמאל, כאשר מולם ניצבו נציגי ההון, התעשייה והבנקאות הכנסת. ברוב המאבקים האלה דווקא ידם של האחרונים היתה על העליונה.

עם הקמת ממשלת האחדות הלאומית והקואליציה הענקית, העריכו רבים כי הכנסת האחת־עשרה תהיה משעממת, אפורה וחסרת כל עניין. המציאות מוכיחה כי הם טעו. דווקא משום שמעמדה של הממשלה בהצבעות מובטח, מרשים לעצמם נציגי הקואליציה בעימותים השונים, במליאה ובוועדות, למתוח את הניגודים ביניהם, לעיתים קרובות, עד קצה החוט.

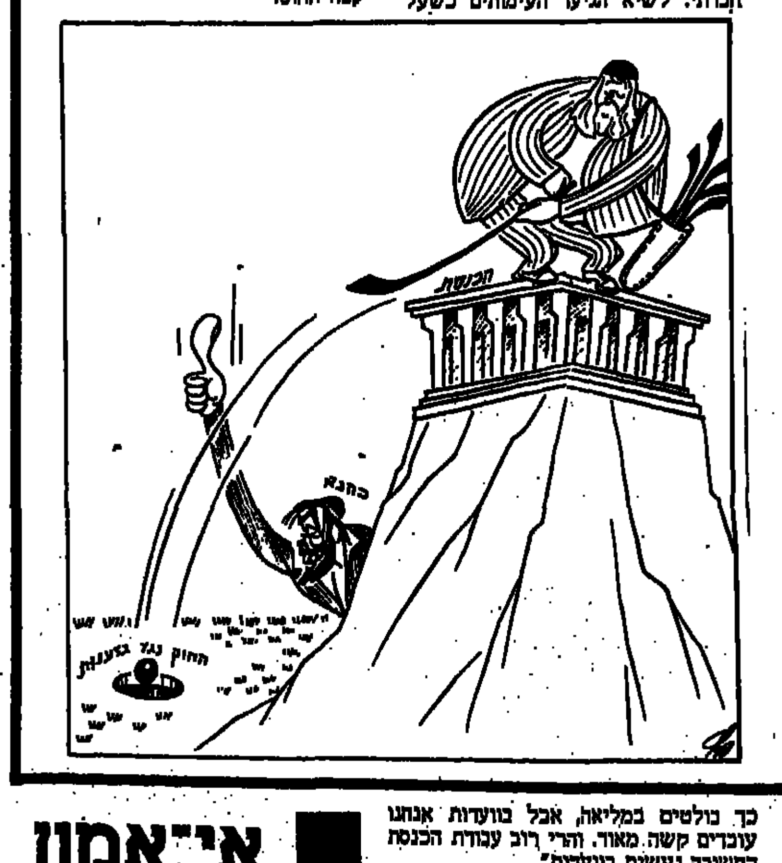

■ אגדה מאחורי הדלת

בכנסת ישראל מכהנים 24 שרים (יוסקה שריד הוא שר שאיננו ח"כ) ושישה סגני שרים שמעריפים כדרך הטבע את עבודתם המיניסטריאלית על פני העבודה הפרלמנטרית. גם יו"ר הכנסת מנוע מהעבודה הפרלמנטרית השוטפת. מבין 120 חברי הכנסת רק 89 פנויים, איפוא, לעבודה פרלמנטרית מלאה. לרוע מזלו של עם ישראל, רק כשליש מהם אכן עושה מלאכתו נאמנה. השאר, או שהכנסת איננה מעניינת אותם (ראה „הרעים" — מדובר בכשליש מחברי הכנסת — או שהם אינם די־טובים לשרת את עם ישראל (כשליש מחברי הכנסת).

ישיבות מליאת הכנסת פתוחות לסיקור עיתונאי, הציבור יודע, רואה (בטלוויזיה) ושומע בהרדיו, כי הנוכחות בהן דלה מאוד — המליאות מקיימות את דיוניהן מאחורי דלת סגורה ועשו סודיות — ואז קשה לבחון את פעולת חברי הכנסת שמשתתפים כן. חברי הכנסת הלא פעילים, „הרעים", המשלמים ממהרים לטעון: „נכון, אנחנו לא כל־כך בולטים במליאה, אבל בוועדות אנחנו עובדים קשה מאוד. והרי רוב עבודת הכנסת החשובה נעשית בוועדות".

במרבית המקרים, מנצלים הרובצים את הדלת הסגורה, את סירוב הכנסת למסור נתונים סטטיסטיים על הנוכחות בישיבות הוועדות, כדי לשלח לחלל האוויר טיעונים לא נכונים. לאחר שנכחתי בישיבות ועדה שנפתחו לעיתונות, ומשיחות ממושכות עם חברי־כנסת, עולה בברור כי חברי הכנסת הפעילים במליאה הם אלה הפעילים בוועדות. והח"כים שאינם מורגשים במליאה אינם מורגשים גם בוועדות — עם מעט מאוד יוצאים מהכלל.

■ הנשיאות

יו"ר הכנסת שלמה הלל, כמו קודמיו בתפקיד, הוא דמות דומיננטית בבית שבגבעת רם, הוא גם מרבה לנהל את ישיבות המליאה, כולל דיונים סוערים ודווי „חומר נפץ".

מסייעים ליו"ר שישה סגנים, חמישה מהם מהקואליציה ורק אחת — חייקה גרוסמן (מפ"ם) — מהאופוזיציה. היו"ר יחד עם הסגנים מהווים את נשיאות הכנסת. הם האחראים לסדר היום של מליאת הבית. במקרים רבים ההחלטה אם הצעה מסויימת תעלה לדיון או תושלך לפח נקבעת בהצבעה של רוב ומיעוט.

אהרון נחמיאס, דב בן־מאיר (מערך), אליעזר שוסטק (ליכוד־חרות) וחייקה גרוסמן, ישבו על כס היו"ר מספר דומה של פעמים. דן תיכון (ליכוד־ליברלים) ישב על הכסא המוהם פחות, בכ־30 אחוז פעמים. סגן היו"ר הפעיל פחות מכולם הוא מאיר כהן־אבידוב (ליכוד־חרות).

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר
17.4.86

■ אי־אמון באי־אמון

במשבר הנוכחי הביעה האופוזיציה 25 פעמים אי־אמון בממשלה. האלוף בתחום זה היה מאיר כהנא — אחת־עשרה פעמים. כזכור מנע יו"ר הכנסת מחבר הכנסת הפשיסט להגיש בשנה הראשונה לכנסת האחת־עשרה. כהנא עתר לבג"ץ וזה פסק כי גם לסיעת יחיד מותר להביע אי־אמון בממשלה. בשבועות בהם שוהה כהנא בארץ, הוא דואג להגיש אי־אמון בתדירות גבוהה מאוד. כדרך־כלל אחת לשבוע. בניגוד לחששות של שלמה הלל ורבים וטובים אחרים, הצעות אלה מפריעות מעט מאוד בכלל, לעבודה ותקינה של הכנסת. כהנא מדבר בפתח הישיבה. המליאה ריקה. איש לא מקשיב, העיתונאים לא מרוחים. בסיום דבריו לא נערך כל דיון, כמקובל באי־אמון, והכנסת ברוב גדול מורידה את ההצעה מעל סדר־יומה. היו מקרים בהם עורר האי־אמון קצת רעש כיוון שהצטרפו לפאשיסט חברי־כנסת מסיעות מקורבות. פעם היו אלה בן־שלמה ויעקב יוסף מש"ס ופעם חברי התחיה אליעזר ולדמן ויובל נאמן.

מפ"ם, התחיה וחד"ש הביעו שלושה פעמים, כל אחת, אי־אמון בממשלה. המתקדמת עשתה זאת פעמיים, ואילו אגודת־ישראל (למרות שהיא חברה בקואליציה), תמ"י ור"צ ביקשו להפיל את הממשלה פעם אחת במהלך כל המושב.

■ 321 שעות, 41 דקות

מושב החורף של הכנס החל ב־14.10.85 והסתיים כחצי שנה מאוחר יותר, ביום רביעי, 9.4.85. בתקופה זו ישבה מליאת הכנסת 78 פעמים — או 321 שעות ו־41 דקות. ישיבות הכנסת הארוכות ביותר נערכו ב־19.3.86, בדיוק 7.21 שעות, וב־15.1.86 7.18 שעות. בדרך־כלל, מוכיח העבר כי היום האחרון לכל מושב הוא יום הדיונים הממושך ביותר. במושב החורף השני של הכנסת האחת־עשרה, היה יום דיונים זה דווקא הקצר ביותר — שעה וארבע דקות בלבד. הסיבה? ועידת מפלגת העבודה.

מבחינת ההגינות והאתיקה הציבורית, טוב היו עושות שתי המפלגות הגדולות — הליכוד והמערך, לו היו מקימות את ועידותיהן בזמן הפגרות הארוכות (כשלושה חודשים) של הכנסת. קיום הוועידות במושב החורף השבית, למעשה, את בית המחוקקים ש ישראל לשבועיים. בנובמבר ידעה הכנסת ישיבה קצרה 1.28 שעה. עם הפסקה גדולה מאוד — 3.29 שעות.

האם כנסת ישראל יושבת יותר או פחות מפרלמנטים אחרים בעולם הדמוקרטי?

שאלה מסקרנת זו נשאלה פעמים רבות בציבור, ומעולם לא ניתנה לה תשובה חד־משמעית. התחושה בקהל הרחב כי בית המחוקקים שלנו בטלן אם לא עצלן. בהשוואה למוסדות המקבילים במערב. ההשוואה הסטטיסטית מפריכה טענה זו. הפרלמנט בירושלים אמנם אינו סמל לחריצות. לשקדנות ולעבודה הקשה. אולם מאידך, יש פרלמנטים דמוקראטיים, שיושבים פחות ימים ופחות שעות. נבחרי ישראל תופסים מקום באמצע אחרי עמיתיהם מצפון־אמריקה, צרפת ושוודיה, ולפני הפרלמנטים של גרמניה המערבית, בלגיה ואוסטריה.

במושב הקיץ צפויים לכנסת עוד אחד־עשר שבועות עבודה (19.5.86־3.7.86), שהם עוד 32 ישיבות. כלומר, בסה"כ תשב הכנסת השנה 110 פעמים. אם תשמור על הקצב של מושב החורף, תסתכם שנת העבודה של המליאה ב־454 שעות ושבע־עשרה דקות.

בית הנבחרים של ארה"ב מקיים בשנה 163 ישיבות המשכות בממוצע 766 שעות. הסינאט חרוץ עוד יותר — 183 ישיבות, המשתרעות על 1146 שעות. במערב־גרמניה, מקיים הבונדסטאג רק 62 ישיבות בשנה, שהן 313 שעות. אבל כדאי לשים לב לסעיף אחד בתקנון הגרמני. כמו בכל הפרלמנטים האחרים (פרט לבריטי), חובת הנוכחות של הצירים בעבודת המליאה והוועדות נקבעת במפורש בתקנון. בבונדסטאג נדרשים הנבחרים לחתום על דף נוכחות בכל יום ישיבה. יו"ר הבית מוסמך לאשר היעדרות של ציר לשבוע. מעבר לפרק זמן זה טעונה ההיעדרות אישור של „מועצת הזקנים". ציר שנעדר ללא אישור היו"ר — מנכים לו עד עשרה אחוז מדמי האש"ל!

בצרפת יושב בית־הנבחרים 149 פעמים בשנה, ובסה"כ 510 שעות. ציר האסיפה הלאומית יכול להיעדר לא יותר משלושה ימים במושב אחד. ציר שנעדר ביותר משליש מההצבעות יאבד רבע ממשכורתו! הקנס הכספי מוכפל אם ההיעדרות מגיעה עד ליותר ממחצית ההצבעות.

■ הרעים

מי הוא ח"כ טוב — זו לעתים שאלה קשה ומורכבת. לעומת זאת, אין כל קושי להצביע על הח"כים הרעים. כאן לסטטיסטיקה יש הרבה מאוד מה לומר.

מתברר כי במושב הממושך של חורף 86/1985 היו בכנסת הרבה מאוד ח"כים רעים. לא במפתיע משתייכים רק שניים מהם למחנה הלא־גדול של האופוזיציה. מדובר בתופיק זיאד, ראש עיריית נצרת מטעם חד"ש, והח"כ הבודד של תמ"י, אהרון אבו־חצירא. הראשון נעדר מחלק גדול מאוד של הישיבות, ובמשך מחצית השנה האחרונה נאם פעם אחת בלבד במליאה. הגיש שתי הצעות בלבד לסדר היום וקיבל תשובה לשלוש שאילתות בלבד. הוא לא יזם חוקים ולא הגיש אף שאילתה בעל־פה. אבו־חצירא (ונזכיר: הוא היה שר הדתות בממשלת ישראל) לעומתו, שומר על הופעה סבירה לישיבות הכנסת. אולם נוכחותו מאוד פסיבית. רק ארבע פעמים לכל אורך המושב עלה לנאום במליאה. הוא לא הגיש שום הצעה לסדר היום. אף שאילתה בע"פ ובכתב, וגם לא יזם חוקים.

בקואליציה — יותר נכון, בשתי הסיעות הגדולות — קיימת תחרות אדירה ורבת משתתפים על תואר הח"כ הגרוע. כך למשל, מראה המאזן הסטטיסטי של יורם ארידור, פנחס גרופר, ויגאל כהן־אורגד, על אפס אחד גדול, להוציא כמובן את ההצבעות. אפס נאומים, אפס הצעות לסדר היום — דחופות ורגילות. אפס שאילתות בע"פ ורגילות, אפס יוזמות חוק.

או בשביל מה הם יושבים בכנסת?

גם לח"כ שהיה בחדשות, אליעזר קולס, מאזן זהה. אלא שהאיש בוודאי יטען להגנתו, כי הוא מרכז את כל מרצו, כשרונו וזמנו, בניהול ועדת החוקה חוק ומשפט.

דרך אגב, גם לאהוד אולמרט, מאיר שטרית, אליהו בן־אלישר, דן מרידור, ואליעזר שוסטק, מאזן פעילות עלוב מאוד במליאה. ויש הרבה ח"כים אחרים בליכוד עם מאזן טיפ־טיפה יותר טוב.

הח"כ היחיד במערך, שהסטטיסטיקה שלו במושב החורף, כמו בהרבה מושבים אחרים של הכנסת התשיעית, העשירית והאחת־עשרה, הוא אפס אחד גדול, הוא אליהו ספייזר. אומרים שהוא האיש החזק ב„עבודה" בגדול שבמחוזותיה — ת"א. הפעם, בניגוד לשתי הכנסות הקודמות, יטען הנ"ל להגנתו, כמו קולס, כי הוא עומד בראש ועדה — כלכלה. מאזן רע במערך יש לאבא אבן מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם (רק הופעה בודדת במליאה), הרב מנחם הכהן (הופעה בודדת במליאה), אהרון הראל (שתי הופעות), מיכה חריש (שלוש הופעות והצעה בודדת לסדר היום). ויצחק פרץ (אפס הופעות במליאה, הצעה אחת לסדר היום ושלוש שאילתות). יש לא מעט ח"כים אחרים במערך שניתן להגדירם כבטלנים. „בזכות" פעילות מעטה מאוד במליאה.

■ הטובים

שני שרים, משה נסים ומשה שחל, אחראים על הקשר בין הממשלה לכנסת. שניהם פרקליטים, שניהם מהימנים על ראשי סיעותיהם, שמיר ופרס. שניהם מכירים את משחקי הפוליטיקה והכנסת לפני ולפנים. נסים ושחל השתתפו ברוב הישיבות של הנהלת הקואליציה, ובדרך־כלל תרמו לקירוב עמדות ולגישור על הפערים.

אולם במליאת הכנסת, זכו לפופולאריות רבה שרים אחרים, ומסיבות מובנות, קודם־כל, ראש הממשלה. כשנאם, היה הבית מלא במליאה, ביציע האח"מים וביציע האורחים הרגילים. פרס מסר הודעת ממשלה פעמיים (רבין, מודעי ולוי פעם אחת). נאם עוד שש פעמים. ענה שש פעמים להצעות דחופות ורגילות לסדר היום. ענה חמש פעמים לשאילתות בע"פ, ושמונה־עשרה פעם לשאילתות־רגילות.

שרים אחרים שהשאירו טביעת אצבע מאוד חזקה על מושב החורף היו יצחק פרץ מש"ס, אלוף השאילתות (93), סגנו יצחק נבון (92) מהמערך. יצחק רבין אלוף העונים להצעות לסדר היום (18), משה קצב שבלט בתחומים רבים, כולל חקיקה סוציאלית. אריק נחמקין, וחיים בר־לב.

הפעילה באופוזיציה

אחרי שתי הסיעות הגדולות, מפ"ם היא המפלגה הפעילה ביותר בכנסת. במושב החורף נאמו ששת חברי הכנסת שלה 107 פעמים, מעל דוכן המליאה. הגישו 36 הצעות דחופות ורגילות לסדר היום, קיבלו 75 תשובות לשאילתות רגילות, ו־23 לשאילתות בעל־פה.

[illegible]

[illegible]

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	40	8	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	10	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

אגרוף עם כובע טמבל

ארה"ב בחרה להלום בלוב ב"סגנון ישראלי". זו אולי הסיבה להזדרזותם של הדוברים הישראלים לשבח את הצעד הנמרץ. העם האמריקני — גם אם נשמעות בו הסתייגויות — תומך ברייגן

מאת זאב בליצר, וושינגטון

ההחלטה האמריקנית להפציץ את לוב התקבלה בברכה זהירה ברחבי ארה"ב. סקרי דעת קהל מיידיים הצביעו על תמיכה נרחבת בהקשחת גישתו של הנשיא רונאלד רייגן כלפי מנהיג לוב, מועמר קדאפי, אף כי חלק מן הנשאלים הביעו חשש ברור מן תגרום החמרה בטרור, שאולי יגיע לחופי אמריקה.

בסינאט ובבית הנבחרים זכו צעדיו של רייגן לגיבוי מצד נציגי שתי המפלגות, פרט לקולות מסתייגים מועטים. כמה נציגים קבלו על שהבית הלבן לא נועץ די־הצורך בקונגרס לפני הפעולה, כפי שמתחייב מחוק סמכויות המלחמה שלאחר וייטנאם. אך קובלנות אלו היו מתונות יחסית. מאמרי המערכת ודברי הפרשנות בעיתונים היו אף הם חיוביים למדי.

הנה כתב „וושינגטון פוסט", כי רייגן הביא בנאומו, ששודר בטלוויזיה הארצית, „נימוקים חזקים" למהלומה שהנחית על לוב. מאמר־המערכת מתח ביקורת על בעלות־בריתה של ארה"ב במערב־אירופה, לא כל־כך על שלא שיתפו פעולה עם המבצע הצבאי, אלא על שלא תמכו בתוכניותיה הקודמות של ארה"ב להטיל סנקציות דיפלומטיות וכלכליות על משטרו של קדאפי — „צעדים שאולי היו מונעים את הצורך בפעולה צבאית לאחר־מכן".

מאמר־המערכת ציין כי הערבים „המתונים", „על־אף אכזבתם על שארה"ב אינה פועלת ביתר־החלטיות בחזית הפלשתינית, אינם מסיקים מכך, עם זאת, שמטעם זה מעשי הטרור נגד ארה"ב מוצדקים. הערבים יכינו כי רייגן המתין שש שנים עד שהשיב מכה. ואז עשה כן באורח מפלה — אורח מפלה מדי, כפי שחלק מהם עלול להתלונן באורח פרטי".

„הטרור יימשך, אך תימשך גם המלחמה נגד הטרור, כהתאם לשורת ציפיות אשר שונו במידה ניכרת על־ידי התקפתו של רייגן על לוב".

גם „ניו־יורק טיימס" קיבל את הפעולה נגד קדאפי בברכה: „התקפות נגד ארץ זרה אינן יכולות אלא לעורר רגשות מוסריים של אי־ודאות ופחדים מעשיים מפני סופת שטיבן אינו ידוע", כתב העתון: „אך במקרה שלפנינו עשוי הסיפוק המפוכח על כך, שנעשה צדק, לגבור אצל האמריקנים על הפחדים הללו".

פירסום מידע מודיעיני — לשם רכישת תמיכה

הנשיא רייגן, בהצדקת ההתקפה, אמר כי היא נועדה להרתיע בעתיד טרור בהשראת לוב. „היום עשינו מה שהיינו חייבים לעשות", אמר: „אם יהיה צורך בכך, נעשה זאת שוב".

השאלה הגדולה הנשאלת היא, אם ההתקפה אכן תביא לצימצום הטרור המכוון על־ידי לוב או שמא להרחבתו. בפי רייגן היתה מוכנה תשובה לאלה שטענו נגד מהלומה צבאית מסוג זה, אפילו לאחר ההוכחה החותכת שלוב היתה מעורבת בפיגוע שבמערב־ברלין בדיסקוטק בברלין ב־5 באפריל. הממשל נקט את הצעד הבלתי־מקובל של פירסום המידע המודיעיני — כתוצאה מציתות לתקשורת בין לוב לבין „לשכת־העם" שלה במזרח־ברלין — כדי להביא לתמיכה מבית בהחלטה. פקידי מודיעין תמיד חוששים לגלות הוכחות מסוג זה, מחשש שהגילוי יחשוף אוטומאטית את מקורותיהם. אך רייגן ועוזריו רצו בתמיכה נרחבת.

האמריקנים לא יוכלו עוד להאשים את ישראל

הפקידים הישראלים והפעילים הפוליטיים היהודים בוושינגטון נהנו בעליל מן המבצע. ראשית, הוא הזכיר התקפות אויר ישראליות רבות דומות נגד מטרות מחבלים פלשתיניים בלבנון ובמקומות אחרים במשך השנים, ארה"ב אימצה, למעשה, את המדיניות הישראלית.

ועתה יקשה יותר על הסטייט־דיפארטמנט או על הפנטאגון להתלונן על מהלומות־מנע או תגמול ישראליות בעתיד, ולהטיל ספק בכך, אם השימוש הישראלי בנשק, אשר סופק על־ידי ארה"ב, מוצדק באמות המידה של סעיפי „ההגנה העצמית" בהסכמי אספקת הנשק האמריקני לישראל. מנהיגי ישראל יוכלו להצביע על ההתקפה בלוב כהוכחה שאכן ניתן לכלול מהלומות בסוג זה בסעיף 51 של אמנת האו"ם.

הסגנון שבו דיברו רייגן, שר־החוץ ג'ורג' שולץ, שר ההגנה קספר ויינברגר, סגן־הנשיא ג'ורג' בוש ודוברים אחרים של הממשל, אכן היה דומה עד־מאוד לזה שבו השתמשה ישראל בהזדמנויות קודמות. המטרות היו „טרוריסטיות" כמובן. נעשו כל המאמצים למנוע פגיעות באזרחים, אף כי לרוע המזל היו כאלו.

כאשר ישראל ביצעה פעולות צבאיות ישירות כאלו במשך השנים, התאונן הסטייט־דיפארטמנט כמעט תמיד על הסלמת „מעגל האלימות" באיזור. זה לא מנע מישראל לאשר התקפות כאלו. ותלונות דומות על הפעולה האמריקנית מצד חוגים מערב־אירופיים רבים — ובפרט צרפת — לא ירתיעו את וושינגטון, במקרה הצורך, מהתקפות דומות נגד לוב בעתיד.

בקיצור, אמריקנים רבים התחילו כמעט אוטומאטית להיווכח במצבם הלא־נעים שנוצר על־ידי מלחמתם בטרור „בקווים ישראליים" זה יחזק את הקשרים בין ישראל לבין ארה"ב בעתיד הקרוב, והדבר מסביר מדוע טרחו דוברים ישראלים לשבח את החלטתה של ארה"ב. ואכן, בראשית השבוע שעבר קרא שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, לתגובה צבאית נמרצת יותר של ארה"ב נגד קדאפי ותומכים אחרים בטרור הבינלאומי.

את המיבצע סיבכה, לגבי הבית הלבן, נוכחותם של כ־50 עיתונאים זרים בטריפולי, שהוזרדו לרשום את דבריהם של עדי־ראייה רבים על הנזק „הנלווה" שנגרם לאזרחים בלוב, והממשל אף הצטער עמוקות על הפלת אחד ממטוסי האף 111 האמריקניים, ואובדן הטייס והנווט שלו.

אך למרות הכשלונות האלה, מוכן הציבור האמריקני, כנראה, להמשיך בתמיכתו ברייגן. „כאשר מתעללים באזרחים שלנו ומתקיפים אותם במקום כלשהו בעולם, על־פי הפקודות הישירות של משטר עוין — אמר רייגן — אנו נשיב מלחמה שערה. כל־עוד אני שוהה במשרד הסגלגל הזה, הגנה עצמית אינה רק זכותנו, היא חובתנו".

דברים אלה מסכמים במידה רבה את הלכי הרוח בארץ הזאת. אפילו הבריות מצפים לסיבוב חדש של הטרור, ומספר רב של תיירים אמריקנים מוסיפים לבטל תוכניות לביקורים באירופה ובמזרח־התיכון באביב ובקיץ השנה.

מי גרש את הבריטים

הקשר הסובייטי

מאת בצלאל עמיקם

„אינני חוקר שיכול להביא מראה מקומות שיוכיחו אירוע זה או אחר [illegible] מי שנטל חלק מוגבל במאבק לעצמאות. חווה, קרא ולמד על [illegible] ומסתכל עתה עליו במבט לאחור".

במלים פשוטות אלה הציג עצמו מח"ט חטיבת הראל במלחמת השחרור, [illegible] שר הביטחון דהיום מעיד על עצמו: „הייתי איש הגנה ופלמ"ח והאמנתי [illegible] היישוב המאורגן ולא אלה שלא קיבלו את מרותו".

יצחק רבין זוכר את המלחמה כמאבק קיומי מר לחיים או למוות. [illegible] המאבק כבריטים והוצאתם מהארץ — היה משני לעומת הציר המכריע [illegible] בערבים — הזכיר לבאי הכינוס על „המאבק למדינה" שנערך באוניברסיטה [illegible] בירושלים. אלמלא היערכות ההגנה ואיכותו של הלוחם הישראלי [illegible] ברה"מ לרשותנו, לא היינו יכולים לעמוד במלחמה הקשה במלחמות ישראל.

לדעתו, המרכיב היסודי במעורבות הסובייטית היה רצונם של [illegible] סילוקו של הגורם האימפריאליסטי האירופי מהמזרח־התיכון. הבריטים [illegible] העמידה של הישוב וראש הכוחות שלהם, הפילד מארשל מונטגומרי, [illegible] תוך 3־5 שבועות. המזיגה של כוחות המגן, המתנדבים היהודים מחו"ל [illegible] מצ'כוסלובקיה באישורה ובירכתה של מוסקווה, הם שהזיקנו את הניצחון [illegible]

ירחי הדבש הקצרים בין בריה"מ לבין ישראל ערב הקמת המדינה [illegible] לא שינה כהוא זה את יחסם של הסובייטים אל יהודי ארצם, [illegible] כי אין קשר חי ומחותי בין המיעוט היהודי ברוסיה אשר [illegible] הסובייטית לבין הישוב היהודי בארץ.

ד"ר יעקב רואי הסביר בכינוס בנושא המאבק להקמת המדינה [illegible] בירושלים, כי בשנה הראשונה למלחמת העולם בה היתה מערכת [illegible] עם היישוב מתוך רצון להתקרב אל חוגים יהודיים במערב לשם [illegible] המלחמה שלה.

על רקע זה אפשר לראות את שיגורם של שני דיפלומטים סובייטיים [illegible] לארץ־ישראל ב־1942.

בכל שקרבה המלחמה לסיומה רעיה מועד גירושם של [illegible] הסימנים להתייחסות חיובית מצד הסובייטים לעמדה הציונית. [illegible] סטלין אף הכריז ב־1943, כי אכן מעוניינת בפתרון בינלאומי של [illegible] בתום המלחמה. עם זאת, מציין רואי, התפתחה עמדה [illegible] הקמת הצירויות הסובייטיות מחודשות בארצות ערב. [illegible] בריה"מ אותתה לערבים כי אהדתה נתונה להם. [illegible] היהודיים להגיע למחנות העקורים במערב־אירופה [illegible] ארץ־ישראל.

בדרך זו ביקשו הרוסים להכביד על מדינות המערב [illegible] להעלות את נושא ארץ־ישראל בזירת האו"ם. הענקת שאלת [illegible] לאפשר הקמת שטחי חסות נאמנות לבריה"מ.

הקשר הסובייטי עם הישוב בארץ נמשך כחלק [illegible] בריה"מ. הקריטריון המכריע היה: נחישות הישוב לגרש את [illegible] ביכולתו להשיג את יעדיו. ולאו־דווקא חזקת הישוב [illegible]

יעקב רואי קובע, כי שיתוף הפעולה בהקמת המדינה עם [illegible] שהוברר לסובייטים כי ארה"ב תתמוך בהקמת המדינה [illegible] בריה"מ תניתח כי המתרחש בארץ אינו קשור ביהודי [illegible] כי ליהודי ארצו אין כל עניין בארועים ב„פלסטינה". [illegible] והיא המשיכה להיות מטרה לגנאי ולביקורת.

לא די בשינויים קוסמטיים

משק העובדים המוסדי זקוק — לאחר יותר משמונים שנה לקיומו — לרפורמה של ממש, שתתבטא במבנהו ובמערכת הבקרה

מאת נפתלי בן־משה

השינויים בהרכבן ובסמכותן של מועצות המנהלים במשק העובדים המבוצעים עכשיו — עם כל חשיבותם ואני בעדם — יש להם נגיעה רופפת בלבד לבעיות היסוד של המשק.

צימצומה של מועצת המנהלים הקונצרנית וגם של הוועדה המנהלת, הנהגת רוטאציה בחברות, הפקדת ראשות מועצת המנהלים בידי אנשי מקצוע בלתי תלויים במערכת, צמצום חברותם של אנשי המנגנון במועצות המנהלים — כל אלה הם שינויים חיוניים, אך עדיין מרחפים מעל לשטח ולא נוגעים בשורשי הבעיות ולא הם שיעלו את משק העובדים — הנתון כמשבר לא רק כלכלי — על מסלול העתיד.

מבחינה מסויימת השינויים הקוסמטיים עלולים אפילו להיות לרועץ אם הם יסיטו את תשומת הלב ואת המאמץ מן העיקר אל הטפל. שום שינוי שאינו שינוי מיבני, שאינו משנה מציאות, אינו ראוי להיקרא בשם רפורמה. משק העובדים המוסדי, שמילא וממלא עדיין תפקיד מרכזי בבנין הארץ במשק מוביל וחלוצי, שגדל והסתעף בכמות ובהיקף, זקוק לאחר ששים שנה ויותר לקיומו, לרפורמה של ממש. הרפורמה צריכה להתבטא בשניים: במיבנהו של המשק המוסדי ובמערכת הבקרה עליו.

אל תעירו ואל תעוררו

למדנו שמסגרות נוצרו כדי לשמור על ערכים ולא להיפך. אך אצלנו לא פעם מערבבים בין הדברים, כשהמסגרת הופכת לעיקר. כל קריאה למחשבה חדשה מייד מקוממת נגדך את שומרי החומות. אל תעירו ואל תעוררו מה שהיה לפני ששים שנה חייב להימשך לנצח.

אך המיכוון העיקרי לתנועה חברתית פעילה ודינמית הרוצה בחיים — היא לדעת מתי ואיך לשנות ולהתאים מסגרות לשם התחדשות והתרעננות וכדי לצעוד עם הזמן ועם אתגריו. אולי מעז ייצא מתוק — וסערת המשבר הפוקד עתה את המשק, תנער ותטלטל את כל הגורמים הקובעים מן הדפוסים המוקפאים ומשיגרות המחשבה והמעשה.

המשק המוסדי שהוא בבעלותה של ההסתדרות לוקה בשניים: הוא משק של ההסתדרות אך שליטתה של ההסתדרות בו היא למדי רופפת. הוא משק פועלי ובעל יעוד סוציאליסטי, אך העובדים במשק הזה — מלבד לפריבילגיות מיוחדות בתחום הכלכלי — זכויותיהם ומעמדם במשק הזה הם של עובדים שכירים ולא יותר, עם כל הניגודים, הניכור ולפעמים גם העוינות המתלווים לכך, והם מבחינה זו לא שונים בהרבה ממעמדם של העובדים במשק הממשלתי או של העובדים במשקים של „הדמוקראטיות העממיות" בארצות הקומוניסטיות.

ריחוק חוויתי־רעיוני

ההכרה של חבר ההסתדרות ושל עובד המשק בנחיצותו, ביעודיו וביחודו של משק העובדים — הולכת ופוחתת ונחלשת עם הזמן, בכל שההסתדרות גדלה בכמות וככל שהמשק גדל יחד איתה. נחוצה דירגה עליונה של הכרה פוליטית כדי שחבר ועובד מן השורה יבינו (מה שאולי הבינו פעם) את המשמעות החברתית, הלאומית והפוליטית הנודעת לקיומו של משק העובדים, יזדהו אתו ויראו את עצמם שותפים לחוויה המעוררת הכרה והזדהות. כאן בריחוק החוויתי־רעיוני שבין החבר לבין משקו, שבין העובד לבין מיפעלו, טמון זרע הפורענות של משק העובדים. ריחוק זה, אם לא נצליח לגשר עליו, עלול להתפתח לניגוד ולקרע שאינו ניתן לאיחוי.

לא גשר של מלים ולא הסברים דיאלקטיים, אלא גשר של ברזל, גשר שאפשר ללכת עליו כל אחד, גם מי שאינו ניזון בהכרה סוציאליסטית מעמיקה, והפיכתו של המשק המוסדי ממשק ביורוקראטי, שכל איפיונו הציבורי מתבטא בכפיפותו הפורמלית למוסדות ההסתדרות — למשק דמוקראטי וסוציאליסטי: העלאת עובדי המשק ממעמד של עובדים שכירים למעמד של עובדים שותפים — זהו האתגר החשוב והדחוף הניצב עתה בפני ההסתדרות.

לכאורה, שיתופם של העובדים בהנהלות וברווחים בכל הרמות של המשק נועד לגשר (תיאורטית לפחות) על הפער המדובר ולהבטיח את אופיו הפועלי והסוציאליסטי של משק העובדים המנוהל בשותפות עם עובדיו. אך השיתוף הייצוגי כמוצר של מדיניות לא הצליח ליצור מציאות חדשה של שותפות והזדהות בגלל היעדר רצון מצד מנהלי המשק בכל הרמות בשיתוף אמת. הם מוכנים לכל — תוכניות רווחה, תגמולים כספיים, טפיחות על השכם, צנורות מידע — ובלבד לא לשתף את העובדים בניהול המשק ובקבלת החלטות. לא במקרה המירה הנהלת „כור" — שלשבחה יש לומר שהיא לפחות מתחבטת בבעיה — את המושג „שיתוף בניהול", „בניהול משתף", ואחריה החרתה־החזיקה גם הנהלת חברת העובדים. ההנהלה המשותפת, שהיתה אמורה להיות הנהלת המפעל הקובעת והמחליטה, הפכה למעין מועצת מנהלים בלתי פורמלית וחסרת סמכויות.

נדבך נוסף של שותפות

כך נוצר מעגל קסמים: מנהלים שגישתם לשיתוף היתה מסוייגת מלכתחילה, בגלל היעדר רצון בסיסי לשתף את העובדים ולהתחלק איתם באחריות ובהשפעה — לא השקיעו בהפעלתו של השיתוף את התבונה ואת היוזמה הנחוצים לצורך פעילותו התקינה והמוצלחת. כך שתיפקודה הלקוי חסר ההשראה של ההנהלה המשותפת. שיש בידי המנהלים נימוק נוסף לחיזוק גישתם המסויגת והספקנית, בבחינת שלילה המזינה את עצמה. מה שגרר אחריו יחס קריר וחשדני מצד העובדים עצמם.

אך גם כשהשיתוף הייצוגי הקיים לא השיג את מטרתו המוצהרת המלאה ולא הפך להוויה מהפכנית ומקרינה — הוא עדיין בבחינת הישג גדול, שהציג בכל הדחיפות והחריפות את רעיון השיתוף על סדר היום, יצר תשתית חדשה שאותה קשה לקעקע ולהרוס, ושבלעדיה אי־אפשר היה לדבר היום על התקדמות. הנה הגענו לאותו צומת מיפגש שממנו צריך לחול המיפנה, על התשתית שיצרנו, אפשר וצריך לבנות נדבך נוסף של שותפות, שלא תהיה תלויה יותר ברצונו הטוב של המנהל אלא תהיה טבועה היטב במציאות הכלכלית כחלק אינטגרלי ממיבנה המשק עצמו.

הרפורמה הנדרשת לשם־כך היא הפיכת המפעל במשק העובדים המוסדי למפעל משותף של חברת העובדים ושל העובדים בו. כלומר, לא פירוק המשק המוסדי או חלקים ממנו לקואופרטיבים אלא יצירת סינתיזה בין משק מוסדי לבין משק קואופרטיבי במישור המיפעלי, כשהבעלות המשותפת המורכבת באופן פאריטטי מנציגי חברת העובדים ומנציגי העובדים היא המייצגת סינתיזה שיתופית זו. הבעלות [illegible] הרכוש ועל ההון העצמי, שתישאר בידי [illegible] העובדים. תבטיח את מרותה הכללית [illegible] ההסתדרות ואת שליטתה על המשק [illegible] למנוע כל אפשרות של פירוק המשק [illegible] ביעודיו החברתיים והכלכליים או [illegible] העזרה ההדדית בתוכו. לעומת זאת [illegible] במפעל ההסתדרותי יעלו ממעמד של שכירים למעמד של שותפים מלאים בהנהלה [illegible] בכל הרמות, ישאו באחריות [illegible] ולהחלטותיו ויהנו מכל הרווחים [illegible] המשק לא בחסד אלא כשותפים [illegible]

סינתיזה זו של שותפות בבעלות [illegible] המיפעלי שאנו מציעים (הצעות [illegible] ברוח זו הגישו פרופ' מנחם [illegible] שורות אלו למזכיר ההסתדרות ולמזכיר [illegible] העובדים והן יידונו בוועדה המרכזת [illegible] המנהלת של חברת העובדים) מטילה [illegible] על העובדים גם אחריות. שביטוייה [illegible] רכישת תעודת השתתפות במיפעל על־ידי [illegible] עובד וכן נכונות לשאת בהפסדים [illegible] מהמשכורת) במקרה של הפסדים [illegible] מאירך, מחייבת השותפות [illegible] המיפעל, האחראי לניהולו ולתפקודו [illegible] של המפעל ושהוא גם [illegible] המשותפת ואחראי לתיפקודה התקין [illegible] על־ידי ההנהלה המשותפת.

שותפות ואחריות

העקרון של שותפות שבצידה אחריות [illegible] אחריות שבצידה שותפות — הוא [illegible] החייב, להיות טבוע בכל פעילותו [illegible] מהותו של כל מיפעל הסתדרותי. [illegible] בין שייכותו של המפעל לכלל [illegible] רתום למשימותיה הלאומיות, [illegible] והמעמדיות, לבין שייכותו לעובדיו [illegible] שיתופם בבעלות על המיפעל [illegible] הנובעים מבעלות זו — הוא [illegible] היוצר מציאות למשק. ולעובדיו [illegible] לעמוד ביחד בעתות משבר וסערה, [illegible] שותפות אמת המתפרנסת מכוח [illegible] אינטרס משותף. (והיא שתשווה [illegible] העובדים את אופיו הפועלי והסוציאלי [illegible] שטוף. למשק העובדים והיא [illegible] למפעלים האזוריים של [illegible] אך זו סוגיה בפני עצמה.

השינויים המוצעים עתה כתובת [illegible] מתמקדים לעת־עתה ברמה הקונצרנית [illegible] של מועצת המנהלים כשהם נוטים [illegible] הניהולית ועל הרמה המיפעלית. [illegible] קודם. אך גם באשר למועצות [illegible]

(המשך בעמוד [illegible])

כסא טוב באמצע

מאת דורית גפן

צריך נסים בחיים

הזכרון הוא בוגדני. ואולי אין בכך פלא כאשר האירועים רודפים זה את זה בקצב של ריצה לטווחים קצרים. מי עוד זוכר כי רק באפריל '84 ניצבו זה מול זה יצחק מודעי ומשה נסים במרכז מפלגתם הליברלית. והתמודדו על המקום הראשון ברשימת הליברלים לכנסת? אז, בדיוק לפני שנתיים ימים, עמד משה נסים במרכזה של קואליציה שהתארגנה נגד מודעי. לצדו של נסים עמדו כל „התותחים" של המפלגה הליברלית: השרים שריר ופת, ורבים מחברי הכנסת. הכל

משה נסים

החרותניק של הליברלים

נראה אז כנצחון כמעט ודאי של משה נסים, אך כאשר נפתחו הקלפיות הסתבר, כי מודעי הצליח להעביר אליו בהסכמים חשאיים חלק מחברי המרכז, ביניהם את אנשי איגוד העובדים הליברליים, והנחיל למשה נסים, בעיקר לעיניהם של שריר ופת, תבוסה קשה.

אני מזכירה את הסיפור הזה כדי להעמיד בפרספקטיבה מדוייקת יותר את שאיפותיו ויומרותיו האישיות של משה נסים, אשר הכל מהללים את צניעותו, ולוקחים ברצינות יתרה את דבריו, כי רק טובת המדינה, הממשלה והליכוד היתה לנגד עיניו — כאשר התרצה והסכים לקבל על עצמו את התיק החשוב והנכבד של האוצר. נדמה כי לא נחטא לאמת, ואף לא לצניעותו של נסים, אם נאמר, כי בין שיקוליו לא נעדר גם השיקול האישי־פוליטי, וכי ראה לנגד עיניו כיצד יד המקרה זימנה בפניו הזדמנות חד־פעמית להיבעט בעוצמה למעלה — לצמרת מפלגתו, ולצמרת הליכוד והממשלה.

צריך נסים בחיים, והנס של נסים היה לא אחר מאשר יצחק מודעי. היו לנסים עוד כמה נסים קטנים. כמו למשל הניטרול ההדדי בתוך „חרות" המסוכסכת, כך יכול היה האיש שנראה לכולם כפחות מסוכן לזכות היום מן ההפקר השורר היום בתוך הליכוד — על שתי מפלגותיו.

למודעי, לא היה הרבה מה לומר בעניין זה, מה גם שהוא ראה בבחירת נסים כרע במיעוטו, ברירה פחות גרועה מבחירתם של פת או שריר. הוא גם נאחז ביוקרה של משרד המשפטים, שנראה בעיניו מכובד יותר מאשר משרד המדע, או אפילו משרד התיירות.

שריר ופת סמכו כמובן את ידיהם על מינויו של נסים לשר האוצר. הוא היה, כאמור, חבר בקואליציה שלהם נגד מודעי, וחיזוק כוחו מחזק גם את כוחם.

אשר לראשי „חרות", הרי כאן הם יכולים להגיע למועמד מוסכם מביניהם. נסים הוא בבחינת הפתרון האופטימלי. נסים נחשב לחרותניק של הליברלים. לזכותו של נסים יאמר, כי הוא אכן מחזיק בדעות של „חרות". הוא היה בין המובילים ובעיקר המאיצים להשגת טיוטת ההסכם לאיחוד בין הליברלים ו„חרות". אם להסתמך על עדויותיו בעבר של מודעי, הרי הלהיטות של נסים לאיחוד הליכוד הביאה אותו לוויתורים גדולים בעת המו"מ המתמשך בין שתי המפלגות, ורק עקשנותו של מודעי בלמה את הוויתורים של נסים.

ערב הבחירות האחרונות לכנסת, כאשר „חרות" החליטה לקצץ בייצוג של הליברלים לכנסת, היה סכנה שמודעי, אשר טרק את הדלת לדוד לוי ולזורם ארידור בעת המו"מ, והאשים אותם בהאשמות חמורות, יסחוף את עצמו ואת מפלגתו למשבר חמור עם „חרות", ואולי אף לפרישה מן הליכוד. היה זה משה נסים, אשר נבהל מן ההתפתחות הצפויה, שטילפן אל ראש הממשלה דאז יצחק שמיר, והוציא ממנו הבטחה לבוא ולהופיע בפני מרכז הליברלים. כך נמנעה באותו יום החלטה פזיזה ונמהרת בהשראתו של מודעי. הליברלים נאלצו בסופו של דבר להתקצץ, ובכנסת ה־11 היו להם פחות ח"כים מהכנסת ה־10. גם שר אחר קוצץ להם.

מכל המתואר עד כה ברור, כי משה נסים נחשב ב„חרות" כפארטנר נוח ומתאים. והעיקר — כמי שאינו קריירזר שאין לדעת מתי וכיצד יתפרץ לפתע. הבעיטה שקיבל נסים כלפי מעלה תחזק אותו בתוך מפלגתו, ותבטיח לו מקום טוב בשורה הראשונה של הליכוד.

הנפילה

קשה עדיין לאמוד את נזקי החבטה הקשה שספג מודעי בנפילתו ממרומי משרד האוצר, שבו עשה שימוש לצבירה ולחיזוק כוחו הפוליטי בליכוד, עד להתחייה משרד המשפטים, שהוא משרד יוקרתי, אך ללא אפשרויות לחלוקת משרות ולהקצאת תקציבים. מקופה של מיליארדים עבר מודעי לקופה של כמה מיליונים, שרובם ככולם נועדו לתשלום שכר השופטים בישראל.

את משמעות המחיר שאלץ לשלם ילמד מודעי כבר בזמן הקרוב. דבר אחד ברור, האשליה קצרת־הטווח כאילו הליכוד לא „יפקיר" אותו לעונשו של שמעון פרס, התפוגגה מהר מאד. כל ההכרזות הקולניות על התייצבות מאחוריו ועל הסקת מסקנות אם רק תיפול שערה מראשו, שקעו כמו אבק לאחר סערת חול.

יודע פוליטיקאי נפש חברו — ואם מודעי התפתה לרגעים להאמין לדברי חברי מפלגתו וחברי „חרות", הרי תבין בסופו של דבר, כי את החשבון יגבו רק ממנו. מודעי יכול עתה רק לנשוך את לשונו הארוכה, וגם זה כבר לא יעזור לו הרבה. נוסף על המאמץ שיהיה עליו להשקיע בבנייה מחודשת של מה שהרס במו ידיו: דהיינו כוחו הפוליטי שהתעצם והתחזק מאז מינויו לשר האוצר, יהיה עליו ללמוד ולהתאפק מאד כדי לא להתנפל — כהרגלו בעבר — על שר האוצר החדש, משה נסים.

זמן מה יוכל מודעי להוסיף להתהדר בנוצות של התוכנית הכלכלית, שהקנתה לו מוניטין רב. גם כאשר זה לא הגיע דווקא לו. אך המציאות הישראלית ידועה באכזריותה, במיוחד כלפי אלה שהיו. מי שמכיר את מודעי יודע, כי לא יחלוף זמן רב עד שיעשה מה שעשה לו גרעון פת, כאשר מודעי היה שר האוצר, ומה שהוא עצמו עשה לפני־כן לשמחה ארליך, ליגאל הורביץ, ליורם ארידור וליגאל כהן־אורגד. הפה הגדול שלו לא ישקוט זמן רב.

יצחק מודעי

לנשוך את הלשון

17.4.86

שמיר ופרס בקול אחד

אין זה חזיון נפוץ לשמוע את ראש הממשלה שמעון פרס ואת ממלא מקומו יצחק שמיר מגיבים על נושא פוליטי בקול אחד, כמעט מתוך הרמוניה מחשבתית. זה קרה השבוע, ואין זה דווקא מסימני ההטלאה האחרונה של קרעי ממשלת האחדות. זהו סימן של קונצפציה מוכרת. הכוונה לתגובה שלהם על ההתקפה האווירית של ארה"ב על העיר טריפולי בירת לוב.

האמנם רק שותפות הגורל שיחקה כאן תפקיד בהודעת התמיכה המלאה של ראשי המדיניות הישראלית? האם רק ההזדהות עם אחים לצרת הטרור? ואולי היה כאן רפלקס מותנה אצל מי שכבר הקדים את ארה"ב בהתקפות אוויר על עיר בירה ערבית במלחמה נגד הטרור?

היתכן, כי במודע או שלא במודע, ביקשו ראשי השלטון בישראל לקבל לגיטימציה בדיעבד למעשים שבעבר זכו לקיתונות של ביקורת, גם מצד ארה"ב?

המלחמה בטרור היא מלחמה צודקת. שליט לוב מועמר קדאפי אחראי אישית למעשי טרור נפשעים, והוא ראוי למכת ניצחת. אך במה חטאו ילדיו הפעוטים? מה היה פשעה של בתו הקטנה, שנהרגה באותה התקפה אמריקנית? על מה שילמו שני בניו, בני השלוש והארבע, שנפצעו קשה? האמנם מקובל עלינו המוסר של אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה? איזו הצדקה יכולה להיות לפגיעה באזרחים? האם המעצמה הגדולה והחזקה בעולם אינה יכולה להגיע אל קדאפי עצמו ולהיפרע ממנו אישית על חשבון פשעיו? האם האפאראט הגדול והמסועף של הביון והמודיעין האמריקני אינו מסוגל לשלוח שליחים שיפגעו בקדאפי — מדוע צריך להעניש את בני עמו ואת בני ביתו?

די עצוב ומאד עגום, שראשי „העבודה" והליכוד מצליחים להתאחד ולהתלכד דווקא על פעולה כה תמוהה של ארה"ב. פעולה שאם אין מגנים אותה, הרי לפחות ראוי היה להסתייג ממנה.

ועכשיו — החצי השני

במחצית חודש מאי יתכנס המושב השני של ועידת מפלגת העבודה. את מקום הדיונים האידיאולוגיים יתפוס מאבק רציני על מקום במרכז החדש של המפלגה.

מזכ"ל העבודה עוזי ברעם, אשר רצה ועידה יפה ועניינית, החליט להפריד את בחירת המרכז החדש מהכינוס הראשון של הוועידה, ולהקדיש לעניין זה — הרווי מתחים והתארגנויות — כינוס מיוחד.

מאחורי הקלעים של אולם היכל־התרבות אפשר היה להבחין כבר בשבוע שעבר בחוטים הנקשרים ונטוים לקראת החודש הבא. כך למשל הפגינו הצעירים על חוגיהם השונים עוצמה ניכרת כאשר התכנסו בבית־סוקולוב הסמוך, וריכזו סביבם כחמש־מאות צירים. זהו ללא ספק כוח מרשים, אשר יאפשר לצעירי „העבודה" להכניס למרכז נציגות גדולה, ולהבטיח אולי־כי בבחירות הפנימיות שיהיו לקראת הבחירות לכנסת הי"ב ייכנסו במקום ריאלי ברשימה לכנסת יותר מאשר צעיר אחד (חיים רמון), שנכנס לכנסת הנוכחית.

מאותה סיבה התארגן גם מה שנקרא מחנה רבין. אמנם כרגע לא עומדת על הפרק התמודדות חדשה של רבין, אך כפי שאמר אחד מאנשי המחנה: „לעולם אין לדעת מה עלול להיות ותמיד מוטב להיות מאורגנים".

חיים רמון

יותר מצעיר אחד בכנסת

נראה, כי התארגנות מחנה רבין נועדה בעיקר למאבק הצפוי על כניסה למרכז החדש, ולבניית כוח שיוכל להכניס אחר־כך אנשים של מחנה זה לרשימה לכנסת הבאה. קבוצה אחרת היא של דור ההמשך, התק"ם וקבוצות אחרות.

חודש מאי יהיה חודש חם מאד במפלגת העבודה.

המכתב שלא נשלח

איננו יודעים מה עשה השר דוד לוי עם מכתב ההתפטרות שכתב שעות ספורות לפני ישיבת הממשלה ביום ראשון בלילה. האם קרע אותו לגזרים, או אולי הוא שומר אותו במגירתו לקראת ההזדמנות הבאה?

הגרסות הרבות שקפצה על לוי באותו יום אומרת ודרשני. תאם באמת האמין שר הבינוי והשיכון, כי אין פתרון למשבר וכי פיטורי מודעי יובילו להתפטרות כל שרי הליכוד מן הממשלה? או שמא היה זה תרגיל של הפגנת שרירים שנועד להרתיע את ראש הממשלה כדי שידע, כי הליכוד מתכוון הפעם ברצינות באיומו לפירוק הממשלה? ואולי היתה זו דרכו של לוי לחייב את חבריו לעמוד בדיבורם ובהחלטתם?

תהא הסיבה אשר תהיה — המציאות טפחה מהר מאוד על פניו של לוי. המכתב נותר מכוייש בכיסו. פרס אמנם לא פיטר את מודעי. אך הוא גם לא התכוון לעשות זאת. אך ראש הממשלה העביר את מודעי ממשרד האוצר, כפי שתבע כל הזמן — והליכוד בלע את הגלולה המרה ונשאר בממשלה.

הפתרון המהיר שנמצא למשבר רק אושש את סיכויי הרוטאציה, וממילא חיזק את שמיר. יתכן, כי עוד יסתבר לדוד לוי שטעה כאשר התנפל בקולניות נגד הצעת הפשרה הידועה כ„פשרת שרון". לפיה היה שמיר עובר למשרד האוצר ומודעי למשרד החוץ, שמיר היה נקלע לתפקיד קשה ומסובך, ועלול היה להפוך מטרה קלה לביקורת, ואילו מודעי בתפקיד כה רגיש יכול היה להיות מצית־זמן המבטיח פיצוצים נוספים בתוך הממשלה — על רקע עימותים עם ראש הממשלה שמעון פרס.

אך לוי ראה כנראה את חצי הכוס הריקה. הוא ראה את המשולש הפוליטי המסוכן שמיר־שרון־מודעי, שעלול היה להמית את סיכוייו בעת ההתמודדות על ראשות הליכוד. הוא ראה גם את ההתחזקות של מודעי בתפקיד שר החוץ. אך העיקר — הוא לא היה מעוניין כנראה בחיסולו המהיר של המשבר. עכשיו, בתום המשבר, ברור, כי לוי לא הרוויח דבר. לעומת זאת עדיין לא ברור אם לא הפסיד.

דוד לוי

מחצית הכוס הריקה

רשות הקורא

למה מטפסים על „מקורות"?

באחרונה מרבה „על המשמר" לתקוף את „מקורות" ולהאשימה בחוסר יעילות, עלות המים וכו'. להווי ידוע, שהשירות הניתן על־ידי „מקורות" ועובדיה הוא מן הטובים במדינה, עומד בכל הקריטריונים ועולה על השירות הניתן על־ידי חברות ציבוריות אחרות. השירות שלנו ניתן ביום ובלילה, עשרים וארבע שעות ביממה, וכן בשבתות ובחגים — על כך יעידו צרכני המים של החברה, חקלאים ועירוניים כאחד. אילמלא „מקורות", היו החקלאים „אוכלים" אחד את השני ומשתלטים על מקורות המים, וכל הנמצא מעט רחוק או גבוה מהם לא היה זוכה לכמות המים הדרושה לו.

ההתקפות התמידיות מצידכם על „מקורות" אין להן מקום. השוואת „מקורות" לקבלן פרטי איננה במקומה, שכן הדרישות מאיתנו לטיב העבודה והשירות גבוהות בהרבה. יש לזכור, כי מחיר ביצוע העבודה על־ידנו הינו נמוך ביחס למחיר האנרגיה — — מרכיב המהווה כ־70 אחוז מכלל הוצאות אספקת המים במדינה. הגיע הזמן ש„על המשמר" יכבד את חברת „מקורות" ואת עובדיה ויעלה על נס את מסירות העובדים וההזדהות המוחלטת עם תפקידם הקשה.

כאשר נדרשנו להפסיק ביצוע עבודות מחוץ למשק המים, הסכמנו לכך ללא שביתות והקטנו את מספר העובדים בכמה מאות עובדים, ללא רעש. האחזקה של כל המערכות והמיתקנים מחייבת מערך ביצוע בחברה, ואבוי לה אם תהיה נתונה לחסדי קבלנים מבחוץ. אנו שומרים על פרופיל ההולם את החברה לעת הזאת.

הגיע הזמן שהחקלאים „יטפסו" על אחרים ולא על „מקורות". סוף־סוף, הם מיוצגים בצורה נאותה במועצת המנהלים של החברה, וכחברי דירקטוריון מחובתם לשמור על החברה ועל משק המים הממלכתי שלא יישמט מידיה של חברת המים הלאומית.

שמואל קלם,
מזכיר ארגון עובדי „מקורות"

חיים מרגלית מגיב:

מכתבו של שמואל קלם, מזכיר ארגון עובדי „מקורות", לא הופנה לכתובת הנכונה. „על המשמר" לא עסק בהתקפות על חברת „מקורות" ולא על עובדיה. לדעת כותב שורות אלה, מחיר המים לחקלאים הוא בתחום מדיניות משרד האוצר ונציבות המים. ואין לזקוף לטיב פעולות „מקורות" ועובדיה. מעולם לא השווה „על המשמר" את „מקורות" לקבלן פרטי. על יו"ר ארגון עובדי „מקורות" להבין כי לא כתבות בעתונים, ואף לא ביקורת מצד החקלאים הביאו את חברת „מקורות" למקום בו היא נמצאת כיום. אלה ה„מטפסים" על „מקורות" נמצאים כאמור במשרד האוצר בירושלים ובנציבות המים בתל־אביב.

זכותו של עם לשפוט את רוצחיו

הרוסים הוציאו להורג, כדבר טבעי ומובן מאליו, את הנאצים שטבחו בהם. איש לא העלה על דעתו לטעון שפושעים אלה צריכים להישפט לפני השוורים כדי לזכות במשפט הוגן.

לא אתפלא אם סנגוריו של דמיאניוק יעלו את הטענה המגוחכת שהוא לא יזכה למשפט הוגן בישראל. הרעיון שליהודים יש מדינה, ושהתנהגותם טבעית כמו זו של הרוסים או הפולנים, הוא עדיין בגדר חידוש שיש להתרגל אליו.

מיכאל גלעד, ירושלים

גזירה אחרת בשינוי אדרת

עד מתי תמשיך הממשלה ביחסה המפלה כלפי ציבור הגמלאים?

לאחר שהוסרו כל הגזירות הקשורות בקיצבאות הביטוח הלאומי, הועלו הצעות חדשות למיסוי הגימלאות, שיש בהן אולי אפליה בולטת יותר. הגימלה מקבילה לשכרו של העובד ושניהם כפופים לתקנות מס ההכנסה. ציבור הגימלאים נושא בעול הבראת המשק יחד עם כל ציבור העובדים, ולא יתכן שיופלה לרעה ע"י מיסוי נוסף בצורת היטל על גימלה מעל ל־600 ש"ח (או תיקרה אחרת). אילו נקבע היטל כלשהו על כל בעלי הכנסה מעל לתיקרה מסויימת, היה זה בוודאי מכביד. בתנאי המיסוי הקשים שלנו, אבל לא היה מקום לטענת האפליה.

במיסוי נוסף של הגימלאות יש משום חזרת האפליה הקיימת בלאו הכי לגבי תוכניות אחרות המקבילות לפנסיה, כגון ביטוח מנהלים ותוכניות גמל אחרות.

יש לקוות שאותה שדולה של חברי כנסת, שתרמו הרבה לביטול הגזירות ביחס לקיצבאות הביטוח הלאומי, תשכיל לבטל גם את הגזירות המתוכננות המופיעות בשינוי אדרת, ואולי באדרת מכוערת אפילו יותר.

שמעון שמואלי,
יו"ר מחלקת הפנסיה בארגון המורים העל־יסודיים

תיאטרון

ניסוי אישי בקומדיה קלאסית

„הספר מסביליה" בבימוי דינו צ'רנסקו בתיאטרון באר־שבע

מאת אילן שיינפלד

„הספר מסביליה" – תכסיסים קומיים. מימין: רוברט הניג ונתן דטנר

דון ברתולו (הוגו ירדן) קטן, מקריח, קופצן בקרפר בן־יומו; רוזינה (רוזינה קמבוס) נפקנית, המתעלפת בגניחות למישמע שמו של מאהבה הצעיר, לינדור; רוזן (נתן דטנר) שהוא לרגע בן־אצילים, לרגע חייל בגילופין ולרגע סטודנט „עליז למוסיקה; פיגארו ממזר (רוברט הניג), השובר כל כלי חרסינה הנקרה בדרכו; דון בזיליו, (קונסטנטין אנטול) מורה למוסיקה ששערו סדור על מצחו כחד־קרן; ונוטריון פאנקיסט (דורון טוסרן) — כל אלה הן הדמויות המאכלסות את ה„ספר מסביליה" של תיאטרון באר־שבע, העולה בימים אלה על הבמה בבימויו של הבמאי הרומני דינו צ'רנסקו. לפי טקסט בתרגומה של עדה בן־נחום, ובליוויית תפאורה כישל לוריה סינקוביצ'י, תאורה מישל נתן סנטורין ומוסיקה מישל ולאדימיר דרוסלו וטימוש אלכסנדרסקו.

„זקן מאוהב מתכוון לישאת את בת חסותו לאשה מחר". כך מספר בומארשה ב„מכתב לקורא" את עלילת מחזהו, ו„מאהב צעיר מקדים אותו ובו ביום נושא אותה לאשה מתחת לאפו ובתוך ביתו של האפוטרופוס". והוא מוסיף, כי „זהו הבסיס שעליו אפשר היה לכונן באותה מידה של הצלחה טראגדיה, קומדיה, דראמה, אופרה וכולי...". ואכן, אופרה, כידוע, נכתבה כבר. ואת הקווים הקומיים של העלילה מביאה בפנינו גירסת המחזה לפי צ'רנסקו: עירוב של סלנג, לשון דיבור ולשון גבוהה, איפיונים סכימאטיים של הדמויות, ז'סטות בימתיות מופרזות ומופרכות — כל אלה הם האמצעים בהם נעזר צ'רנסקו כדי להעניק לנו את הצחוק המשחרר. אמצעי חשוב נוסף בו נעשה כאן שימוש הוא התזמורת בצורת, הזכורה לכולנו מימי תנועת הנוער. כאן שולבו קטעים מוסיקאליים מתקופות שונות, באי־סדר מכוון, שכולם קשורים לספרד ולסביליה, בה מתרחשת עלילת המחזה. והרמיזות — זו מלווה עצמה בכינור וזו בפסנתר, זו מכרכרת ומפזזת וזו שרה בהנפת יד פאתטית — מזמרות לנו את ה„טרוויאטה", את „מחול החרבות" ועוד הרבה — בתזמורת בצורה משעשעת להפליא.

המוסיקה משמשת כאן לא רק כאלמנט קולי, אלא גם כאלמנט לשוני קומי. אחד הרגעים המשעשעים בהצגה הוא המונולוג השנון של דון בזיליו, המורה למוסיקה, בשיבחה של ההשמצה. כאשר הוא מבקש לשכנע את דון ברתולו הקשיש, שישמיץ את הרוזן — או לינדור — בפני העלמה רוזינה, וכך יסכל אהבתה לגבר הצעיר. המונולוג משעשע עוד יותר כאשר נחשפת מידת הפאתטיות שבה, על־ידי שאלתו הרחופה של הזקן את בזיליו: „על מה אתה מדבר, דון בזיליו?". שאלה, המנמיכה באחת את הפאתוס והשגב של הנאום והמליץ, הסוגר בקרשנדו סוחף.

...מים לא מעטות במהלך ההצגה, נחשפים התכסיסים הקומיים על־ידי ההפרזה בהם, או על־ידי שבירת האילוזיה הבימתית באמצעים כגון התחפשות על הבמה, הסרת פאות נכריות ומיני מסווה, שינויי־התנהגות תכופים עם התחפושת ובלעדיה, ועוד. כל אלה הופכים את ההצגה למחווה כלפי תמימותו של הקהל, ולמעין חיווי־דיעה על ציפיותינו המובנות לתגובות מסויימות על במה. כך, להתעלפות האהובה בעת קבלתה מכתב מאהובה, או בעת פוגשה אותו בעד לתחפושתו; כך לנפילת האוהב על שתי ברכיו, כך לכירכורי הזעם והקינאה של האפוטרופוס הקשיש, ועוד. אולם, כל אלה מוקצנים כאן עד כדי גיחוך, ובכך מערטלים את ציפיותיו של הקהל.

כותב דינו צ'רנסקו, במאי ההצגה, בתוכניה, כי: „ההצגה נתפסת בעיני כניסוי אישי בקומדיה הקלאסית... זוהי הצגה אירונית כיוון שכל גישה קומית כלפי הקומדיה הינה אירו־נית כשלעצמה. האירוניה מתייחסת לסובבים אותנו ובמובן מסויים גם אל עצמנו". ואכן, תפיסתו זו את המחזה ממומשת היטב על הבמה.

תקליט

עושים כבוד לאנדרסון

מאת עופר ניר

בסוף שנות ה־60 וראשית ה־70, כאשר המוסיקה המתקדמת נחשבה מאוד „אין", היתה להקת „ג'טרו טול" בין המכובדות ביותר. אחר־כך בא הפאנק והגל־החדש איתם והסלידה האופנתית ממה שנחשב „מנופח" ו„דינוזאורי" מדי. ג'טרו טול הספה להיות שם השייך לעבר, שם מכובד, שעבר זמנו. עכשיו יצא תקליט־מחווה למוסיקה של „ג'טרו־טול", בביצוע נגני התזמורת הסימפונית של לונדון בניצוח דייוויד פאלמר.

פאלמר עבד עם הלהקה משך שנים אחדות, כמעט על תקן של חבר לכל דבר בהרכב. אחר־כך עזב, כדי ללמוד תזמור וניצוח באקדמיה המלכותית. הוא לא שכח את האהבה שלו לרוק. כיום הוא מנסה לשלב בין הרוק למוסיקה ה„רצינית", הקלאסית. תקליט־המחווה ל„ג'טרו טול" מתוכנן להיות ראשון בסדרה. בעקבותיו ייצא תקליט ובו ביצועים תזמורתיים למוסיקה של „ג'נסיס", ... פיטר גבריאל בעיקר.

ההקלטות לתקליט הזה נעשו ... כשנתיים. איאן אנדרסון וחברים ... בלהקה הוסיפו את הכלים שלהם ... הקיים, בשלב מאוחר יותר.

„מקרה קלאסי", נקרא התקליט הזה ... קטעים, ביניהם מחרוזת אחת. ... למעריצים הוותיקים של אנדרסון ו... טול" (שהוא, אגב, שמו של אנגלי מן ה... ה־18, ממציא מכונת זריעה). נזכיר את ... כלבנה" — שעורר בזמנו רעש רציני — „מאוחר מדי לרוק־אנדרול, צעיר מדי ל... שנתן פתחון־פה לגלגני למבקרים ... שכתבו על גילו המתקדם של איאן אנדרסון ורמזו שהגיע זמנו לפרוש לבית־אבות ... נעררים. כמובן, שני הקטעים המזוהים ... מכל עם הלהקה — „לחיות בעבר" ו... של באך במקור.

„מקרה קלאסי" מופץ בארץ על־ידי ה... הכללית למוסיקה, תוצרת חוץ, מחיר ... מקומי. מיועד למעריצים בלבד.

מוסיקה

פיאף הפולניה

מאת דויד אור

„הפולנים באים". והפעם בשטח הזמרה. לנו, ה„צברים" בני הפולנים, אווה דמארצ'יק הזמרת היא בעצם נעלם. אך לאנשים שזה מקרוב באו משם ומביאים את התרבות הפולנית, השם הזה אומר הרבה.

הרעיון להביא אותה עלה במוחם של האמרגנים פנחס פוסטל, משה יוסף ולייליאן שוין. משיחות עם שחקניו של תדיאוש קנטור, היוצר הפולני של ה„כיתה המתה", שביקר בארץ לפני כמה חודשים. הם הגדירו אותה „כזמרת מספר אחת של פולין" וחלקו לה תארים כמו „פיאף הפולניה", „המלאך השחור", „הזמיר השחור".

„תיאטרון שירה" היה המונח המתאים לשירה מלאי הדראמה והמלנכוליה, שחלקם של משוררים ידועי שם כמו גיאורג ... וגוליאן טווין. הרפרטואר המיוחד שלה ... על־ידה כשהיא לבושה כולה בשחור ... זמרת ידועה אחרת — ברברה ומרי פק... משתפת את מאזיניה בסיפורים אינטימיים ... אהבה ומוות, הזמן החולף, וקיצור ... החיים...

אווה דמארצ'יק היא גם יהודיה ויש לה אפילו קרוב משפחה בארץ. ברפרטואר ... לקראת הטיור בארץ יש גם שירים ... היא שרה איפוא בכמה שפות ובמקה... הפכה לנציגה הבולטת של פולין ... האירופי ובפסטיבלי זמר בינלאומיים.

אווה דמארצ'יק תופיע בהיכל התרבות ב־22.4 ואחר־כך בירושלים ובחיפה. ... מוזמנים לקבל פרק נוסף בחינוך ... שלכם.

אווה דמארצ'יק – המלאך השחור

רדיו

ציפור רבת־יופי

מאת אילן שיינפלד

פעם, בשתיים אחר חצות, רשמתי ליובל מסקין גלויה של תודה. תודה על אחת מציפורי־הלילה שלו, בגלי צה"ל, בה דיבר על פרידה. בה השמיע שירים על פרידה. ישבתי מולי חברה עצובה, כך אמר. אבל קולו, והנימה בה הביא את הדברים, הפכו גם אותי לחבר עצוב היושב למולו. לדבר נהה.

הגלויה לא נשלחה. אף כי לא נשכחה. יש מבוכה מסויימת הכרוכה בהבעת תודה ממין זה. אכן לציפורי־הלילה של יובל מסקין חיכיתי מדי שבוע. מאזין להן באוזנה רצופה, כדבר המפרסם בגל"צ.

בשבוע שעבר הפריח יובל ציפור נוספת משלו דרך מקלט הרדיו. היא היתה נעימת־זמירות ורבת־יופי, כרגיל. והיא היתה הציפור האחרונה. עכשיו ניפגש רק בצלצול שלישי, רשת ב', יום א', אחת עשרה בלילה „בימות ובדים" בשבת. פניית בשעות מוקדמות מדי. ואחרים יפריחו ציפורים ללילות בקו שבין רח' יהודה הימית ביפו לבין שכונת נווה־צדק.

קולנוע

התשובה הפארודית ל„ראמבו"

„מרגלים שכאלה" בקולנוע „אסתר"

„מרגלים שכאלה" – שחיתות בצמרת הביון. בתמונה: צ'ביי צ'ייס ודן אקרויד

מאת יעל ישראל

הבמאי האמריקני ג'ון לנדיס אהוב מאוד על צעירים, בפרט מאז שעשה את הפארודיות האנארכיסטיות בראשית שנות ה־70: „בית החיות" ו„האחים בלוז" בכיכובו של ג'ון בלושי המנוח. מאז נדבק לנדיס לז'אנר הפארודיה ולא עושה שום נסיון לחרוג ממנו. וכך פארודיה רודפת פארודיה. ה„אחים בלוז" היה פארודיה על סרטי גאנגסטרים וסרטים מוסיקאליים, „רומן לילי" היה פארודיה על סרטי פשע ופילם־נואר, „סרט מטורף" — פארודיה על סרטי קטאסטרופות, וסרטו האחרון המצחיק ביותר היה „זאב אמריקני בלונדון" — פארודיה מבריקה על ז'אנר סרטי האימה.

בעת של סרטי פעולה וריגול עם הרבה אקשן ופוליטיקאים מושחתים, גישה אנטי־קומוניסטית מחודשת וגיבורים שיעשו הכל למען המולדת אמריקה — עשה לנדיס את התשובה שלו לז'אנר סרטי האקשן הפטריוטיים וסרטי הריגול. אך אצלו הסוכנים החשאיים הם צמד־חמד של טיפוסים מופרעים ושלומיאלים, אותם מגלמים הקומיקאים צ'ביי צ'ייס („הכלש האמיץ פלטש") ודן אקרויד („מכסחי שדים"), אגב הוא אף כתב את הסיפור עליו מבוסס התסריט ל„מרגלים שכאלה".

המדובר, כרגיל, בסרטים כמו „רמר", בשחיתות בצמרת הביון בארה"ב: גורמים בפנטאגון שרוצים לפרוץ טיל אטומי בברה"מ במטרה לגרום למלחמה עולמית במסווה של תוכנית לפירוק חימוש אטומי. בעידן רייגן, „מרגלים שכאלה" שהוא בסך הכל פארודיה חביבה הוא גם תשובה לסרטים מגוחכים כ„ראמבו" ו„מחץ דלתא". אומנם, אין זה סרט אנארכיסטי כמו שהיו סרטיו הראשונים של לנדיס, אך גם כאן יש מחאה קטנה, מלבד זה שהוא עושה צחוק מהז'אנר.

צ'ייס ואקרויד נשלחים בשליחות סודית לאפגאניסטן ומנסים לעבור את הגבול הרוסי. בדרך הם נתקלים בעשרות „סוכנים במסווה" מכל העולם, שלכולם יש אותה מטרה. הבעיה היא שאקרויד־את־צ'ייס אינם יודעים בדיוק מה היא מטרתם ומסתבר להם שבעצם רימו אותם והם אינם אלא הסחה לפעולה האמיתית שכוונתה לגרום למשבר פוליטי עולמי.

כצד המשחק הקומי של הצמד אקרויד־צ'ייס, ההומור בסרט של לנדיס הוא בעיקר כל מיני בדיחות קטנות שעושות צחוק מגל הרייגני־זציה בקולנוע האמריקני: גנרלים שמתים על המלחמה ויוצרים אותה, אימונים צבאיים מפרכים בנוסח „ראמבו" בראי עקום שמגחך אותם לגמרי. וכשצ'יבי צ'ייס איש הסי.איי.אי נשלח לשליחות סודית נגד הקומוניסטים, ולמען נשיאו הוא צופה תחילה בקומדיה מטופשת משנות ה־50, שם מקפץ רוני רייגן כמו אידיוט ושר שיר עליז; בביתן הרוסי, אליו מגיעים הסוכנים השלומיאלים לאחר הליכה הארוכה בשלגים הם מגלים על הקירות פוסטרים מהסרט „אדומים", שם וורן ביטי היה קומוניסט, או מהסרט „דוקטור ז'יוואגו" — והצירוף הזה משעשע וגם טראגי, כי בקרוב אולי לא יוכלו לעשות עוד בארה"ב, שנעשית שמרנית מרגע לרגע, סרטים שנושאם קומוניזם.

סרטיו של לנדיס הם חגיגה למען עצמו, וכהרגלו הוא שיתף גם כאן שחקנים ובמאים מידידיו הקרובים: הפעם אפשר לראות בהופ־עות קצרצרות את הקומיקאי בוב הופ, את הבמאי־שחקן מחבורת „מונטי פייטון" הקו־מית, טרי גיליאם, ואת הבמאי „הרציני" מיון קוסטה גאבארס („זד"). ומאחר שניכר בלנדיס שהוא משתעשע ועושה חיים בהסרטת סרטיו, הנהנתנות הקלילה והמברחת הזו עוברת גם לצופה, שלא אוהב לראות סרטים כמו „ראמבו" וחיפש את התשובה הפארודית. או הנה לכם.

מי מצליח במבחני כניסה לאוניברסיטה?

נתונים על ההבדלים באינטליגנציה בין גברים לבין נשים מביא פרופ' ברוך נבו, שהוא ראש ... של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה של המוסדות להשכלה גבוהה. מרכז זה בוחן את הנכנסים למוסדות להשכלה גבוהה ולכמה בתי־ספר על תיכוניים. בארה"ב ... היה עד לפני שנים אחדות איזון בין גברים לבין נשים ואף עלו מעט על גברים, מאז חל תהליך הדרגתי ביכולת ... של נשים. בישראל הגברים מצליחים בממוצע טוב יותר מנשים בכל המבחנים. בחשיבה מתימטית ובידיעות כלליות הפערים הם גדולים לטובת הגברים. בהגיון צורני ובהבנה הפערים נמוכים לטובת הגברים ורק באנגלית אין פער. בידיעות כלליות נמצא כי בכימיה, פיסיקה, גאוגרפיה וכלכלה הפער גדול לטובת הגברים; בהיסטוריה ובאוצר מלים ... הפער הוא בינוני לטובת הגברים ורק באוצר מלים עבריות, בספרות עברית ובגיולוגיה ורפואה אין פער. אחת ההשערות היא „שאחר שנשים תופשות מקום דל ב... היסטוריות או בפוליטיקה אמנות ... הציונים של נשים נבחנות נמוכים. ... דמויות נשים לשאלות, היה פער ... נשים, בחשיבה מתימטית הפער ... גברים רחב מאד.

אולם, מדגיש פרופ' נבו, הפער בכלל בין ... לבין גברים נמוך יותר לעומת הפער ... השפעה של גורם כמו מוצא ... או הבדלי מעמדות. גורמים אלה ... על פער בין נבחנים משני המינים ... יותר. במונחים סטאטיסטיים כאן ... הוא סטיית תקן שלמה בעוד שבין נשים לבין גברים הפער הוא מחצית סטיית תקן.

אגב: מתברר כי מרבית בוני השאלות לבחינות כניסה למוסדות להשכלה גבוהה הן נשים. השאלות הן פרי נסוי וטעייה של 15 שנה, כדי למצוא נבחנים שחוזים בצורה הטובה ביותר, את טיב ההצלחה בלימודים אקדמאיים.

מה המסקנות שיש להסיק מן הממצאים, אומרת ד"ר שושנה בן צבי מבית הספר הבין קיבוצי „אורנים": המתייחסים ביחס פשטני ומיושן, יסיקו כי אמנם צדקו קודמינו, שטענו שאפילו אם יש באשה תבונה מלידה, מוטב שזו לא תתפתח. אחרת יינזקו תיפקודיה הביולוגיים והחברה תצא נפסדת. לעומת דעות מסורתיות דטרמיניסטיות אלה, הגישה המודרנית רואה במצבה של הנערה בהשוואה ובתחרות עם הבן מצב של תת־השגיות, שמקורה בסביבה, בתנאי הטיפוח וההשקעה השונים בה ותנאים אלה ניתן לשנות. על כן יש לראות בממצאים אור אדום ועלינו לבדוק את מציאות החיים אשר בה גדלה הנערה ולשוב אל צורות ההתערבות באותו טווח אשר בין הילדה הקטנה והחכמה, השווה לבן, לבין בת התשע המתבגרת, שהוא הטווח בו צומח הגירעון בהישגים בציונים.

בדרך כלל קשה להצביע על אפליה גלויה ומכוונת להורדת יכולתה של הבת. אך תופעות רבות מעידות על כך שיש מערכת כפולה של יחס אל בני שני המינים החל מן הגיל הצעיר ביותר. כאשר עדיין אין הבדלים בין המינים. למעשה היחס השונה מתחיל כבר לפני הלידה. למשל במקרה שבו נולד בן לאב אחרי עשר בנות, כל המדינה על גדוליה ליוותה את שמחתו.

יש וכבר לתינוקות בני יומם מייחסים תכונות גבריות או נשיות טיפוסיות טוענת ד"ר בן צבי. „כמה הוא גבר" אומרים למראה תינוק, שלעתים מתברר אחר־כך שזו בכלל תינוקת... גננות נוטות לחלק תפקידים גבריים ונשיים לילדים בפעולות הגן. חיבורים זהים מקבלים הערכות שונות ממורים בהתאם למין הכותב. יש והורים מייחלים להצלחות מסוגים שונים לבנים ולבנות כאשר לגבי הבת חשובה להם ההצלחה החברתית ועבור הבן ההצלחה המקצועית. ד"ר בן צבי מצביעה על גורמים כמו צעצועים שונים לבנים ולבנות, דלות המודלים של נשים בעלות הישגים בספרים לילדים, ציפיות נמוכות לגבי בנות מצד מחנכים. ציפיות ומודלים משפיעים על ביצועים והישגים. אך יש לזכור גם כי ההבדלים שנמצאו אינם חלים על כל בת ובן והם אינדיבידואליים. בארצות המערב יש תכניות התערבות ופצוי עבור בנות כדי להשוות נקודות זינוק והן מצליחות. ד"ר בן צבי הנהיגה תכנית כזו ב„אורנים". אך פרויקטים כאלה עדיין אינם זוכים לתמיכה בישראל, ולדעתה יש מקום לעורר אותנו לפעולות ממשיות בקרב כל סוכני הסוציאליזציה בדרג הממלכתי, הציבורי והפרטי ובעיקר את משרד החינוך. היא המליצה לתמוך במחקרים על ההבדלים בין בנים לבין בנות, לתמוך ביוזמות להזדמנות שווה, לפנות לסופרים, לילדים ולנוער להכניס דמויות נשים ראויות להיקוי ולצאת נגד הסטריאוטיפים באמצעי התקשורת.

יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפירא־ליבאי, הצליחה לעניין את שמעון פרס בנושא הא־סימטריה עד שהוחלט להקים וועדה שתבחן את הגורמים ותמליץ המלצות להתמודד עם הגורמים באפלייה מטעמי מין. פרס הודה שהוא אשם שאין אשה בממשלתו ואמר שאולי אחרי הרוטציה זה ישתנה.

חברות המועצה שדנו בממצאים העלו השערות והצעות שונות. ביניהן טענו כי הזמן שמקדישה הבת לטיפוח הופעתה החיצונית, מתוך כוונה למצוא חן וחתן, בא על חשבון האנרגיה והזמן שמקדיש הבן בגיל הקובע ללימודים ולפיתוח אישי.

מרים גורן

מתכונים למחברת

לפסח ואחרי

את שמצאנו בספרה של נירה רוסו „כשר לפסח" (הוצאת מודן). כשר, כמובן, לחג. אך אין חוק האוסר מאכלים אלה גם בכל ימות השנה.

פנקייקס

ל־12 מנות: ¾ כוס חלב חם; חצי כוס קמח מצה; 3 ביצים; כף סוכר; כפית מלח; שמן לטיגון.

מחממים את החלב ומוסיפים לקמח מצה. מניחים לתערובת לעמוד עשר דקות. טורפים את הביצים ומוסיפים לתערובת הקמח, עם יתר החומרים (חוץ מהשמן). מחממים מעט שמן במחבת ומטגנים עליו „לביבות" גדולות ושטוחות מן התערובת.

בורקס ממצות

ל־4 מנות: 4 מצות. למלית: 2 תפוחי־אדמה מבושלים; חצי־כוס גבינה צהובה מגוררת; 2 ביצים; כפית מלח; שמן לטיגון; ביצה טרופה.

מטבלים את המצות במים חמים חמש דקות. שופכים את המים, אך נזהרים שהמצות לא יישברו. חותכים כל מצה לארבעה. מועכים את תפוחי־האדמה ומערבבים עם יתר חומרי המלית. שמים כפית מן המלית על כל חתיכת מצה ומקפלים לשניים (למשולש). טובלים כל משולש בביצה טרופה ומטגנים משני צדדים, עד לצבע חום זהוב.

לגיוון: מלית מ־200 גרם תרד קפוא או טרי, מעורב בחצי־כוס גבינה מלוחה כלשהי. חצי־כוס גבינת קשקבל מגוררת.

כדורי מצה, פטריות ובשר

ל־10 מנות: 2 מצות; 2 ביצים; 5 כפות קמח מצה; חצי ק"ג בשר בקר או עוף טחון; שקית פטריות מיובשות; 2 כפות שמיר קצוץ; 4 כפות מרגרינה נמסה; חצי כפית פילפל שחור. מלח.

מפוררים היטב את המצות. טורפים את הביצים עם מעט מים ומעט מלח, ומערבבים עם פירורי המצה. מוסיפים את קמח המצה, הבשר, הפטריות, השמיר, המרגרינה, הפילפל והמלח. צרים מן התערובת כדורים ומטגנים בשמן חם משני הצדדים. מגישים עם רוטב פטריות. (שורים שקית פטריות מיובשות בחצי־כוס מים חמים במשך עשר דקות; מסננים. בינתיים, 2 בצלים קצוצים ב־4 כפות מרגרינה. מוסיפים לבצל את הפטריות וכפית קמח תפוחי־אדמה. מערבבים לרכיכה. מדללים בכוס־וחצי מים או מרק. ותבלים במלח ופילפל. מרתיחים.)

„קוגל"־שכבות ליטאי

2 בצלים, 50 גרם מרגרינה, 2 כוסות בשר מבושל טחון (הזדמנות לנצל שאריות); 8 מצות; כוס קמח מצה; כפית מלח.

קוצצים ומטגנים את הבצלים במרגרינה. מערבבים עם הבשר הקצוץ. מפוררים עד דק את המצות, יוצקים עליהם כוס־וחצי מים רותחים. מוסיפים את קמח המצה ומניחים לעמוד במקרר. בינתיים טורפים היטב את הביצים עם המלח. מוסיפים לתערובת המצה. משמנים תבנית גדולה, עגולה (26 ס"מ) ומניחים בה שכבות מתערובת המצה ותערובת הבשר. מסיימים בתערובת המצה. אופים בתנור בחום בינוני, עד שהקוגל שחום, תופח ומוצק. חותכים לפרוסות דמויות עוגה.

עיגולי שוקולד קלים

200 גרם חלב מרוכז, ממותק; 50 גרם שוקולד מריר; 3 כפות אבקת קאקאו; 2 כפות חמאה רכה; כף ברנדי. לקישוט: פתיתי שוקולד או אבקת קאקאו.

יוצקים את החלב לסיר, מנפים עליו את אבקת הקאקאו, מוסיפים את החמאה והברנדי. מבשלים, תוך ערבוב ובחישה מתמדת על אש קטנה, כ־7 דקות. מצננים מעט. מגלגלים את הידיים ויוצרים עיגולים קטנים. מגלגלים אותם בפתיתי שוקולד או באבקת קאקאו ושמים בסלסילות נייר (מנז'טים).

גלילות מצות ושוקולד

8 מצות; כוס יין מתוק; 200 גרם שוקולד מריר; חצי כוס חלב; 2 כפות אבקת קאקאו; כוס סוכר; כפית אבקת קפה נמס; חבילת מרגרינה (200 גר'); 3 כפות ברנדי או ליקר תפוזים.

מפוררים את המצות ושורים ביין מתוק. ממיסים על להבה נמוכה את השוקולד, החלב, אבקת הקאקאו, הסוכר והקפה. מסירים מן האש ומוסיפים מייד את המרגרינה והברנדי. מוציאים את המצות מהיין ומוסיפים לתערובת. מערבבים היטב. מחלקים את התערובת לשניים. מגלגלים כל חצי בנייר אלומיניום משומן לגליל מאורך. מצננים במקרר לילה שלם. מסירים את הנייר ופורסים את הגלילים.

ל־8 מנות: 4 ביצים טרופות; 4 כפות קמח תפוחי אדמה; חצי כוס מים. קורט מלח.

טורפים את הביצים היטב עם המלח והמים (אפשר במעבד מזון) ומוסיפים כף אחר כף את קמח תפוחי־האדמה. משמנים מעט מחבת גדולה, מחממים היטב ויוצקים ... לתוכה שלוש כפות מן התערובת. ... את התחתית. אין להפוך לצד השני. ... מעמידים אותן זו על גבי זו, מגלגלים יחד וחותכים לרצועות דקות.

ניד'אל יכול ללכת לגן

ניד'אל ריאב בן השלוש ממזרעה יכול עתה ללכת לגן ולשהות בחיק משפחתו על אף מחלתו הקשה וטיפול מיוחד שהוא זקוק לו, הודות לשירותי היחידה להמשך טיפול ומעקב של קופת־החולים.

ניד'אל חולה ברכבת מסוג נדיר, וכתוצאה מכך עצמותיו הארוכות עקומות ויש ליקוי בצמיחתו. טיפול חדיש שפותח בצרפת נותן תקווה סבירה שהעצמות יתיישרו והוא יגבר על מחלתו. במסגרת הטיפול הוא זקוק במשך חודשים רבים לעירויי תמיסות עשירות בסידן, המתבצעים דרך צנרה שהושתלה בווריד מרכזי בגופו.

תשעה חודשים שהה במחלקת הילדים בבית־החולים רוטשילד וטופל בדרך זו. שיתוף פעולה בין בית־החולים, קופת־חולים ונכונות ההורים ללמוד את טכניקת הטיפול בילד ולהתמודד עם המצב המיוחד איפשרו שובו הביתה, תוך המשך הטיפול האינטנסיבי.

עתה שוהה ניד'אל בביתו, מחובר רוב שעות היממה למכשיר העירוי, לבד מארבע השעות בהן הוא מבקר בגן הילדים.

צוות היחידה להמשך טיפול ומעקב של קופ"ח בגליל המערבי עורך ביקורים סדירים בבית, כדי לוודא שהטיפול מיושם כראוי ובעת הצורך פונים ההורים לבית־החולים.

קופת־חולים מספקת להורים את כל התרופות, התמיסות וערכות העירויים; מכשיר אוטומטי לעירויים הושאל על־ידי ארגון עזרה לרפואה מבני ברק.

בתצלום: ביקור של צוות היחידה להמשך טיפול ומעקב של קופת חולים בגליל המערבי, ד"ר יוהאן הרטוך והאחות אלישבע טל, בביתו של ניד'אל במזרעה.

יוכי באואר

האוצר נגד פנסיה גמישה

ועדת שרים לענייני חקיקה תכריע במחלוקת בין האוצר לבין ההסתדרות ונעמת, בעניין ההצעה להעלאת גיל הפרישה לנשים. חילוקי דעות בעניין זה עלו בישיבה בהשתתפות הצדדים שהתקיימה במשרד העבודה והרווחה. על־פי הצעת החוק תוכלנה נשים, הרוצות בכך, לדחות את גיל הפרישה מהעבודה מגיל שישים עד שישים וחמש, בלי שתפגענה זכויותיהן בקרנות הפנסיה ובביטוח הלאומי. וכיום מקבלות נשים שפרשו לגימלאות תוספת דחיית פרישה בגובה של ... לשנה. על הכוונה לפרוש יהיה חובת הודעה מוקדמת של שישה חודשים לפני המועד, במהלך השנים שבין שישים לשישים וחמש.

האוצר הביע התנגדות לאפשרויות הגמישות במועד הפרישה של נשים וכן להתנגדות תשלום תוספת דחיית הפרישה, בשל החשש מתביעות הגברים להחיל החוק גם עליהם, דבר אשר לטענת האוצר יכביד על קופת־הגימלאות.

נעמת והמחלקה לביטחון סוציאלי בהסתדרות עמדו על התביעה להחלת התנאים האלה בהצעת־החוק, שכן כיום רוב הנשים אינן מצליחות להגיע לפנסיה מאקסימלית אליה מגיעים הגברים וכדי לעודדן לדחות את מועד הפרישה מהעבודה יש לשפר את תנאי הפרישה המקובלים כיום.

שתגלה מה שהאל נתן לה

הוי, כמה היו ניהנות הסבתות הרבות, הנשים העדינות שטיילו בשנות ה־90 ב„פרומנדות" של קארלסבאד. אילו ראו איך האופנה של שנות נעוריהן חוזרת ודווקא בעידן הקידום הטכנולוגי ושיחרור האשה. הפעם מתבטא „השיחרור" לפחות בצורה וויזואלית כלומר בגיגור האשה. באופנה מאוד סקסית, המבליטה את מחמריה, מציגה לראווה את שדיה ורגליה ואפילו מחפשת פה ושם חור או נקרא לכך, חלון, סתם ככה באמצע הגב או הבטן כדי שהעור ינשום אוויר צח, ולבחור התמים העובר ליד הנועזות ייעצר האוויר בריאות.

חזרנו לימי „הבגד הנשי". אומרים מעצבי האופנה: אין לאשה במה להתבייש. שתראה מה אלוהים נתן לה. והשסע והסטרייפלס והמיני ואפילו המקסי הצר־צר בעל השובל הקוקטי מאחור, הכל שר שיר הלל לאשה סוף סוף „השתחררה" מן האוניסקס.

החודש האחרון היה חודש של תצוגות אופנה ומעצבים רבים הציגו את פרי עמלם ואחרי שמביטים בכמה תצוגות אפשר לאמר בשווה: אין חדש תחת השמש.

חגית קזיניץ שעד לפני זמן קצר הייתה שייכת לצוות של ליידים קלאב ומפעל קטן לבגדי נשים) הציגה את הקולקציה שלה שהיא לדבריה קומבינציה מיוחדת. בהשפעה ארופית. עדיין לא ראיתי קולקציה שאיננה מושפעת מן האופנה האירופאית, פחות או יותר מעתיקים את פרי עמלם של גדולי המעצבים באירופה. חגית קזיניץ קוראת לבית האופנה שלה: אנימה, וזה בלטינית: לב ונשמה. ראינו מערכת בוקר מפשתן וקשה לדעת האם אמיתי או סינטיטי אך בכל מקרה מאוד יפה) חצאית צרה, פסים בצבעי כתום, האקי בהיר כחול הים, חולצת־מקטורן, קצר מלפנים וארוך יותר מאחור. וגם מעיל ברגם פלטו, באורך הברך, מחויט ובעל קפל כפול בגב. וחצאיות פליסה מתרחבות וארוכות כמעט עד לקרסול — כבר לא חידוש לעונה זו.

מחשבה רבה הוקדשה לירכיות (טוניקות) בעיצובן אפשר למצוא כל חידוש שבאופנה. שרוולים ארוכים בעלי נפח גדול שבקצה התפר. הנמצא בערך במותניים, מותקנים כיסים גדולים חגורות שאפשר להדק סביב המותן או לולאה או עניבת פרפר סביב הצוואר. בדי הירכיות דמויי משי, והצבעים עדינים, שחור־לבן, שחור־צהוב, וורוד הפוקסיה וכתום. אופנה מאוד נשית. לא לצעירות בעלות מרץ ועליזות נעורים.

„ביצץ" האגודה לילדים לקויי למידה והסתגלות, סניף הרצליה, הזמינה את אודריה (תמורת תרומה של 45 ש"ח) לתצוגת אופנה כמובן. „גוטקס" העלתה על המסלול קולקציה מרשימה של בגדי ים וחוף. אך את מיטב החידושים יצר מפאריס הציגו ידועי שם: קלוד מונטנה, שאף זכה ב„אוסקר" של האופנה על הקולקציה המהממת שלו בשנת 1985. וז'ק פיונטי מעצב אופנה צרפתי וותיק ויקר. פיונטי הוא אשר מממן את עיסקי מונטנה. למרות שעיני הקהל היו ממש מסונוורות מן החידושים של שילובי הצבעים הנועזים, ממקטורן ומכנסים חצויים (לאורך) לשני צבעים שונים, ציינו הכל דווקא את הגימור המופלא של פריטי הלבוש. מונטנה וז'ק פיונטי משתמשים רק בחומרים טבעיים ושוב ראינו „חצאית מעט מקומטת" כאריגים שלא עברו שום תהליך איספרה והם נראים — ולא רק נחשבים — קיציים. פיונטי הציג שמלות קטנות שהצבע הבולט הוא שחור ומלבד הפתחים הגדולים בגב, נשמרת הצניעות מלפנים. בשמלות הערב נמצא השובל מלפנים, והלובשת שמלה זו אוספת אותו בזרועותיה. כמראה נשי של שנות טרום מלחמת העולם הראשונה. לשני אופנאים אלה אין סוכנות בישראל ורק פה ושם אפשר למצוא פריט זה או אחר באחד מבוטיקי היוקרה... וכמובן מחירם נעל ומעבר ליכולת בישראל.

חיה יוסף

חלון בגב שמלה סרוגה (אנימה)

מעיל „פאטו" מפשתן בצבע חול

השנה של דיגיטל

חוגים בענף המחשבים סבורים, כי שנת 1986 בענף תהיה שנתה של דיגיטל. ללא הרף מתבשרת קהילת המחשבים על זכיותיה של דיגיטל במכרזים שונים, וביניהם גם ההחלטה של תאגיד גרנות בפרוייקט מסילה לרכוש כ־200 מחשבי וקס.

הדעה הרווחת היא, כי המעבר לעיבוד נתונים מבוזר פתח את השוק לפני חברות שוו האוריינטאציה שלהן, ובראשן דיגיטל, שיתרונה בתפישת המחשוב המבוזרת שלה.

יצחק קורן, דובר דיגיטל, טוען כי „לאחרונה היו פרסומים על הצלחותינו גם כאשר המכרזים עדיין לא היו בכיסינו. אין פירושו שאין אנו רוצים לזכות, אולם חלק מן הפרסום היה מוגזם".

לדבריו, „כיום תהליך המכירה הרבה יותר קשה, והזמן מרגע הגשת ההצעה ועד לקבלת ההחלטה ע"י הלקוח נמשך כמעט פי שלושה לעומת הזמנות שלפני המהפך הכלכלי".

ובכל זאת אי־אפשר להתעלם מהצלחת החברה, שקורן מסביר אותה באופיים המבוזר של המכרזים, תחום בו יש לדיגיטל יתרון. עם זאת הוא טוען כי בזמן האחרון מרגישים את ריבוי המתחרים בעלי טווח מוצרים נרחב.

המתחרה הרצינית ביותר של דיגיטל היא מחשבי דטה ג'נרל, המיוצגת ע"י חברת תים. התחרות מורגשת בימים אלה במיוחד במספר מכרזים בתעשיה האווירית.

לדעת חוגים בענף המחשבים, המעבר לביזור דוחק לעת עתה את רגליה של יב"מ מספר מכרזים, ופותח פתח בפני החברות המייצגות א מחשבי דיגיטל, דטה ג'נרל, ואף HP ו־PRIME לחברות אלו יש פתרונות טובים במקרה זה.

שנת 86' הולכת להיות אם כן שנה מעניינת.

קומפיוטקס 86

תערוכת המחשבים „קומפיוטקס 86" תתקיים בתחילת חודש יוני במלון הילטון ת"א, בשיתוף עם איגוד מנתחי מערכות לענ"א בישראל.

בתערוכה – המתקיימת זו הפעם השמינית, יוצגו מערכות מחשבים, מיקרו ומיני מחשבים, מסופים ותקשורת, תוכנות וציוד עזר.

ב„צוות שטיר", מארגן התערוכה, נמסר כי בתערוכה ישתתפו כ־70 מציגים המייצגים כ־150 חברות מהארץ ומחו"ל. במסגרת התערוכה יתקיימו ימי עיון והרצאות בנושאים ספציפיים.

התערוכה תתקיים בתאריכים 12־8 ביוני 1986, בין השעות 12:00־20:00, וביום האחרון תינעל בשעה 18.00.

קו רובוטי לייצור עדשות

קו מלא בן 5 רובוטים יותקן במפעל „סקופוס" במעיין צבי

קו אוטומטי מלא לייצור עדשות פלסטיות, הכולל 5 רובוטים, הוזמן ויותקן בקרוב במפעל „סקופוס" בקיבוץ מעיין צבי. הקו האוטומטי כולו הוא פרי תיכנון ויישום של עושפ־טכנולוגיות בע"מ — וההשקעה בו תגיע לכשמונה־מאות אלף דולר.

בקו ישולבו 5 רובוטים, אש יאפשרו גמישות רבה בתהליך הייצור ואפשרות מעבר אוטומטי מייצור סוג אחד של עדשות לסוגים אחרים, ללא התערבות ידנית.

שיטת הייצור הנהוגה היום במפעל „סקופוס" היא עתירת עבודה ידנית והתקנת המערך הרובוטי תביא לחיסכון גדול בכוח־אדם, ובכך תיפתר בעיה שהציקה לקיבוץ. המערכת הרובוטית תגדיל את תפוקת ייצור העדשות באופן משמעותי.

מערכת רובוטית שנייה ל„מגמא"

בחודש האחרון סיכמה חברת עושפ־טכנולוגיות בע"מ עיסקת רובוטיקה נוספת עם מפעל „מגמא" בקיבוץ גשר ליישום מערכת רובוטית לפריקת ומשטוח מגנטים. מערכת רובוטית אחת כבר עובדת במפעל בהצלחה זה שנה וחצי. עושפ מבצעת את הפרוייקטים בלווי ועדת הרובוטיקה של התנועה הקיבוצית.

מחשב להשכיר

חב' ישראיטל יוצאת בתוכנית מהפכנית: השכרת מחשבים עסקיים מתוצרת חב' AT&T.

תוכנית ההשכרה באה לענות על צורך שהתעורר בשוק בעקבות הקשיים שנגרמים על־ידי הבנקים המסחריים בתכניות השכר־מכר שלהם.

לפי התוכנית של חב' ישראיטל ושכר המחשב ללקוח לתקופה של 3־5 שנים, אותה הריבית יהיו זהים לאלה הנגבים על־ידי בנקים מסחריים, אולם הלקוח לא יידרש לתת ערבויות שוטפות. בסוף דבר, חב' ישראיטל הינה מקבלת כור סחר פנים.

„לתפור" את התוכנה

יום־עיון ליועצי תעשיה, בנושא פתרונות HP למפעל הממוחשב, נערך השבוע במרכז ההדרכה של מערכות מחשוב ומדידה, המפיצה הבלעדית של היולט־פקרד בישראל.

מטרת יום־העיון היתה הרחבת מערכותיה של HP בתעשייה בארץ, תוך שיתוף פעולה עם משרדי ייעוץ הפועלים בתחום זה. במהלכו נסקר מערך התוכנות של HP הכולל ניהול חומרים MRPII ניהול רצפת ייצור, ניהול אחזקה, בקרת איכות, ניהול תמחיר, ניהול פיננסי ומשרד אוטומטי.

מערך התוכנות של HP, הבנוי תוך ראייה כוללנית ומשולבת בתמיכה של מאגרי מידע משותפים, מצוייד בכלי הנקרא CUSTOMIZER. כלי זה מהווה פריצת דרך בטכנולוגיה של חבילות תוכנה, בעזרתו ניתן „לתפור" את מערך התוכנות להתאמה מלאה לצרכים הייחודיים של כל מפעל ומפעל.

פתרונות HP למפעל הממוחשב מיושמים על משפחת מחשבי HP 3000, משפחת מחשבים תואמת, כשהקטן מביניהם מצוייד בעד שבעה מסופים והגדול שבהם - סדרה 930, שהוכרז בפברואר ש"ז והמבוסס על טכנולוגיית RISC מצוייד בעד 400 מסופים ו־9.7MB דיסק.

לרשות שמורות הטבע

עשרות פקחי רשות שמורות הטבע מבצעים, תצפיות יומיות ואוספים נתונים מדעיים לגבי בעלי־חיים, פרחים, נתונים גיאולוגיים ואקלימיים. נתונים אלה ייקלטו במערכת מחשב ייחודית, שמפתחת „אזימוט פיתוח ושיווק" עבור רשות שמורות הטבע במשרדי הרשות בירושלים.

אורי ביידץ, מנכ"ל רשות שמורות הטבע, מסר כי מאגר מידע זה ישמש את הנהלת הרשות בקביעת מדיניות לניהול השמורה. בעקבות מחקר מקיף על מספר הטורפים בנגב נתגלה כי נשקפת לחלקם סכנת הכחדה והרשות החליטה על הקמת מרכז טורפים ובו גרעיני רבייה להיות המרבה. נתוני ספירת עופות המים הנערכת מדי שנה, מעובדים ומועברים באמצעות המחשב למאגר מידע בינלאומי ובכך תורמת מדינת ישראל את חלקה לשמירת הטבע העולמית. „בעזרת המערכת הממוחשבת ניתן יהיה לעבר את נתוני הפקחים במהירות ובאמינות וליישם את המסקנות בשטח".

המערכת של אזימוט תעקוב גם אחר רישום פעילויותיהם של אלפי הציידים הפועלים ברחבי הארץ והמאוגדים במסגרות שונות. המערכת תיזום חידוש רשיונות הצייד או שלילתם מאותם ציידים שהרבו לעבור עבירות ציד. כמו כן תטפל המערכת במעקב אחר עבריינים העוברים על החוקים שעל פיקוחם ממונה רשות שמורות הטבע. אורי ביידץ מקווה, כי תוך פרק זמן קצר ביותר יקושר מחשב הרשות עם מחשבי האוניברסיטאות השונות בארץ, כדי לאפשר לציבור הרחב ככל האפשר להשתמש במידע שנאגר במחשב הרשות.

יב"מ תעשייתי בשבוע הטכנולוגיה

קונטאל — הנדסת מיכשור ובקרה מתל־אביב, משווקת מורשה של יב"מ תעשייתי, הציגה לראשונה בישראל את המחשב החדש בתערוכת שבוע הטכנולוגיה שקיים המכון לפריון העבודה בתל אביב.

גדעון טילמן, מנהל השיווק בקונטאל מסר, כי המחשב התעשייתי החדש של יב"מ מתקשר לכל דגמי הבקרים המתוכנתים מתוצרת „אלן־ברדלי", אותם משווקת חברתו.

לדבריו, שלוש המערכות הראשונות המיועדות להתקנה אצל לקוחות אמורות להגיע בימים אלה לארץ.

פרדסנות — סכנות בטווח הארוך

„עתידו של ענף ההדרים מותנה בהמשך ההתייעלות שלו ובהמשך הנפיונות. הנעשים כבר כיום, לחדור לשוקי יצוא נוספים" — אומרים כלכלני חברת הייעוץ „נשיונל קונסלטנטס" מקבוצת בל"ל, בסקירה על הענף. כלכלני החברה מעריכים, כי תנאי הסחר של יצוא ההדרים מישראל יהיו קשים יותר בשנים הקרובות.

ענף ההדרים מקיף כיום 350 אלף דונם פרדסים, המניבים כ־1.5 מיליון טונות פרי. מתוכם מופנים 600־500 אלף טונות ליצוא, 85 אלף טונות לשוק המקומי וכ־800־700 אלף טונות מיועדים לתעשייה.

עונת 1984/5 האירה פניה לענף ההדרים. ההכנסות הסתכמו כ־207 מיליון דולר, מהם 30 מיליון דולר מביטוח שער. התמורה שקיבל הפרדסן משיווק לשוק המקומי ולתעשייה הגיעה ל־90 מיליון דולר.

ביטוח השער יורד

ההערכה היא, שעד לסוף העונה יגיע היצוא ל־38 מיליון תיבות, לעומת 37.2 מיליון תיבות בעונה הקודמת. כן מעריכים, שעונה זו תהיה עונה רווחית, בדומה לעונה הקודמת.

הכלכלנים מציינים, כי היבול ואיכות הפרי הם ברמה דומה לזו של השנה שעברה. ואמנם מחיר הפרי ירד, בגלל התחרות בשוקי חו"ל, אך התחזקות של המטבעות האירופיים, יחסית לדולר, הביאה לכך שהתמורה שמקבל היצואן עבור הפרי גבוהה במונחים דולריים מהתמורה אשתקד. אשר לסכום ביטוחי השער.

הכלכלנים מעריכים כי התמורה שיקבלו הפרדסנים תהיה נמוכה מזו שקיבלו אשתקד, שהסתכמה ב־30 מיליון דולר ומביטוח השער בלבד). הממשלה משלמת העונה ביטוח שער 10% על כל דולר ערך מוסף, אולם גם בהנחה שהתמורה מיצוא הפרי פו"ב תהיה גבוהה מהתמורה שהתקבלה אשתקד, סכום ביטוח השער שתעביר הממשלה השנה יהיה נמוך יותר.

מאידך, שחיקת השכר במשק מקטינה את ההוצאות לתשלום שכר עבודה. חומרי הארויזה זולים יותר וההתייעלות המסויימת של המועצה לשיווק פרי הדר חוסכת גם היא בהוצאות.

לעומת זאת, התייקרות מחירי המים להשקיה תתבטא בעלייה ניכרת בהוצאות הענף לסעיף זה.

מניתוח ההתפתחויות האחרונות שחלו בענף עולה, שגם העונה הנוכחית תהיה רווחית בענף ההדרים. לגבי פוטנציאל הענף בטווח הארוך יותר, התמונה שונה במקצת.

למצוא שווקים חדשים

שוק היצוא העיקרי של ישראל היא אירופה. המדינות העיקריות המתחרות על נתח שוק זה הן ספרד — כ־50% ויותר מהשוק, ישראל ומרוקו — כ־20% כל אחת, יוון וקפריסין מהוות יחד כ־10% — 5% מהשוק. התחרות בשוקי אירופה הפכה בשנים האחרונות ליותר ויותר אגרסיבית, כאשר ספרד, שהיא הדומיננטית בשוק, הרחיבה את שטחי המטעים שלה ושיפרה חלק מהזנים שהיא מפנה לשוק האירופי.

הצטרפותה של ספרד כחברה בשוק המשותף, החל ב־1 בינואר השנה, הפה בטווח הבינוני והארוך על כושר התחרות של יצואן ההדרים מישראל. היום נהנה הדר הישראלי ממכס בשיעור נמוך יותר מהמכס המוטל על פרי ההדר מספרד. על־פי ההסכם המכס על יצוא ההדרים מישראל כמו על יצוא ההדרים מספרד יגיע לאפס בעוד 5 שנים, אך במהלך התקופה הירידה במכס על ההדרים מספרד תהיה מהירה יותר, כך שהיצואן הישראלי ייאבד את היתרון שיש לו היום ביחס לספרד.

נוסף על כל, השוק המשותף נותן למדינות החברות בו תמיכות שונות, כגון הקצבות לעידור חקלאות נחשלת וסובסידיה למגדלים לפרי המשווק לתעשייה. כך קובע השוק המשותף מכסות ומחירי מינימום. הטלת המכסות על היצואן הישראלי תפגע בנסיון ביצוא זנים חדשים אותם פיתחה ומנסה ישראל לפתח, שכן יצוא זנים אלה גדל בהתמדה מדי שנה וקביעת המכסות, תוך בהתאם לממוצע היצוא של כל זן בשנים האחרונות, לא תאפשר המשך הגידול ביצוא.

גורם נוסף הפועל לרעת היצואן הישראלי הוא השינוי שחל בשנים האחרונות בטעמים, ולכן בביקוש לזנים שונים של הדר באירופה.

אומנם במשק הישראלי חל תהליך של התאמת הענף בארץ לשינוי הטעמים באירופה, אך להערכת הכלכלנים של הענף ההדרים הנוכחי של ישראל אינו אופטימלי, מבחינת דרישות השוק האירופי.

אייל שגב

גידול של 23% ביצוא התעשייה הקיבוצית בראשית '86

יצוא מפעלי התעשייה הקיבוצית ברביע הראשון של שנת 1986 (החודשים ינואר־מארס) גדל ב־28% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכם בכ־70 מיליון דולר. יצוא כלל התעשייה בישראל עלה בתקופה זו ב־2.1% בלבד והסתכם ב־1.003 מיליארד דולר. יצוא מפעלי התעשייה הקיבוצית הגיע איפוא ברביע של 1986 לכ־7% מכלל היצוא התעשייתי הישראלי ללא יהלומים.

דובר איגוד התעשייה הקיבוצית ציין, כי זה שלוש שנים גדל יצוא התעשייה הקיבוצית בקצב ממוצע של כ־25% לשנה. בשנת 1983 ייצאו כלל מפעלי התעשייה הקיבוצית בפחות מ־200 מיליון דולר לשנה ואילו בשנת 1986 מקווה הנהלת האיגוד להגיע ליצוא של 330 מיליון דולר. כיום מייצאים במעל כ־200 מפעלי תעשייה קיבוציים.

במהלך 3 החודשים הראשונים של השנה ייצאו מפעלי התעשייה הקיבוצית בהיקף של 34 מיליון דולר למדינות השוק המשותף, וכ־22 מיליון דולר לארה"ב. שאר היצוא הקיבוצי היה לאירופה, דרום־אמריקה, אסיה, אוסטרליה, ניו־זילנד ואפריקה. הגידול הרב ביותר ביצוא בתקופה האמורה היה בענף הפלסטיקה (גידול של 33.5%) — 24 מיליון דולר. בענף המתכת גדל היצוא ב־21% והגיע ל־14 מיליון דולר ובמוצרי חשמל ואלקטרוניקה ב־27%. כן היה גידול בענף העץ והרהיטים, במוצרי טקסטיל ועור, אופטיקה, רפואה וכימיקלים.

באיגוד התעשייה הקיבוצית מציינים כי הגידול הנמשך ביצוא בא כתוצאה מהמאמצים שנעשו במפעלי התעשייה הקיבוצית בשנתיים האחרונות, חרף המצב הכלכלי הקשה והירידה ברמת הרווחיות הכללית של המפעלים ובמיוחד רווחיות היצוא. המטה הכלכליים של התנועה המשיכו גם בתקופה זו לעודד את מפעלי התעשייה הקיבוצית להשקיע בפיתוח מערכות הייצור והשיווק שלהם. באיגוד מרגישים עם זאת, כי הגידול המואץ ביצוא התעשייה הקיבוצית אינו מספיק את חומרת הבעיות הכלכליות מהן סובלים חלק ממפעלי התעשייה הקיבוצית כולל החוון וירידת הרווחיות הן בשוק המקומי והן ביצוא.

בלגני בורסה

מגמה מעורבת

ממניות ההשקעות נמשכה אתמול המגמה המעורבת, תוך נטייה לירידות. במניות ההסדר היה עודף היצע של 2.1 מיליון ש"ח. קשרות הגמל הוחלו להתעניין יותר בהנפקות מסוג חדש לאספקת אשראי לתעשייה. בשוק איגרות החוב היו עודפי ביקוש של 0.5 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח, ואיזון פי 26 להנפקת „לאומי למימון" בסך 18.5 מיליון ש"ח.

הציבור השקיע אתמול 3.4 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות, מזה 900 אלף ש"ח במתמחות במניות, ו־2.5 מיליון ש"ח בסולידיות, מהם 900 אלף ש"ח בקרנות בנק הפועלים.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.01 אג', ב־0.007%, ל־1.4779 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.7531 ש"ח. לעומתו עלו מטבעות החוץ המובילים האחרים (ב־%): הליש"ט — 1.63; מר"ג — 2.94; פר"צ — 2.96; פל"ה — 2.92; פר"ש — 2.74; ין יפאני — 1.20. הדולר השחור נע בירידה בין 1.62־1.60 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 187 שערים, לעומת 106 שעלו ו־103 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 45 ב־5% ויותר ו־17 עלו ב־5%, היו 6 „מוכרים בלבד" ו־4 „קונים בלבד". המחזור התקרב ל־8 מיליוני ש"ח, מזה 2.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר ירדו (ב־%): אי די בי ב' — 0.4; אי די בי א' — 0.2; דיסקונט א' — 0.8; מזרחי ש' — 0.8; פועלים ש' — 1.2; פועלים מ' — 1.3, בל"ל — 0.9. לעומתן עלו (ב־%): אי.די.בי. רג' — 0.5; דיסקונט ב' — 0.1, כללי מ"ד — 0.1. ההיצע ההתחלתי במניות ההסדר התקרב ל־2.7 מיליון ש"ח והביקוש ההתחלתי ל־600 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 11.47% (דיסקונט א') ל־12.25% (הפועלים־מ').

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היתה מגמה מעורבת. עלו: אוה"ח — 1.4; ספנות 0.1 — 1.0. לעומתן ירדו ספנות 0.5 — 0.2, כללי מ"ר 1 — 5.0; פי בי — 0.6. לבינלאומי היה ביקוש, שסופק ללא שינוי שער.

במניות החושמיות בלטו העליות: טראויל 1 — 15.0; א' גינדי 5 — 10.1 (אחרי של א' גינדי 1 נרשם שער „קונים בלבד"). ציון 5 — 10.0 (אחרי שציון 1 ירדה ב־2.4%). לעומתן בלטו הירידות: קיסריה 0.5 — 10.0 (לאחר שלקיסריה 0.1 נרשם שער „מוכרים בלבד"), מטעי הדר 5 — 10.0; אלקו 0.25 מ' — 10.0 (אחרי שלאלקו 1 היה ביקוש שסופק ללא שינוי בשער).

בשוק איגרות החוב היו ירידות עד 3% בצמודות למדד, בצמודות לדולר נעו התנודות עד 1%, לשני הכיוונים. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל־4.6 מיליון ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.38% ל־1.62%, תוך מחזור של 2.9 מיליון ש"ח.

★ תעשיות אלקטרוכימיות (פרוטארום) הודיעה כי החברה הודיעה לבורסה כלהלן: 14.4.86 הפסיקה חברת בתי הזיקוק לספק את אספקת האתילן למפעל (נימקה זאת באי סילוק חשבון אספקת פברואר 86 במלואו. כתוצאה מכך צומצמה פעילות הייצור במפעל בכ־50% ובאם לא תחודש האספקה תוך 3 ימים יורדמו המתקנים לחלוטין, החל בתהליך הדרגתי של הוצאת עובדים לחופשה. הדרישה המתמשכת ליישום תוכנית הבראה החמירה את מצב החברה, בעיקר עקב המשך ירידה בקווי אשראי במערכת הבנקאית. ריבית יקרה על החוב, שאמור היה להשתחרר בחלקו ע"י תוכנית ההבראה ההפסקה חוזרות בבתי הזיקוק. החברה ביקשה סיוע ממשלתי לפתרון קשייה המיידים, ע"י גישור הפער הקיים בתזרים המזומנים, בסך של כ־7 מיליון דולר. אתמול לא התקיים מסחר בניירות־הערך של החברה.

★ „כלל סחר" הודיעה על רווח נקי מתואם לאחר מס בסך של כ־1.5 מיליון ש"ח ב־1985, לעומת הפסד מותאם בסך 14 מיליון ש"ח בשנת 1984 (בשקלים של דצמבר 1985).

אלחנן הורוביץ

שקלים למזכרת

במגמה לעודד את התעניינות הציבור ובני הנוער באיסוף ובשמירת שטרי כסף ישראליים, החל למכור אתמול בנק ישראל לציבור הרחב שטרות כסף מסדרת השקל העומדים לצאת מהמחזור ב־4.9.1987.

השטרות ימכרו בתוך מיקפלת, שהיא עטיפה צבעונית מעוצבת ובה שלושה שטרי כסף שלא הופרדו, המהווים חלק מגליון מקורי של שטרי כסף.

מבנק ישראל נמסר, כי הציבור יוכל לרכוש מיקפלות מסוגים שונים: 3 שטרות בני 1000 שקל במחיר 8 ש"ח, 3 שטרות בני 5000 שקל במחיר 20 ש"ח ו־3 שטרות בני 10,000 שקל במחיר 35 ש"ח. ניתן להשיג מקפלות אלו בסניפי בנק ישראל בירושלים, בתל־אביב ובחיפה, באשנבי השירות הדואר בשלוש הערים הגדולות וכן בטבריה, נתניה, נהריה ואילת.

הומו אקונומיקוס / לוי מורב

ניפגש, עוד ניפגש

יצחק מודעי היה על סף דמעות במסיבת הפרידה שערכו לכבודו כלכלנים — דיווחו הכתבים הכלכליים. במקום אחר בירושלים, באותו יום, נערך ליצחק מודעי משפט פומבי, שם זלגו דמעות של כעס. לא בגלל עשן הסיגרים, ולא בגלל שמישהו נאלץ להחליף את חולצתו בפעם 505. שם הופיעו תושבי השכונות וסיפרו לבית המשפט על גורלם מאז הופעלה התכנית הכלכלית.

ראובן סקורה משכונת עיר־גנים הירושלמית, אב ל־6 ילדים המובטל זה 8 חודשים, סיפר לקהל מה זה אומר להיות חסר תעסוקה: „נכון, אני מקבל דמי אבטלה, אבל מרגיש כאדם מושפל. הייתי מעדיף לפשוט יד ברחוב יפו מאשר להיות מובטל". אבל במשרד האוצר לא שמעו על אבטלה, לא ביקרו בשכונות הדרומיות וגם לא בעיירות הפיתוח, וכאשר סוף־סוף הגיעו למספנות ישראל הופתעו: „הבנתי שזה בית מלאכה קטן", אמר יצחק מודעי בביקורו שם.

ביום בו חגגו והזילו דימעה על סילוקו של שר האוצר, גם בעתון „הארץ" ובמוסף „עסקים" של „מעריב", באותו יום פירסם עמוס מר־חיים, מנכ"ל „כלל תעשיות", את התוצאות העסקיות של חטיבת התעשייה בקונצרן „כלל ישראל". לפי מר־חיים מתברר שהפסדי „כלל תעשיות" כתוצאה מהמדיניות הממשלתית הגיעו לכ־15 מיליון דולר, וכל החברות הקשורות לקונצרן הפסידו יותר מ־30 מיליון דולר. יחד עם מר־חיים הופיע גם מנכ"ל „כלל", אהרון דברת, ושניהם התריעו לפני שר התעשייה והמסחר כי התעשייה הישראלית נשחקת והולכת. הם גם גילו, שכל מפעלי „כלל תעשיות" הקפיאו כליל את תכניות ההשקעות שלהם ואת תוכניות הצמיחה.

האם על אלה התלחלחו עיניו של יצחק מודעי? או שמא פרצו הדמעות לעיניו בגלל החברות של רעיו מהליברלים והליכוד? הם הרי הבטיחו לא להסגיר ולא להפקיר חבר, ובמקום זה הגלו אותו למשרד המשפטים.

מודעי סיים את הפגישה במשרדו (לשעבר) בתקווה: „אני נאלץ לעזוב, אבל אולי הגורל יפגיש אותנו שוב, אי־אפשר לדעת, הגורל מתעתע". ניתן רק לקוות שמודעי לעולם לא יחזור לאוצר, אלא אם תימשך המדיניות של אנטי־צמיחה, אנטי־השקעות, אנטי־פיתוח, שהוא היה אחד משושביניה העיקריים. מדיניות של חיסול מדינת הרווחה, מיתון, אבטלה ושחיקת שכר, פגיעה בבריאות, בחינוך ובדרוות ציבור השכירים. אם תימשך מדיניות זו גם אחרי מודעי, יתכן שבעוד שנה־שנתיים לא יהיה מנוס אלא להחזיר את שר האוצר היוצא. הוא גילה ביציאתו שהבין „תכנית חירום אמיתית. עם תלושים למזון". מדיניות האנטי־צמיחה תביא לכך. בסופו של דבר. ואז אולי ניפגש שוב.

עלייה של 3% בייצור התעשייתי ב־'85

● מלוא העלייה — כתוצאה מעליית פריון העבודה בשיעור דומה

בשנת 1985 עלה הייצור התעשייתי בכ־3 אחוזים לעומת 1984 — כך מתברר מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. הדבר הלשכה מסר, כי בשנת 1984 נרשמה עלייה של 5% ברמת הייצור התעשייתי ובשנת 1983 נרשמה עלייה של 3.5% (כל שנה לעומת קודמתה).

עוד מתברר, כי בשנת 1985 ירד מספר השכירים ומספר ימי עבודה של השכירים בכשליש האחוז לעומת 1984. ירידות בולטות במספר השכירים נרשמו בענפים: כריה וחציבה — 11%, מינרלים אל־מתכתיים — 10% ותעשיית טקסטיל — 7%. בכל יתר הענפים היו תנודות קלות בלבד.

התפוקה לעובד ליום עבודה, שחושבה כיחס בין השינויים בייצור התעשייתי לבין השינויים בימי עבודה למעשה של השכירים, עלתה בכ־3 אחוזים. שיעור גידול דומה נרשם ב־1984 לעומת 1983.

שכר העבודה היומי לשכיר בתעשייה, ללא תשלומים חד־פעמיים והפרשי שכר לתקופות קודמות, במחירים קבועים, ירד בכ־7% ב־1985 לעומת 1984. יצויין, שבשנת 1984, בהשוואה ל־1983, עלה השכר היומי לשכיר בתעשייה, במחירים קבועים, ב־3%.

קרן המטבע הבינ"ל לוחצת להסדר חובות ניגריה

מקום מושבה של קרן המטבע הבינלאומית הוא הרחק מאפריקה, אך תיגאוותיה נגד והתהלואות הכלכליות של חובות השחורה נבלעות בכל זאת, בדרך כלל.

הקרן מצטיירת בעיני אפריקנים כמוסד יהודי מושינגטון ומציע הצעות מיתון הסבוכות על העם ואינן מביאות בחשבון את צרכיו האמיתיים. טנזניה, המתנגדת זה שתי שנים לדרישות הכלכליות של הקרן, הודיעה בחודש שעבר כי הקרן אינה פועלת לפי אינטרסים של מדינות אפריקה, ושר האוצר המנוני עודד הקמת קרן מטבע אפריקנית חלופית, „שתוכל למלא את צרכי ההשקעות שלנו", כדבריו.

בחודש דצמבר אשתקד הפסיקה ניגריה את המשא ומתן הממושך שלה עם הקרן על קבלת סיוע בסך 2.5 מיליארד דולר, אך מאז לא נקטה צעדי מיתון שהעמידה הקרן כתנאי לקבלת ההלוואה. לדברי נשיא ניגריה, גנרל אברהים באבנגידה, הצעדים הללו, הכוללים קיצוץ משכורות, הפחתת סובסידיות לדלק ואכל, על יבוא אורז ותירס, מרחיקים לכת, בכל לדרישות הקרן.

עד עלותו לשלטון, בעקבות הפיכה צבאית לפני שישה חודשים, אמר באבנגידה כי עיסוק לפתור את בעיית השיחות לפתח בעניין ההלוואות עם הקרן. הוא הכיר ברגישות הפוליטית הטמונה בהן, ופתח את העניין לויכוח פומבי. התוצאה היתה תקופה מוחצת בגלל ההלוואות, שתשתיקה את קולם של המבקרים בקבלת הלוואה, והדגישה את המשך של הקרן להתערב כדי לפתור את מחויות הכלכליות של ניגריה.

הצעדים שהעמידה הקרן נחשבו כחמורים כי, הממשלה הצבאית שקדמה להפיכה באוגוסט בכך דחתה דרישות לפחת בשיעור רב את המטבע, להפסיק את הסובסידיות ולא לתת חופש פעולה למסחר.

המנהיג הצבאי המודח, מוחמד בוהרי, אף ניבא מהומות ומרי אזרחי אם יוישמו עצות הקרן. אולם עד כה לא אירע הדבר. אף שחתך רוחב של הציבור הניגרי צידד בדחיית ההלוואה, כל פעולה הבלתי־תלויה ללא עזרת הקרן מעלה שאלות אשר ליכולתה של ניגריה להגיע להסכם על לוח זמנים חדש לתשלום חובותיה בשיתוף פעולה עם מדינות נושות.

ניגריה ביקשה לנהל שיחות עם בנקים מסחריים להם היא חייבת, אך ממשלות זרות, שאף הן הלוו כספים רבים לניגריה, הבהירו זה מכבר כי לא יכניסו שינויים בלוח החזר ההלוואות ולא יספקו לניגרים אשראי נוסף ללא הסדר עם קרן המטבע הלאומית.

הירידה החדה במחירי הנפט, המהווה יותר מ־95% מכלל הכנסותיה של ניגריה במטבע חוץ, מאיצה את הצורך בהסכם דוף יותר מבעבר. תגובת הקרן לביקורות מן הסוג הנמתח עליה באפריקה היא כי לרוב פונים אליה לסיוע באיחור רב מדי. מנהל הקרן, ז'אק דה לארוזייר, אף התבטא כי שום מדינה אינה יכולה לחיות מעל לאמצעיה לאורך ימים.

זאמביה, שהיתה אחת המדינות המשגשגות באפריקה השחורה, פנתה לראשונה לקרן המטבע הלאומית ב־1981. אולם כיום, חמש שנים מאוחר יותר, מאשימים רבים את הקרן בהרעת מצבה הכלכלי החמור שלה על־ידי הפעלת לחץ על הממשלה לבטל סובסידיות על רוב הסחורות, מה שמאיץ את האינפלציה במדינה זו, שהגיעה כבר ליותר מ־20%.

הקרן נעשתה פחות פופולרית מאז אוקטובר בשנה שעברה, כאשר שיכנעה את ממשלת זאמביה, שהיססה במשך חודשים, להנהיג מכירת מטבע זר במכירות פומביות. הדבר הביא לפיחות של 56% בן לילה, ולייקור היבוא.

אולם הקרן יכולה לרשום לזכותה לפחות סיפור הצלחה אחד באפריקה: גאנה ציינה לכל הוראות הקרן, ואחרי שנות שפל רבות נראה שחזרה לצמיחה. הממשלה עזרה להשיג את אהדת הציבור לצעדים שנקטה, למרות שהציגה אותם כצעדים שהיא עצמה הציעה. צעדי ממשלת גאנה, שכללו פיתוח מאסיבי במטרה להגביר את היצוא וקיצוצם במגזר הציבורי המנופח, זכו בסיוע רב ממדינות המערב.

בגיניאה, לא הסכים מנהיגה לשעבר, סקו טורה הסוציאליסט הדוגמאטי לקשרים עם הקרן, למרות ההתנוונות הכלכלית של המדינה, שנחשבה כאחת המדינות העשירות במוטנציה באפריקה. אולם מאז מותו, ב־1984, הסכימה הממשלה הצבאית בראשות הקולונל לנסאנה קונטה לקחת הלוואות מהקרן, לקצץ בסקטור הציבורי ולהחליף את המטבע הקודם של ניגריה, הסילי, שכיום הוא כמעט חסר ערך.

ג'יילס אלגוד,
כתב רויטר בלאגוס

● מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה תוכניות השקעה במפעלי תעשיה בהיקף של 34 מיליון דולר. במסגרת מדיניות המשרד לעודד הקמה והרחבה של מפעלי תעשיה באזורי פיתוח, אישר מרכז ההשקעות תוכניות להקמה ולהרחבה של 11 מפעלים באזורים אלה בהשקעה כוללת של 34 מיליון דולר.

מדובר בהקמת מפעלי תעשיה באזורי קרית שמונה, תפן, בענפי האלקטרוניקה, מערכות למחשב, מוצרי בנייה, פירות קפואים ומכני תעשייה. כן מדובר בהרחבת מפעלים בקרית שמונה, כרמיאל, נצרת־עילית ובית־שאן, בענפי האלקטרוניקה, מתכת, טקסטיל, ארגזי פלסטיק ומבנים להשכרה.

יורם בליזובסקי, המשנה למנכ"ל המשרד, ומנהל מרכז ההשקעות, מסר כי התכניות שאושרו, לכשיושלמו, יביאו לתוספת יצוא של 50 מיליון דולר וליצירת 245 מקומות עבודה חדשים.

טור החדשות

ז'אק נאסר קיבל השליטה על „הבינלאומי"

איש העסקים ז'אק נאסר השלים השבוע את רכישת השליטה על הבנק הבינלאומי הראשון. נאסר שילם 21 מיליון דולר עבור 51 אחוז מהשליטה ו־33 אחוז מתוך המניות של חברת „פיבי אחזקות", החברה־האם של הבנק הבינלאומי הראשון.

עם השלמת העיסקה של העברת השליטה בבנק לידיו אמר ז'אק נאסר, כי הוא מאמין בכלכלתה של מדינת ישראל והראיה לכך היא נכונותו להעביר כספים מחו"ל ארצה כדי להשקיע בנכסים בעלי ערך כלכלי. הוא הביע תקווה, שעוד אנשי עסקים יהודיים מחו"ל יילכו בעקבותיו ויביעו את אמונם בכלכלת ישראל על־ידי השקעות בארץ.

נאסר ציין, כי יועציו הכלכליים בדקו את הבנק הבינלאומי והגיעו למסקנה שהוא בנק רווחי, המנוהל ביעילות מירבית ומופעל בידי צוות עובדים מיומן. משום כך אין בכוונתו לערוך שינויים במדיניות העסקית של הבנק ובדרך ניהולו. עם זאת, יפעל להרחבת הפעילות הבינלאומית של הבנק וחוג הלקוחות שלו בחו"ל.

הממשלה מגייסת כספים בריבית קצוצה

הממשלה נאלצה להוציא בשנת הכספים הקודמת כ־180 מיליון דולר כדי למחזר את החובות שלה — כך עולה מתחשיב שערך חיים בן־דור, מומחה לשוק ההון.

על־פי התחשיב, גייסה הממשלה מן הציבור בשנת הכספים הקודמת סכום של 2.75 מיליארד דולר. אולם גיוס זה נעשה בתנאי ריבית גבוהים יותר, כדי לשכנע את הציבור הרחב לרכוש אגרות־חוב בתנאים אטרקטיביים יותר.

מהתחשיב של בן־דור עולה, כי אם גם השנה תגייס הממשלה סכום דומה, יעלה לה הדבר בתוספת של יותר מ־200 מיליון דולר.

על רקע זה אומר, בן דור, על הממשלה להוריד מיד את הריבית על אגרות־החוב שהיא מנפיקה לציבור. גם אם הדבר יביא לירידה בגיוס ההון.

א.ש.

צופים גידול בגרעונות הנזילות

בבנקים צופים בימים אלה גידול ניכר בגרעונות הנזילות, עקב תשלומי מיסים ומקדמות ביטוח לאומי בסכום כולל של 250 מיליון ש"ח. נוסף על כך קיימת ספיגת כספים מאסיבית בשוק ההון, באמצעות הנפקת אג"ח של בנק ישראל.

עם זאת יצויין, כי הריבית על פקדונות ג'מבו ירדה בימים האחרונים ונעה סביב 14.5 אחוז לשנה, לעומת 15.75־15.5 אחוז לשנה בסוף השבוע שעבר.

א.ש.

מרי אנשי עסקים נגד מקסים לוי

בעלי העסקים והתעשיינים בלוד פותחים במאבק נגד מקסים לוי, ראש עיריית לוד, בעקבות העלאת הארנונות.

התעשיינים ואיגוד לשכות המסחר החליטו לתאם פעולה ביניהם במאבק זה, משום שלטענתם עיריית לוד העלתה את שיעור הארנונות בעיר ב־2300 אחוז תוך שנתיים. העיר לוד זכתה בימים אלה לכינוי "סרום של התעשייה". והתעשיינים טוענים, כי אינם יכולים לעמוד בנטל הארנונה הכבד, מה עוד שרמת השירותים שהם מקבלים אפסית לדבריהם.

על רקע זה באה החלטה עקרונית של התעשיינים להפסיק לשלם מסים לעירייה.

את דרך הביצוע הם מניחים לכל מפעל בנפרד, כדי להימנע ממצב של "מרי מיסים מאורגן", אולם מבטיחים כי העירייה תחוש ב"חסרון כיס" בהכנסות ממיסים כבר בחודש זה. בעלי העסקים בעיר יתחילו בקרוב בהשבתת ענפים שונים, עד כדי שביתת מסחר כללית בעיר. הם הודיעו, כי צעדים אלה לא יופעלו, אם תחליט העירייה להפחית, באופן דרסטי ולאלתר, את שיעורי הארנונה.

א.ש.

מקדמה לעובדים סיימה סכסוך עבודה ב„מגדל"

סכסוך העבודה בחברת הביטוח „מגדל", שהביא ליציאת העובדים לשני ימי חופשה מאורגנת ולעיצומים נוספים, הוסל.

הסכסוך פרץ סביב דרישת העובדים, לשלם להם מיקדמות שכר בגובה של שכר חודש אחד על חשבון הסכם העבודה החדש. ההנהלה סירבה לכך והציעה תחילה להקדים את תשלום דמי הנופש. אולם הוועד דחה זאת. לאחר מכן הציעה ההנהלה לשלם מיקדמה בשיעור של חצי משכורת חודשית. אך גם הצעה זו נדחתה.

אתמול הגיעו הצדדים להסכם, לפיו יקבלו העובדים, תוך יום־יומיים, מיקדמה בגובה של חצי משכורת חודשית ובמועד תשלום המשכורת, כלומר בתחילת חודש מאי, יקבלו את המחצית האחרת של המיקדמה. בעקבות כך הוסל הסכסוך ב„מגדל" והעובדים חזרו לעבודה סדירה.

א.ש.

יוחזר הפיקוח על מחירי הספרים

הפיקוח על מחיריהם של ספרים, למעט כתבי־עת, יוחזר החל ממחר, ה־18 באפריל, בעקבות צו שחתמו שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, ושר האוצר לשעבר יצחק מודעי.

דובר משרד התעשייה המסחר הסביר, כי בעקבות שחרור הספרים מן הפיקוח, לפני כחודשיים, נרשמו עליות מחירים חריגות במחיריהם, שבמספר מקרים הגיעו עד כדי עשרות אחוזים — דבר שאינו מתיישב עם השינויים בעלויות הייצור באותה תקופה. בעקבות כך, ולאחר בדיקה קפדנית שנערכה בחנויות, הוחלט במשרד התעשייה והמסחר להחזיר את הפיקוח על מוצר זה. הצו קובע גם, כי אם מחיריהם של ספרים הועלו בשיעור העולה על 20 אחוז (בהשוואה למחיריהם ב־1 ביולי 1986), יופחתו מחירים כך, שלא יעלה על 20 אחוז. כדי לאכוף דרישה זו יעסוק צו מיוחד, המחייב את כל המוציאים לאור להעביר, בתוך 30 יום, למפקח על המחירים בתמ"ס דיווח מפורט על מחירי הספרים כפי שהיו ב־1 ביולי וב־15 באפריל.

במשרד התעשייה והמסחר הדגישו, כי החזרת הספרים למסגרת הפיקוח על המחירים נעשית במסגרת מדיניות המשרד, לפיה בכל פעם שיתברר כי בעקבות הוצאה מפיקוח יירשמו עליות מחירים חריגות, יוחזר הפיקוח. עוד הדגישו, כי המשרד עוקב אחר כל התפתחות במחירים של הענפים שהוצאו מפיקוח.

● האסיפה הכללית של לשכת רואי חשבון בישראל בחרה אתמול ברואה החשבון יצחק רונטמן לנשיאה ה־16 של הלשכה לשנתיים הבאות. רונטמן החל לכהן בתפקידו מיד בתום האסיפה הכללית. עד כה כיהן כסגן נשיא הלשכה.

● בתחילת יוני תחל הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בביצוע סקר חדש של הוצאות המשפחות, שישמש, בין השאר, לעדכון ה„סל" של מדד המחירים לצרכן. הסקר יימשך שנה שלמה ובמהלכו יוראיינו, מדי חודש, כמה מאות משפחות ברחבי הארץ על הרכב הוצאותיהן. לביצוע הסקר מגייסת עתה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה יותר מ־50 מראיינים חדשים.

בחקלאות

בעריכת
יוסף גלילי

עונה טובה ליצוא

שיחה עם מאיר בן מאיר, מנכ"ל משרד החקלאות

מאת יוסף גלילי

אחרי שנים אחדות של מצוקה ביצוא החקלאי, יש סוף־סוף עונת סתיו־חורף טובה. פדיון היצוא החקלאי הטרי בחמשת החודשים של עונת היצוא החקלאי — אוקטובר־פברואר 1986 — היה כ־110 מיליון דולר פו"ב, לעומת 75 מיליון דולר פו"ב בתקופה המקבילה אשתקד. על הסיבות לשינוי, על היערכות משרד החקלאות להגדלת היצוא החקלאי, על ענפים שהצליחו וענפים שסיגרו, על התוכניות לריכוש נתחי שוק נוספים באירופה, בארה"ב ובמזרח הרחוק — שוחחנו עם מאיר בן מאיר, מנכ"ל משרד החקלאות ויו"ר חברת „אגרקסקו".

שני סיבות עיקריות גרמו שינוי לטובה ביצוא החקלאי: 1) התאוששות יוצאת מהכלל של המטבעות האירופיים הגדילה את התמורה לתוצרת חקלאית טרייה ב־25% לעומת אשתקד. יכולנו לייצא אלפי טונות נוספות של תוצרת טרייה לו היו ברשותנו; 2) עלתה המיומנות שלנו בכל שרשרת היצוא החקלאי, החל במיומנות האגרוטכנית, החקלאי, דרך הפעילויות הלוגיסטיות מהשדה לשוק וכלה בשוק עצמו.

ישנם נושאים שלא השגנו את היעדים שהצבנו לעצמנו, אולם במכלול השגנו נחת רציני בתחום הלוגיסטי. החקלאים נמצאים בקו של השתפרות מתמדת.

9 טון עגבניות מדונם

ממצב מייאש הגענו לשיקום מרחיק לכת בגידול עגבניות בבתי־צמיחה. בחבלי הבשור וקטיף תוכננו בעיקר עגבניות, על שטח של 600 דונם בתי־צמיחה, רובם מזכוכית. בשנים הראשונות, על כל דולר יצוא שנכנס לקופת „אגרקסקו" נזקקה החברה לתמיכה ממשלתית של כדולר־וחצי. גם באזורים של עריפות. ראשונה, היצוא עד 1982/83 הגיע ל־5 טון לדונם. כיום הגענו להישג של 9 טון לדונם, ובאיכות טובה יותר. התמיכה השנה לא תעלה על 10 עד 20 סנט לדולר. זו קפיצה אדירה.

מ־5 טונות עגבניות לדונם בחממה נסיונית לפני שלוש שנים הגענו כיום ל־14 טון לדונם באיכות יצוא, באמצעות פאטנטים פרי מחקר מקורי. אנו חוטאים. לעצמנו בתקציבי מחקר מצומצמים מדי, קובל המנכ"ל. לא רק בבניית חממות עם טכנולוגיה להעשרת האטמוספרה. כיום בונים בית־צמיחה בערבה (במשואה) בשיתוף עם חברת „אורמט" לייצור אנרגיה לצרכי חימום וקירור באמצעות אנרגיה סולרית. בפרוייקט זה טמון סיכוי גדול ליצוא חקלאי טרי בעתיד הקרוב.

מתוך חששות, הוחל לפני שנתיים בהסבה מעגבניות — ליצוא וורדים. מסתבר שהיתה הצלחה ניכרת. הביקוש לוורדים הוא גדול, כן בזמן הצליח גם יצוא עגבניות לארצות־הברית מעל למשוער. נתקבלו מחירים פי שניים ועד פי ארבעה ממחיר העגבניה המקומית — 2,500 דולר לטונה. בחנות היא נמכרת בין 6־7 דולר לק"ג. זהו שינוי מרחיק לכת. עתה נערכים לקראת השינויים המתחוללים בשווקים. מדברים על פיצול מנגנון היצוא, שהנו „מסורבל מדי". לדעת בן מאיר יש מקום להתייעלות בכל אחת מן המערכות ליצוא.

שיווק ברשתות ענק

השיווק של פירות וירקות באירופה עובר לרשתות ענק. לונדון בנתה קוונט־גארדן חדש, והרשתות מחסלות אותו. הם „בולעים" את החנויות הקטנות. לישראל הקטנה יש יתרון שאין לשום מדינה אחרת: כיצואן יחיד, „אגרקסקו" הוא הגדולה ביותר. יתרונה באמינות, באיכות, בכמויות, במגוון תוצרת, ברציפות הספקה. אלה מבוקשות על־ידי הרשתות הגדולות. „אגרקסקו" עונה על אתגרים אלה ועולה על המתחרה בה' הידיעה שלה — ספרד. „מתרחב הלב לשמוע תשבחות בקוונט־גארדן וברשתות הגדולות באנגליה ובגרמניה, על המהימנות והאיכות הטובה של התוצרת החקלאית הטרייה המשווקת מישראל", מספר בן מאיר רשמים מביקורו האחרון באירופה ובאנגליה. „זו פריצת דרך שהושגה במאמץ ארגוני ומקצועי גדול".

מאיר בן מאיר עמד על חשיבותה של התארגנות משולבת באירופה מול דרישות הרשתות הגדולות ועל התארגנות שלנו בארץ, בשדה. הוא ציין כסיפור הצלחה משלוח חסה אייסברג מהבקעה ללונדון. במקביל יורדות מדי שנה עלויות התובלה באוניות, על־ידי שינוי בלתי־פוסק בצורות האריזה, במישטות, בתיכנון השיטה האופטימלי של המערכת, תוך מיצוי מלא ותיאום עם המועצה לשיווק פרי הדר. משלימים מטענים ומתאמים יעדים. „הטענה המרכזית ששמעתי בלונדון", אומר המנכ"ל: „היא אתם לא בסדר. תנו יותר תוצרת ישראלית: תוצרת עלים, פירות, ושמרו על האיכות שלהם".

בתשובה לשאלה לגבי שיתוף החקלאים בקביעת תיכנון הגידולים אמר מאיר בן מאיר, כי יש לעתים ניגוד אינטרסים בין אזורים שונים באותם גידולים, ואז נשאלת השאלה איזה אזור לשתף. אין כל אפשרות במדינה של הטרוגניות אקולוגית להרכיב מועצת מנהלים ענקית. זה לא יועיל. הנה, לאנשי הבשור הערנו את השוק האמריקני לעגבניות מבתי־צמיחה; אותו דין לגבי אשכוליות מתוקות מבקעת הירדן בספטמבר — ההכרעה איננה בידי החקלאי, אלא בידי גוף צנטרליסטי אובייקטיבי.

בהתייחסו לחובות ולריבית הגבוהה, המעיקים על החקלאי, אמר איש שיחי, כי היצוא המוצלח ביותר בעולם, בתנאים הטובים ביותר, לא יכול לשאת על גבו את „הגיבנת" של הפסדים שהצטברו במשך שנים. התמורה המוצלחת שקיבל השנה החקלאי לא יכולה לשלם את הפסדים משנים עברו. בארצנו, אמר, אין אלטרנטיבה לחקלאות בערבה ובנגב אלא יצוא מצליח של מוצרים חקלאיים טריים, המקדימים להופיע בשווקים המצטיינים באיכות טובה ומגוון רחב. יצוא תוצרת טרייה ומעובדת מגיע ל־800 מיליון דולר מכלל 2.5 מיליארד דולר תוצר חקלאי.

בקורס חקלאי

ירקות אורגאניים ליצוא

קורס לחקלאות אורגאנית (צמחונים וטבעונים) הסתיים בסוף השבוע. הקורס שנערך מטעם שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות לימד שיטות חדישות בגידול ירקות אורגאניים. כשהקו המנחה הוא יצוא. את הקורס ריכזו „בניאי" החקלאות האורגאנית, מריו לוי מקיבוץ שדה־אליהו ובן־ציון טראוב מן המחלקה לירקות במשרד החקלאות. המחלקה לירקות במשרד החקלאות החליטה להגדיל באופן משמעותי את שטחי הגידול של ירקות אורגאניים, כדי שניתן יהיה לספקם במחירים סבירים במשך כל השנה לאוכלוסיה בארץ.

שתילים בשקיות, לנטיעה אביב־קיץ
למטעים וחצרות, מכל הזנים
הדרים, עצי פרי, גפן, זית, סופטרופים וכל שאר הסוגים
משתלת דרויאן
יצחק וזוהר כפר־סבא
המשתלה ברחוב הגליל 68 (ליד תחנת „אגד" המרכזית).
המשרד: רח' ויצמן 125 (בכניסה לשוק). טל. 052-33378
טלפונים בלילה:
052-20166 ,443204 ,28737

IT 28 18 12
ה-CAT "הכל-יכול"
סידרת המעמיסים החדשה של "קטרפילר"

IT 12	65 כ"ס	משקל 7.5 טון
IT 18	85 כ"ס	משקל 9 טון
IT 28	105 כ"ס	משקל 10 טון

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
THE ISRAEL TRACTORS & EQUIPMENT CO. LTD.
מפיצי
CATERPILLAR
בישראל
Caterpillar, Cat and CB are Trademarks of Caterpillar Tractor Co.

בכל פתרון פוליטי המים יהיו מלוחים

מאת יהושע מרקוס

ארבעים חקלאים ערבים מחבל עזה השתתפו בסמינר בן שלושה ימים שנערך לאחרונה במלון „תדמור" בהרצליה, בו למדו שיטות עיבוד מתוחכמות.

הסמינר אורגן על־ידי קצין מטה החקלאות במינהל האזרחי בחבל עזה, זכריה חזן, בעזרתם של המנהל הערבי של מטה החקלאות במינהל, סאמו אבו סמיר, ויו"ר האגודה החקלאית בחבל עזה, עומאל על עזו.

קצין המטה זכריה חזן, שהיה המארגן והרוח החיה בסמינר, ציין כי מטרת הסמינר היא הגברת המודעות אצל החקלאים בחבל עזה לבעיות כגון: דיישון והזנה, שימוש יעיל במים ושיטות עיבוד מתוחכמות, כמו כיסויים פלאסטיים שונים, חיטוי הקרקע והדברה יעילה. אמנם חקלאי עזה משתמשים כבר בשיטות אלו, אולם המגמה היא לייעל עוד יותר את העיבוד החקלאי.

בסמינר הרצו מרצים ומדריכים מקצועיים מטעם משרד החקלאות, מכון וולקני, מועצת הירקות ו„אגרקסקו", שהעלו בעיה חיונית במיוחד לחקלאי חבל עזה: המים — הכמות והאיכות, והתאמת הגידולים לתנאים האקלימיים של החבל. המגמה היא לעודד אותם להכניס גידולי ירקות, שהן השיווק המקומי והן היצוא מעוניינים בהם, ולא להסתפק בגידולים שהתמחו בהם בעבר.

בין הגידולים שהציעו המרצים: סלרי, אספרגוס וכרוב סיני. העמידים למים מלוחים (המים בחבל עזה הם מלוחים), אשר לגידולי יצוא אמר קצין המטה, שהחקלאים מחבל עזה מקבלים קטע ליצוא של תות שדה, חצילים וקישואים.

בשיחה שהתקיימה בסיום הסמינר ציינו החקלאים הערבים את תרומת משרד החקלאות בהדרכה המקצועית, וציינו כי מה שמעיק עליהם היא בעיית השיווק.

החקלאות בחבל עזה נמצאת במילכוד

לאחר הופעתו הנמרצת והמרשימה של סאמו אבו סאלו

בסמינר הדרכה למדו חקלאי חבל עזה שיטות עיבוד

מדיר־בלח בוויכוח בסיום הסמינר. ביקשתי אחר־כך לשמוע את דעתו על מיכלול הבעיות של החקלאים בחבל זה.

סאמו אבו סאלו הוא אקדמאי שלמד כלכלה באוניברסיטה פראנקפורט ולאחר שהייה של עשר שנים בגרמניה שב לעירו והחל לעבד שטחים חקלאיים נרחבים השייכים לו ולגדל ירקות — מלפפונים ועגבניות. כן יש לו פרדס הדר. אשתו, ילידת דיר בלח, למדה פילוסופיה באוניברסיטת קאהיר. האם בני המשפחה עוזרים לו בעבודה? שאלתי. „לא, הילדים לומדים ואשתו היא עקרת בית ומטפלת בילדים".

על הבעיות המעסיקות את עמיתיו אומר סאמו אבו סאלו: „חקלאי חבל עזה נמצאים במילכוד. השוק הישראלי סגור ולא קולט ירקות שלנו, וגם ירדן ושאר ארצות ערב מסרבות לקלוט אותם, ונותר הכיבוש. גם אי־אפשר לייצא לארצות אירופה־המזרחית". ארצות ערב, מרגיש אבו סאלו, לא מגלות ענין לאינטרסים של חקלאי חבל עזה, הן מייבאות 70 אחוז ירקות מחוץ, מיוון, מספרד ומקפריסין, אבל לא מעזה.

בעיה שנייה: בחבל עזה אין תכנון כמו בחקלאות הישראלית, ואנו מייצרים 400 אחוז יותר מן הנחוץ. מה מונע מהם להתאגד ולתכנן? כדי לעבד לפי התיכנון נחוץ סיוע של המוסדות הממשלתיים, טוען אבו סאלו. הוא מרגיש שאינני האקדמאי היחיד העוסק בחקלאות. רבים ממשתתפי הסמינר הם אקדמאים, והם חקלאים בעלי נסיון וידע חקלאי. גם בתחום הידע המקצועי, תרמה החקלאות הישראלית רבות. הודות לידע שרכשו חקלאי עזה הם מבוקשים מאוד בכל ארצות ערב ולא רק חקלאים, גם פועלי בניין ומקצועות אחרים שרכשו ולמדו בישראל.

קצין מטה החקלאות עד לכך שמה שמעיק על חקלאי חבל עזה הוא שיווק תוצרתם. אך השוק הישראלי הוא מוגבל, ואילו הגידולים בחבל גדלים הודות לשיטות טכנולוגיים. לדעתו, הפתרון הוא לצמצם את הגידולים לשוק המקומי ולהגדיל את הגידולים ליצוא.

המשפחה המודולרית

משפחת דן ממטירים הולכת ומתרחבת. הצאצאים המודולריים מעניקים שלל ביצועים משתנים לממטירונים ולמתזים. החלף תוך שתי שניות את המפזר בקצהו העליון של הגשר המודולרי וכך תשנה את כמות המים ואופן פיזורם מייד וללא כל הוצאות מיותרות.

מערפל סגול קוטר הרטבה: 1-1.5 מ'
מפזר כחול להתזה בפס קוטר הרטבה: 2-4 מ'
מפזר ירוק להתזת 12 סילונים קוטר הרטבה: 2-5 מ'
מפזר אדום להתזה גיזרתית קוטר הרטבה: 0.5-0.8 מ'
מפזר צהוב להתזה שטוחה קוטר הרטבה: 3-4 מ'
מפזר כתום להתזה קרובה קוטר הרטבה: 1-1.5 מ'
גשר מודולרי עם פייה
סביבון קטן שחור קוטר הרטבה: 4-6 מ'
סביבון גדול כתום קוטר הרטבה: 7-9 מ'
"אנטי חרק" אדום קוטר הרטבה: 4-6 מ'
סביבון "הפוך" ירוק קוטר הרטבה: 6-10 מ'

מודעה זו קטנה מלהכיל את המגוון הרב של צאצאי דן ממטירים. אנשי שירות השדה שלנו עומדים לשרותך בייעוץ ובהתאמת אבזרי השקייה של דן ממטירים לצרכיך ולאפשרויותיך.

דן ממטירים - חידוש רודף חידוש.

דן ממטירים
אבזרי השקיה עם חוסית צמוד
קיבוץ דן ד.נ. 12245, ד.נ. הגליל העליון, טל' 069-63811, משרד מכירות מרכזי: רח' הארבעה 12 ת"א טל' 283287, 03-261076

נאסר שיווק סידרת התמרוקים „לאור־ליין"

משרד־הבריאות הורה אתמול על איסור שיווקה של סידרת התמרוקים „לאור־ליין", המכילה 17 תכשירים קוסמטיים שונים, מתוצרת „חלאבין" — ישראל.

התמרוקים הללו הוצאו ושווקו לחנויות בלי שניתן לכך רשיון מטעם משרד־הבריאות, כפי שמחייב החוק. חברת „חלאבין" רשמה על גבי המכלים את המשפט „באישור משרד־הבריאות", מבלי שמשרד הבריאות נתן אישור כזה כלל.

משרד־הבריאות שב ומזהיר את הציבור להקפיד על רכישת תמרוקים אך ורק לאחר שניתן להם רשיון במשרד־הבריאות.

אתמול בבוקר יצאו ציוותי רוקחים מלשכות הבריאות המחוזיות לבתי־עסק שונים והחרימו מלאי תמרוקים מסוג זה, ששווקו כבר ע"י החברה. כמו כן הורה משרד־הבריאות לייצרן לאסוף מיידית את כל המלאי שכבר הספיק להפיץ.

במשרד־הבריאות נשקלת עתה האפשרות להגשת תלונה למשטרה על הרישום הכוזב שעל גב התכשיר וכן הגשת תביעה משפטית נגד הייצרן — חברת „חלאבין" — ישראל, על ייצור בלי רשיון וסימון מטעה על התכשיר, כאילו אושר כבר ע"י משרד־הבריאות.

(עשת לכ־מ)

● „תוכנית סינגפור תחדש נעורי חיפה"

„תוכנית סינגפור עשוייה להפוך את מרכז הדר הכרמל בחיפה לגן עדן מסחרי". טוען בהצעה לסדר היום שהגיש חבר מועצת עיריית חיפה, יונה יהב.

יונה יהב טוען בבקשתו להעלות את תכנית סינגפור על שולחן הדיונים, כי בחיפה אושרה הקמתם של ארבעה מרכזים מסחריים ענקיים שחלקם כבר החלו לפעול ובצירוף המדרחוב תחזור שכונת הדר הכרמל ותחדש נעוריה כקדם.

כתבנו מציין, כי נושא הפעלת תוכנית סינגפור בחיפה הועלה כבר בעבר ונדחה. אולם התוכנית מופעלת באופן חלקי ברחובות שונים בעיר בשעות העומס של התנועה.

יואב אביב

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מחוז התכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת
[illegible]
ישראל קניג,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„הדרים"
[illegible] טל: 052-21178
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית, בקשה לבניית מבנה מגורים ברמות־השבים, בגוש: 6451 חלקה 119, על־ידי: בירנצוויג אורנה ואבי. והקלה המבוקשת היא: קווי בנין צדדיים 3.60 מ' במקום 4.00 מ' [illegible] תוספת כ־30 מ"ר מעבר למותר לפי תכנית הר 10/290.
המעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבניינים, או בנכסים אחרים, שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
י. פינשטיין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגוש 6235 חלקה 802, רחוב מנדס — והיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בק.ב. במרווחים צדדיים.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, רמת־גן

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום שמוש חורג עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה למתן הקלה להתרת שמוש חורג בסטייה מתכנית מפורטת מס' 104/03/3 (תיק בניה שח'44).
שם המבקש גילת בע"מ. מעונה רובע 21 אשדוד. מהות הבקשה: הערת שמוש חורג ממסחרי למשרדים, בחלקה 1 בגוש 2076 ברחוב רוגוזין 21 אשדוד.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.
א. אזולאי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

הועדה המקומית לבניין ולתכנון
עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הנה הימן ש.י.י. בע"מ הגיש בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' 1961 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת ברח' הכרמל 46 גוש 6188 חלקה 73 באזור מגורים ב' בהקלות הבאות:
1) בנין בניה בעליה, שפור תנאי וזה מעל 105% המותרים וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים ב/105 החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית עיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ולתכנון עיר — בני־ברק

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה עלפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — תחיה, תמר, ואהרון שפירא — לאשר בניית בנין מגורים בחלק האחורי ברחוב הרקיסים מס' 5 חלקה 115 בגוש 10806 כרמל.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1) בליטה למרווח אחורי של 65 ס"מ.
2) בליטה למרווח צדדי של 40 ס"מ.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
[illegible]

עיריית טבריה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב טבריה
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה בקשה להקלה על חלקה 73 בגוש 15040. ההקלה כוללת: בניית סוכה (תוספת כולל גג הרעפים) בשטח של 36.0 מ"ר.
כל המעוניין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית בעיריית טבריה בימים ובשעות שמשרד האמור פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הועדה האמורה תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הועדה הנ"ל אשר תחליט בה.
י. ביבי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב טבריה

טלוויזיה

09.00 רחוב סומסום — מצא את ההבדלים — מה אומרת המראה? האם קיסר ומורישה אופניק דומים? 09.30 מלחמת הכוכבים — פתיון ברשת — וולטאר הרשע וחבר מרעיו מכוכב ספקטרה מחליטים לפלוש לכדור הארץ, ולנסות לחסל את כוח G. 09.50 המזל הטוב של סם — פרק ג' — הילדים שאיבדו את הכסף שהרוויחו במירוצי הסוסים, מחפשים דרך אחרת להשיג כסף. 10.15 הרפתקאותיו של הנסיך אחמד — זהו סרט האנימציה הראשון, בצבע, שנוצר בשנים 26־1923 בגרמניה. 11.15 הרפתקת האמנות המודרנית — האבסטרקט 14.00 רקוטים מאת ו. א. מוצארט 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה 15.20 נילס הולגרסון — פרק 42: הענק הפוחד — ואשתו. 15.45 קוסמוס — פרק ד': גן עדן וגיהנום 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 „קיד וידאו" — שם הפרק: „עיר האסור" על חבורת „קיד וידיאו" להיכנס לעיר רפאים, עיר שממנה איש עוד לא חזר. 18.00 „ילדים בעולם" ילדים בעולם מספרים על חייהם, מקומות מגוריהם, על תחביבים, מינהגים ועוד. 18.25 „פסוקו של מקום" — מבט אל העיר לוד המוזכרת במקורות. 18.30 קיצור חדשות (ערבית) 18.32 „רוצה פתרון" (ערבית) 18.45 „חידושים והמצאות" „מערבולות אוויר" — (חלק ב') (ערבית) 19.00 „מפגש" תכנית דיון בענייני השעה. (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מבט ספורט 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 „כך עשו את אינדיאנה ג'ונס" — סרט תעודה 22.20 „כתוב בעיתון" — ביקורת העיתונים בישראל, מגיש: מאיר שלו 22.35 „אנה קרנינה" — עיבוד חדש לטלוויזיה לרומן מאת ל"נ טולסטוי, ב־3 חלקים. סיפור אהבתם העזה של אישה נשואה יפהפיה וקצין צבא יפה תואר. אהבה אסורה במוסכמות המוסר של החברה ברוסיה בשלהי המאה ה־19. הסדרה הופקה בשנת 1985. את דמותה של אנה קרנינה מגלמת שחקנית הקולנוע הידועה ז'קלין ביסט. השחקן כריסטופר ריב (המוכר מן התפקיד „סופרמן") מופיע בדמותו של הקצין הרוזן אלכסיי ורונסקי, שאהבתו לאנה מעניקה לה אושר שלא ידעה בנישואיה. השחקן הבריטי הידוע פול סקופילד מופיע בדמותו של קרנין, בעלה של אנה, שמעמדו בחברה ובפוליטיקה חשוב לו מכול. הפרק הראשון: אנה קרנינה באה למוסקבה, בתחנת הרכבת היא מתוודעת, במקרה, לקצין הרוזן אלכסיי ורונסקי. בנשף ששניהם מוזמנים אליו הוא מזמין אותה להיות בת־זוגו לריקוד. אנה נסחפת מרגשותיו הנואים אל ורונסקי, ובורחת בעזבה את מוסקבה. ורונסקי מתוודה על אהבתו לה. הוא נשבע שלא לעזוב אותה לעולם. השמועות על פרשת אהבתם מגיעות אל קרנין, בעלה של אנה. 23.15 פסוקו של יום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב: צ'ייקובסקי: 2 קטעים מתוך מפצח האגוזים, אופנבך: 3 קטעים מתוך הפרפר 07.50 שחרית מוסיקלית — גתי צליל: כליני: פולונז מתוך כריסטופר קולומבוס, דביסי: קפסת הצעצועים, בטהובן־קרייזלר: רונדינו, דביסי: קריאה, קרויצר: חמישיה ברה. לאסה: הדרו לה, אנדריסן: רינדקרה, פראנק: קנטבילה, היוברט פארי: 2 שירים שקספיריים, רשקובסקי: פרלוד מס. 1, מוצרט: דיברטימנטו ק. 188, ליסט: ניס לא ניס, מוסורגסקי: בוריס גודונוב — אריה 09.30 קונצרט בוקר: התזמורת הפילהרמונית הישראלית/מהטה + ברנשטיין, צ'ייקובסקי: המלט, ברהמס: קונצ'רטו לפסנתר ותז. מס. 1, ברנשטיין: חליל, סן־סאנס: קרנבל החיות, מנדלסון: סימפוניה מס. 4 בלה מג'ור, האיטלקית 11.57 מגישים שיר 12.05 מאוצר התקליטיה: ברהמס: חמישיה בפה מינור לפסנתר וכלי קשת 13.00 קונצרט צהריים: בטהובן: סונטה מס. 27 במי מינור, אופנבך: סויטה מס. 2, ל־2 צ'לי, ברהמס: 3 שירים ארקנלה, אנטוניו שעאמיק: סימפוניה במי במול מג'ור, באך: קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת ברה מינור, מוצרט: סימפוניה מס. 41, ברו מג'ור יופיטר 16.00 מילון מוסיקלי 16.05 מפגשים מוסיקליים 16.80 אתנוחה. ורה ויידמן — כנור, עמנואל קרסובסקי — פסנתר, רגר: סויטה בלה מינור, ו. שלונסקי: סונטה מס. 1 (1953), בטהובן: סונטה מס. 8 במול מג'ור, ברהמס: סונטה מס. 3 ברה מינור (ש.ח.) 17.30 קונצרט מנחה מיצירות מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור ק. 136, סונטה בלה מג'ור, ק. 331, מבחר מתוך נישואי פיגארו, קונצ'רטו במי במול מג'ור, לפסנתר ותזמורת ק. 271, סימפוניה מס. 35 ברה מג'ור הפנר 20.05 מגישים שיר 20.07 התזמורת החמישית — [illegible] ארתור רובינשטיין, שלב סיום והכרזות הוכה שידור חי מהיכל התרבות 23.55 מילון מוסיקלי

רשת א'

07.30 הד שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 חוגה, — עם בני הדל 08.05 לא תם — שירים עבריים 09.30 [illegible] 10.30 [illegible] תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 שירים עבריים 11.30 השכלה, ידעת, לכל שנות חיינו הראשונות — התינוק והילד [illegible] הראשונה 12.05 ליני במזרח 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים א) הדברים הטובים ב) לא לגרש את נני — מאת נורית זרחי, פרק שישי 14.45 לילדים הגדולים: חתולקט — מבחר מתכניות חתול בשק 15.25 עוזיה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ח.) 15.30 קתדרא — במת רדיו — ד"ר יוהאנס ואכטן — כמה מאמרים בלתי חתומים של הרצל 16.53 ספר חדש — סקירה 16.05 צומת המזרח התיכון 17.10 רגע של עברית 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה: צרפתית למתקדמים 18.05 מינחת ערב 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 שעור בתניא 19.30 שידורים לעולים 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן מקר והפעם: מזל שור.

רשת ב'

06.53 אור ירוק — פינה יומית לנהג ולנוסע בעריכת גדעון הדר 06.57 רגע של עברית 07.00 הבוקר הזה 08.05 חתול בסנדלים — תכנית לתלמידים בחופשה 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים 14.06 יש ענין — עם גבי גזית 15.10 רגעי קסם 16.05 שיר איתנו שיר — שירים עבריים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה 18.06 יש שאלות — עם יצחק אלון 18.51 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 השבוע בכנסת 20.05 שורשים — שבועון לענייני פולקלור ועדות 22.05 צמוקים ושקדים — מבחר שירים ביידיש 22.58 רגע של עברית 23.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי מנחה: רעיה גניאל.

רשת ג'

14.06 לי ולך שיר וברכה 16.05 חרש, חרש ובחורש — עם שוש עטרי 16.05 מוסיקה לעניין 17.05 הצגה יומית 18.06 קול בו שבועון פופ 20.05 פופ רוק — עם דליה כהן 22.05 מילנו — שירים עבריים 23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.55 באופן בילולי — פינתו של אבשלום קור 06.05 אוניברסיטה משודרת: אלברט איינשטיין — אחדות וריבוי: מוסיקה ופיסיקה, הכפפת העולם של איינשטיין, מרצה: פרופ' יוסף אגסי 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, יצחק בן־נר ואילנה דיין 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 ארוחת 10 — עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו — עם דן שילון 13.05 קצר ברדיו — מסרים רדיופוניים עם אברי גלעד 13.55 יומן ספורט מצהרים 14.05 דו רה יוסי — עם רוני לנץ ודני קרמל 15.05 פניקה יומית — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.55 באופן בילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי צה"ל 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן 18.05 מה יש — עם ארז טל 20.05 זה קורה — מגאזין המוסיקה של גלי צה"ל 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: אלברט איינשטיין — אחדות וריבוי (ש.ח.) 22.05 על הרדש ועל הכפאק — שירים שהחברה אוהבים 23.05 לילה לילה — עם יואב קוטנר 23.55 שיחת חצות — עם הביולוג היהר עלמי אורי כץ 00.05 ציפורי לילה — עם רוני חורן. תכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: מרגלים שכאלה 4.30 — 7.15 — 9.30
אורלי: פירמידת הפחד
בית לסין: בוני וקלייד 23.15
בן־יהודה: נפגש בסיבוב
גת: פעמיים במשך החיים
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: ה. כלכתא
דרייב־אין:
הנינג'ה האמריקאי 7.15
הבכור של פריצי 9.30
הוד: גופות לוהטים
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי 7.00, 9.30
לימור חדש: כבוד של פריצי
פאר: חלומות מתוקים 4.15, 7, 9.30
סינמה 1: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
סינמה 2: חזרה לעתיד
פאריס: סכניאל טס 12, 2, 4, 7.15, 9.30
החברים של אלכס 23.30
רב־חן:
חן 1: שורת המקהלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: נאטי גאן 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 4: סיפורה של מארי 10.10, 1.30, 5, 7.20, 9.40
חן 5: תרגיל לשוטרים מתחילים 10.30, 1.30, 4, 6, 7.45, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: מחץ הדלתא
תכלת: להב מיתנון 4.30, 7.15, 9.30
צוותא: חייל הלילה 8.00

רמת־גן ובני־ברק

אואזיס: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30
לילי: השושנה הסגולה של קהיר 7.15, 9.30
ארמון: מרגלים שכאלה 7, 9.30
רב־חן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 5, 7.30, 9.40
גן 2: נאטי גאן 5, 7.20, 9.40
גן 3: שנת הדרקון 4.15, 6.30, 9.30
גן 4: להב מיתנון 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים

אוריון: מחץ הדלתא 4.30, 7, 9
אירנון: גבירתי המאמן 4.30, 7, 9
בית אגרון:
צלילי המוסיקה 16.00
מועדון הכותנה 19.00
ויקטור ויקטוריה 21.30
מאהבה של ליידי צ'טרלי 24.00
בנייני האומה: ראן 6, 9
בפירו: זכרונות מאפריקה 5.45, 9
הבירה: נפגש בסיבוב 4.30, 7, 9
מיטשל: הסיפור האמיתי 6.00, 9.00
סמדר: בתר כי 7.00, 9.15
אורגיל: נאטי גאן 4.30, 7, 9.15

חיפה

ארמון: תרגיל לרופאים מתחילים 4.15, 6.45, 9
אורה: זכרונות מאפריקה 6, 9
וק: תלמידה מחשמלת 6.30, 9.00
עצמון: נפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
פאר: גבירתי המאמן 4.30, 6.45, 9
קרן אור המדרש: מסע העסקים של אבא 6.30, 9.00
רון: מחץ הדלתא 4.30, 6.45, 9.00
אמפיר: גופות לוהטים 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: לילות לבנים 6.30, 9

נתניה

שרון: נפגש בסיבוב 7.00, 9.15
סטודיו: הבכור של פריצי 7.00, 9.15

חולון

סביר: מחץ הדלתא 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: מרגלים שכאלה 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

עצמאות: מחץ הדלתא 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: זכרונות מאפריקה 6, 9
דניאל: הכו ואייש השלג 7.15, 9.30

באר־שבע

קק: מחץ הדלתא 7.15, 9.15

חדרה

חק חדרה: טלאנג 7.00, 9.15

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה', 17.4
תיאטרון הבימה:
הבית ברחוב שינקין: 20.30
הפרדס — בנצרת: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קסטנר -- אחרונות בת"א: 20.30
קידוש -- בית ירושלים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה'. 17.4 בשעה 20.30
„עלילות יחזקאל פיורמאן" — פרשת חייו של ברנר
(תיאטרון החאן ירושלים)
בשעה 22.45 – ג'אז בצוותא

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור - חביבה רייק 20
חולון
אסותא - טרומפלדור 4
ירושלים
צרפתי - גילה (מול הפארק)
נתניה
קופ"ח כללית - ברודצקי 31
פתח־תקוה
קופ"ח כללית - חיים עוזר
רמת־גן
רכבת יצחק - שד' ירושלים 96
תל־אביב
זיוה - אצ"ל 52
אחיה - דיזנגוף 165
חיפה
יכנה - אבן סינא 7
רחובות
סגל - הרצל 154

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק - פנימית, נשים
ביקור חולים - ילדים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים: 03-433500, 03-435300.

יד שרה - ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 241 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-329488 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920814 (11.00-20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 322732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת (ובערבי חג) בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל: 523546. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00. אחרי חצות בתשלום [illegible].
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעביר) קומה א', טל': 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטרדים
מוקד קת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, [illegible] 065-95534

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'-ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'-ה' 16.00, בימי ו' וערבי חג 11.30
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'-ה': 16.00

מבני ברק 8.16
לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

[illegible]
לירושלים: א'-ה' 7.00.
לתל־אביב: א'-ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.35.
לירושלים: 5.35

ברצלונה עשתה זאת

גברה על גטבורג 0:3, ניצחה בכדורי־עונשין מ־11 מטרים ועלתה לגמר האלופות מול סטיאואה בוקרשט שמחצה את אנדרלכט 0:3

● גביע אירופה

כשהספרדים צרופים הם משיגים את מבוקשם — המסקנה הזו קיבלה אמש ביטוי מוחשי עוד יותר כשקבוצת ברצלונה הצליחה למחוק פיגור של 0:3 מהמשחק הראשון בגטבורג ולעלות לגמר האלופות.

פיצ'י אלונסו כבש שלושה שערים לזכות ברצלונה (דקות 9, 63 ו־70) לעיני 90 אלף צופים.

בעקבות השיוויון 3:3 קיימו שתי הקבוצות בעיטות עונשין מ־11 מטרים בהם ניצחה ברצלונה.

היא תתמודד בגמר נגד סטיאואה בוקרשט ב־7 במאי בסביליה שבספרד.

סטיאואה מחצה אתמול בבוקארשט את אנדרלכט הבלגית 0:3 ומחקה בכך את ההפסד 1:0 מלפני שבועיים. סטיאואה היתה לקבוצה הרומנית הראשונה שהעפילה לגמר גביע האלופות.

גבור הנצחון אתמול היה ויקטור פיטורקה שכבש צמד שערים. את השער הראשון כבש פיטורקה בדקה הרביעית. הקפטן הרומני, לאדיסלאו בולוני הוסיף שער בדקה ה־23 כשהפתיע את השוער ז'קי מונסו בבעיטה ארוכת טווח. פיטורקה השלים את המבצע הסנסציוני בדקה ה־72.

החלוצים הבין־לאומיים של אנדרלכט, ארווין ואנדרברג וחואן לוזאנו, קיימו התקפות בודדות על שער בוקארשט. הרומנים שלטו בצורה מוחלטת במשחק.

אנדרלכט הופיעה שש פעמים בגמר המפעל האירופי — מחזיקות ואופ"א, מהן זכתה פעמיים בגביע המחזיקות ופעם בגביע אופ"א.

דינאמו ואתלטיקו במחזיקות

אתלטיקו מאדריד ודינאמו קייב יתמודדו בליון ב־2 במאי, בגמר גביע אירופה למחזיקות גביע, לאחר שאתלטיקו הפתיעה בנצחון חוץ על באייר אורדינגן 2:3 ודינאמו קייב סיימה בפראג בתיקו 1:1 עם דוקלה.

אתלטיקו, שניצחה במשחק הראשון במאדריד 0:1, הוליכה 0:2 על ידי רובין (16) וקאבררה (28), בטרם צימק הבין לאומי הרגט בדקה ה־55. פרייטו כבש לאתלטיקו בדקה ה־58 והאיסלנדי גודמונדסון חתם בדקה ה־64.

דינאמו קייב עלתה לגמר לאחר תיקו 1:1 בפראג עם דוקלה, במשחק הראשון לפני שבועיים בקייב, ניצחה דינאמו 0:3.

קירדו היקנה יתרון לדוקלה בדקה ה־64, אולם כעבור שבע דקות הישווה בלאנוב מן הנקודה הלבנה.

דינאמו קייב זכתה פעם אחת בגביע זה ב־1975, בנצחון על פרנצווארוש 0:3 בבאזל.

ריאל מחקה פיגור 3:1

ריאל מאדריד עשתה זאת. אמש בחצי גמר גביע אופ"א היא הצליחה למחוק פיגור 3:1 מהמשחק הראשון בשניצחה 1:5 את אינטר מילאנו. ריאל תתמודד בגמר עם פ.צ. קלן שסיימה בתיקו 3:3 את משחקה בבלגיה עם וארחם.

100 אלף צופים שהאמינו באפשרות הגיעו אמש לאיצטדיון במאדריד והריעו ממושכות למשחקי ריאל שעלו ליתרון 0:1 רק בדקה ה־43 מרגלי הוגו סאנצ'ס בכדור עונשין מ־11 מטרים. רפאל גורדיו הספרדי קבע 0:2 בדקה ה־64 והקהל יצא מכליו אלא שרקה מאוחר יותר הקטין ליאם בריידי מאינטר מילאנו בכדור עונשין מ־11 מטרים. 15 דקות לפני הסיום קבע הוגו סאנצ'ס (שוב בכדור עונשין מ־11 מטרים) 1:3 לריאל מאדריד.

מאחר שבתום 90 הדקות היתה התוצאה בשני המפגשים זהה, יצאו שתי הקבוצות לעוד 30 דקות הארכה בהן כבש קארלוס סאנטיליאנה את שני שערי הנצחון בדקות 92 ו־107.

פ.צ. קלן שהגיעה לבלגיה עם יתרון 0:4 על וארחם נהנתה מיכולת מעולה של קלאוס אלופס שכבש את כל שלושת השערים בתיקו 3:3. ראדי מוטומבו הבקיע שניים מהשערים לזכות וארחם.

גמר גביע אופ"א הראשון יתקיים ב־30 באפריל במאדריד והגומלין ב־6 או 8 במאי.

ליברפול חזרה לפיסגה

גברה אמש על לוטון 0:1 ● יונייטד למקום ה־3

● הליגה האנגלית

קרג ג'ונסטון החזיר אמש השער היחיד בלוטון, 24 שעות בלבד לאחר שהאלופה אברטון, גם היא מחוזיר ליברפול, ניצחה בווטפורד.

מנצ'סטר יונייטד, שתקוותיה לזכות באליפות כמעט נגוזו אחרי שורה של תוצאות דלות, ניצחה 2:4 בניוקאסל.

הבינלאומי הוולשי מארק יוז הבקיע שני שערים במחצית הראשונה.

הודות לנצחון זה חזרה היונייטד למקום השלישי, אולם היא מפגרת בחמש נקודות אחרי שתי הקבוצות המובילות, ליברפול אמנם מובילה הודות להפרש שערים, אולם אברטון נשארת פייבוריטית, שכן נותר לה משחק יותר.

בקצה השני של הדירוג ניצחה אסטון וילה את איפסוויץ' 0:1, משער של סטיב הודג' בדקה ה־62, ובכך כמעט הבטיחה את הישארותה בליגה הראשונה.

סרבט – סיון בגמר גביע הכדורגל השווייצרי

סרבט גנבה וסיון, יתמודדו ביניהן בגמר הגביע השווייצרי בכדורגל ב־19 במאי בברן.

בחצי הגמר גברה סרבט על באזל 3:4, לאחר הארכה. סרבט הוליכה 0:3 במחצית, אולם המחליף הגרמני גרהארדט שטארק, חלוצה לשעבר של קלן, הבקיע שלושער תוך 20 דקות וכפה הארכה על סרבט.

בחצי הגמר השני, ניצחה סיון את שריד־פון 0:2.

סאן ז'רמן־בורדו 1:1

סאן־ז'רמן פאריס ובורדו סיימו בפאריס בתיקו 1:1, במשחק הראשון בחצי גמר הגביע הצרפתי בכדורגל, בעוד שמארסיי גברה על רן 0:1.

דניאל הצטרף לאימוני נבחרת הכדורסל

● כדורסל

מאת יצחק וימהוף

מוטי דניאל השתתף אתמול באימון נבחרת ישראל בכדורסל. דניאל ששב ארצה מארה"ב אתמול בבוקר נטל חלק באימון נבחרת, לא לפני שנתקבל בהסכמות על ידי שחקני הסגל.

המאמן הלאומי צבי שרף שוחח עם הכדורסלן מיד לאחר הגיעו ארצה. שרף הסביר לדניאל, ששיחק ולמד בשנה האחרונה באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון, על המשימות העומדות בפני הנבחרת הלאומית. דניאל הבטיח לעשות מאמץ, להשתלב בסגל ולתרום מיכולתו.

הכדורסלן סיפר כי הוא לא נמצא בעת האחרונה בכושר טוב משום שלא שיחק כדורסל לאחר שקבוצתו נכנסה לפגרה. "התאמנתי לבד ושמרתי על כושר, אני מקווה כי אחזור ליכולת הטובה אותה הצגתי בארה"ב".

שחקני הסגל הלאומי הנכנסים אט אט לכושר משחק ערכו אימון מפרך. בתום האימון אמר חיים זלוטיקמן, המועמד לשחק בחמישיה הראשונה לאחר פרישתם הזמנית של דורון ג'מצ'י ואולי מיקי ברקוביץ', "אני כבר שיחקתי בעבר בנבחרת. הרגשתי כיום היא של שחקן ותיק. אני משחק בנבחרת עם הפסקות קצרות קרוב ל־13 שנה. אני יודע כי המטרה היא חשובה ולכן אתן את המירב שהנבחרת תצליח. ברור כי העדרם של דורון ואולי מיקי תקל עלי מבחינה אישית. לי ברור שאילו הם היו בנבחרת הם היו משחקים, אך כיום מטרתי היא הצלחת הנבחרת שתהיה גם הצלחתי האישית. המשימה העומדת כיום בפנינו היא אחת — להצליח במשחקי דרג ב' ולהעלות חזרה לדרג א'. יש לנו נבחרת טובה ועם שחקן כמו לאבאן מרסר אין סיבה שלא נעלה לדרג א' של אירופה. אני מאמין כי נצליח בכך".

שמיר — אלופת הגליל

● ליגה אזורית

מאת רז גל

במחזור הנעילה של הליגה האזורית בגליל העליון הביסה האלופה הטריה קבוצת להבות שמיר את עין זיוון 1:11 וזכתה לראשונה בתולדותיה באליפות.

בכך הסתיימה תקופה של 4 אליפויות של יריבתה המושבעת קבוצת נאות מרדכי שניצחה אף היא בתוצאה גבוהה את קצרין 2:7.

שאר התוצאות בליגה במחזור האחרון: קרית שמונה — עמיר 1:2, כפר הנשיא — מרגליות 1:5, הגושרים — דישון 0:12, ראש פינה — איילת 0:2.

הטבלה הסופית

1.	להבות שמיר	22	15־78	37
2.	נאות מרדכי	22	33־103	35
3.	עמיר	22	38־69	29
4.	קרית שמונה	22	38־60	28
5.	הגושרים	22	41־68	28
6.	כפר הנשיא	21	41־64	26
7.	ראש פינה	22	42־45	23

איינדהובן הגדילה יתרונה

פיליפס איינדהובן הגדילה יתרונה בראש טבלת ליגת הכדורגל ההולנדי לשבע נקודות, לאחר שסיימה בתיקו 2:2 עם פורטונה סיטארד, במשחק השלמה בליגה.

ממן ומרילי הורחקו מארבעה משחקים בפועל

... אבל הם רשאים לרצות את עונשם בפתיחת העונה הבאה ● הורשעה בהפרה של תקנון התשלומים ● מכבי חיפה נקנסה ב־7500 ש"ח

קנס כולל של 7500 שקל, עונש הפחתת ארבע נקודות ליגה על תנאי והרחקת שניים מכוכביה ברוך ממן וציון מרילי לארבעה משחקים בפועל ועוד ארבעה על תנאי — זהו העונש שהוטל אמש על קבוצת מכבי חיפה, על ידי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בגין עבירה על תקנון שחקני ההסכם.

האגודה החיפאית הורשעה למעשה על שתי עבירות תקנוניות וחויבה לשלם את הקנסות שהוטלו על שלושת שחקניה ממן, סלקטור ומרילי.

האלופה הורשעה תחילה על משלוח 3 נספחים כספיים בנגוד לתקנון שחקני ההסכם ונקנסה על כך בסכום של 2000 ש"ח. אח"כ נקנסה מכבי חיפה בסכום של 2500 ש"ח בגין תשלום חורג לכדורגלן ברוך ממן, 2500 ש"ח בגין תשלום חורג לציון מרילי וקנס של 500 ש"ח בגין עבירה שביצע משה סלקטור.

בית הדין המשמעתי קבע גם למכבי חיפה עונש של הפחתת ארבע נקודות ליגה על תנאי לשנתיים בגין תשלומים חריגים לשלושת כוכבי הקבוצה סלקטור, ממן ומרילי.

בהחלטתו לגבי ברוך ממן וציון מרילי, קבע בית הדין כי השניים קיבלו סכומים חריגים בניגוד לתקנון, מעל הסכום המירבי ואף חתמו על הנספח הכספי ששוגר על ידי אגודתם להתאחדות לכדורגל. כל אחד מהשניים ספג גם קנס של 500 ש"ח.

בית הדין המשמעתי ציין כי כל אחד מהשניים יהיה רשאי לרצות עונש זה מיד או החל מתחילת המשחקים הרשמיים בעונת 8687.

לדעת בית הדין עבירות אלו מחייבות הרחקה מידית אולם ביצועו עתה עשוי להוות התערבות במשחקי האליפות שהוי למעשה תמצית הקיום של משחקי הליגה. על כן אומרים חברי בית הדין, עורכי הדין חיים אלחריף ומיכה ויתקון, אנו מאפשרים ביצוע העונש בתחילת העונה הבאה. בית הדין כתב עוד: "אילו יכולנו להחזיר את המצב לנורמות ולהכות בתקפות לא היינו מהססים לעשות כן".

משה סלקטור, שגם הוא הובא לדין, הורשע רק בגין חתימה על הנספח הכספי ולפיכך ייקנס ב־500 ש"ח אותו תשלם האגודה.

בית הדין קבע כי ההלוקה ... אין בהן כדי להתערב במסקנת הנאמן.

יום הולדת שמח

יום ההולדת ה־26 של החלוץ המערב־גרמני, פייר ליטבארסקי, היה יום הולדת שמח מאד. המתנה שקיבל היתה למעלה ממיליון דולאר!

החלוץ מפ.צ. קלן חתם על חוזה לשלוש שנים עם ראסינג פאריז, בדיוק ביום הולדתו, וקיבל את הסכום כדמי חתימה.

הפועל י־ם, עופר ואלי כהן לדין

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל ירושלים ומאמן מכבי שעריים אליהו עופר יועמדו רק ביום רביעי הבא בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות בגין עבירה על תקנון התשלומים.

העבירה של השניים התגלתה לאחר התערבות הבורר בפר"ע. כזכור פוטר עופר מאימון הפועל ירושלים עוד לפני תחילת העונה.

גם כדורגלן הפועל תל אביב אלי כהן שהורחק כשבוע שעבר במשחק הגביע נגד מכבי חיפה יועמד לדין רק בשבוע הבא.

וזאנה הורחק משלושה

מאת אשר גולדשלגר

יוסי זאנה, בלם הפועל תל אביב, הורחק אמש על ידי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות משלושה משחקי ליגה בפועל, בגין צבירת חמישה כרטיסים צהובים. בינתיים צבר כבר זאנה צהוב שישי במשחק קבוצתו עם בית"ר ירושלים בשבת.

שני שחקני הפועל פ"ת רונן הלל וציון יוסף הורחקו אף הם על ידי בית הדין המשמעתי. ציון יוסף שצבר חמישה כרטיסים צהובים נענש בהפסקת פעילות משלושה משחקים ואילו רונן הלל שהורחק במשחק קבוצתו עם מכבי נתניה נענש בהפסקת פעילות משני משחקים בפועל ועוד 2 על תנאי.

עודד בלוש מהפועל חיפה שהורחק נגד מכבי יפו נענש בהפסקת פעילות משני משחקים בפועל ועוד 2 על תנאי.

מאיר בן־שמעון ממכבי יבנה, שספג חמישה כרטיסים צהובים הורחק משלושה משחקי ליגה בפועל.

עופר רווה מהפועל עכו הורחק משלושה משחקים בפועל וחברו לקבוצה גד אוחיון הורחק משני משחקים.

ורני וייצמן ממכבי חדרה, שהדיחה שלשום את הפועל פ"ת ממשחקי הגביע, נענש בהרחקה משני משחקים ועוד 2 על תנאי בגין צבירת 5 כרטיסים צהובים.

צבי קפלן מהפועל בית שאן הורחק מארבעה משחקים בפועל ועוד 4 על תנאי. הוא הורחק במשחק קבוצתו עם מכבי חדרה.

הפועל כפר סבא מהליגה הלאומית נקנסה בסכום של 300 ש"ח בגין יריקות של אוהדיה על השופט גרוסמן במשחק עם מכבי יבנה.

ארבל ודבורין השדרים הפופלאריים ביותר

יורם ארבל הוא שדר הספורט המועדף בטלוויזיה, דני דבורין הוא השדר הפופולארי ביותר ברדיו — ממצאים אלה עולים מסקר מיוחד שאותו ערך השבועון "ספורט" בין קוראיו.

ארבל זכה ב־54 אחוזים לעומת ניסים קיוויתי, אשר זכה ב־13 אחוזים.

ברדיו העדיפו קוראי "ספורט" את דני דבורין על גדעון זהר. דבורין זכה ב־36 אחוזים והזהר ב־28 אחוזים.

תכנית הספורט המועדפת בטלוויזיה היא "משחק השבת" (36 אחוזים) שהקדימה את מבט ספורט (28 אחוזים).

תכנית הרדיו "שירים ושערים" נבחרה לתכנית המועדפת ברדיו (46 אחוזים) לפני "היום בספורט" (20 אחוזים), אכזבה מסויימת היוותה התכנית "רדיו ספורט" בגל"צ, אשר זכתה ב־10 אחוזים בלבד.

במשאל השתתפו 1034 קוראים.

ויידנפלד, בר־און, צור ובייטל בחצי הגמר

● טניס

מאת יצחק אשל

רביב וידנפלד גבר אתמול ברבע גמר האליפות הפתוחה של נתניה בטניס על תומר צימרמן 6:0, 8:6, 4:6.

יתר התוצאות: יורם בר־און — עודד יעקב 2:6, 6:7, גיא בייטל — אמיר בן מרדכי 1:6, 6:3, 4:6, מנחם צור — אילון סיני 3:6, 4:6.

התחרויות ימשכו היום.

נצחון לסגארציאט

הטניסאי הרומני פלורין סגארציאנו, השיג נצחון גדול בטורניר בנים, כשגבר בסיבוב הראשון על הכוכב העולה מהולנד רונאלד אגנור 2:6, 6:7.

קלאדיו פיסטולשי מאיטליה הכניע את הפרגוואי הוותיק ויקטור פצ'י, 3:6, 2:6.

ראש ממשלת יוון מבקש לארח אולימפיאדת 1996

ראש ממשלת יוון אנדריאס פאפאנדריאו, קרא לוועד האולימפי הבינלאומי להעניק לאתונה את המשחקים האולימפיים של 1996, ב־100 שנים לחידוש המשחקים האולימפיים המודרניים.

אתונה אירחה ב־1896 את המשחקים המודרניים הראשונים, ביוזמת הברון פייר דה קוברטן.

● כדורעף

אלופת הונגריה — נבחרת הנוער 0:3

מאת יצחק אשל

אלופת הונגריה בכדורעף, טונגסרם, ניצחה אתמול במשחקה הראשון בארץ את נבחרת הנוער הישראלית 0:3.

הצעירים הישראליים הציגו משחק לחימה מובהק בשתי המערכות הראשונות ואף הוליכו פעמים רבות אולם הירבו לשגות ושמטו נצחונות.

במערכה הראשונה ניצחו ההונגרים 13:15, לא לפני שהישראלים הוליכו 6:5 ו־8:11.

במערכה השניה הצליחו הישראלים ליצור פער לזכותם של 5:11 אולם שוב שגו ונוצחו 17:15.

במערכה השלישית נחלשו הישראלים וההונגרים ניצחו בקלות 4:15.

המשחק נערך בקיבוץ העוגן לעיני כ־600 צופים.

בנבחרת הנוער הצטיינו ארז שכטר ודני פרידמן.

שפטו גבי לוטן ונתנאל טרום.

היום יתקיים בגבעתיים משחק הגומלין.

● שייט

השייטים יצאו לצרפת

מאת יצחק אשל

נבחרות השייט יצאו לצרפת שם יטלו חלק בתחרויות.

השייטים הם: גלשני רוח — גד אברהם, עמיר ערד, עופר כוצר וגור שטיינברג. הולנדי מעופף — יואל סלע ויצחק ניר. דגם 470 — דן ורון טורטן ואדיר ואלדד עזרא.

האליפות הוקפאה

הפועל רמת־גן — מכבי ראשון־לציון 14:14

● כדוריד

מאת יוסף חכם

לאחר שני נצחונות רצופים במשחקי הגמר־דיד על תואר אליפות הליגה הלאומית בדהם ניצחה קבוצת מכבי ראשון לציון את הפועל רמת גן (18:19, 21:22) התיימו אמש המשחק השלישי ביניהם בתיקו 14:14 לאחר 6:7 במחצית למכבי ראשון לציון.

שתי הקבוצות יתמודדו ביום ראשון באולם האוניברסיטה ברמת אביב. במפגש הרביעי, אם תנצח מכבי ראשון לציון, או תסיים בתיקו, היא תוכתר כאלופת הליגה.

כמו במשחקים הקודמים לא נפלו הרמת־גנים מיריביהם, למרן פתיחות המשחק הם הכתיבו את הקצב. במצב של 3:4 להפועל רמת גן צירף מאמן מכבי ראשון לציון, משה לגיל, את אמיר פופקו ויואב דרוקר במקומם של חיים צרפתי ויוסי אוסלנדר. שינויים אלו לא הועילו. הפועל רמת גן, כניצוחו של אמיר גרא, צעדה ביתרון של 5:6 ומכבי ראשון לציון עלתה ליתרון ראשון במשחק רק בדקה ה־28 משערו של מישה יוסיפוביץ' במכת 7 מטר.

דקה לפני סיום המחצית הראשונה נפסק כדור 7 מטר לזכות מכבי ראשון לציון, חיים צרפתי זרק אך שוער רמת גן בני מרקו הדף.

במחצית השניה המשיכה הפועל רמת גן לשלוט וקבעה בדקה ה־42 8:10 משער של רזי סומך, מכאן ועד לסיום גילה שוער הפועל רמת גן, נתן וייס יכולת גבוהה, הפועל רמת גן קבעה 13:14 בדקה ה־56 משער במכת 7 מטר של שאול אראלי. עדי כנען מראשון לציון קבע 14:14 שתי דקות לפני הסיום.

עדי כנען שער שיוויון

בסיום המשחק אמר שוער רמת גן, נתן וייס: "מכבי ראשון לציון מציגה יכולת ירודה מאוד ואנו לא ניצלנו את זה במשחקים הראשונים. יש לנו נחת מהתיקו. אולי המזל יעבור אלינו וניזכה באליפות".

● שערים למכבי ראשון לציון: מישה יוסיפוביץ' 6 (1 במכות 7 מטר), יואב דרוקר 2, עדי כנען 2, חיים מוכשביץ 1, יוסי אוסלנדר 1, חיים צרפתי 1 ודרור בשן 1.

● שערים להפועל רמת גן: אמיר גרא 6 (3 במכות 7 מטר), שאול אראלי 3 (2 במכות 7 מטר), רזי סומך 2, גדעון פרוכטר 1, גבי ספרן 1 ודרור דמונסקי 1.

שיפוטם של הבינלאומים אבנר וינגר ודוד בוקר לעיני 700 צופים באולם מכבי ראשל"צ היה טוב.

אנגליה שואפת לחזור על מבצע 1966 בגביע העולמי (10)

רובסון שולף כוכבים אבל מתלבט בהרכב הצוות

מאת שבח סלברט

עם זכייה אחת בגביע העולמי בכדורגל תצא נבחרת אנגליה פעם נוספת למקסיקו ומקווה שמזלה יאיר לה פנים יותר מאשר לפני 16 שנה כאשר איבדה באותה מדינה ב־1970 את תוארה בהפסד ליריבתה המושבעת, מערב גרמניה.

אנגליה זכתה בגביע העולמי ב־1966 כאשר המשחקים התקיימו על אדמתה. היא ניצחה במשחק־הגמר את מערב־גרמניה 2:4, לאחר הארכה. השער השלישי שהבקיע ג'ף הארסט (כבש במשחק זה שלושער) מעורר מחלוקת עד עצם היום הזה. רבים סבורים שהכדור נגע במשקוף הפנימי, לא עבר את קו השער אבל הקוון הסובייטי אבראמוב הוא היה הפוסק האחרון והשופט הראשי, דינסט משווייץ, הצביע לעבר מרכז המגרש. נוכחתי במשחק זה באיצטדיון וומבלי ועד היום קשה לי לומר בפסקנות אם אכן היה זה שער חוקי.

כעבור ארבע שנים גמלו הגרמנים לאנגלים כשפגישתם בשלב רבע־הגמר בעיר ליאון במקסיקו. גם הפעם הושגה ההכרעה בהארכה אחרי 120 דקות. הגרמנים הפכו פיגור של 0:2 במחצית ואחר־כך 2:1, לשוויון שבו כבש אובה זילר — 2:2. את שער־הנצחון כבש בהארכה גרד מילר במבצע נהדר כשבעט כדור־עף אקרובטי מעל השוער האנגלי בונטי, שהחליף את בנקס הפצוע — 2:3.

16 שנה חלפו מאז ושתי היריבות מתכוננות למבצע החשוב במקסיקו.

מבחנים מזרח־תיכוניים

אנגליה הוגרלה בבית פחות קשה מאשר מערב־גרמניה אבל עליה לשחק בעיר מונטריי החמה, מול פולין, שהדיחה אותה במוקדמות הגביע העולמי ב־1974 (0:2 בחוץ; 1:1 בבית), מול פורטוגל, לה הפסידה אנגליה רק פעם אחת (1955) ב־14 המפגשים ביניהן ומול מרוקו, הנבחרת הרביעית בבית, עמה לא נפגשה אנגליה מעולם. היא מהווה את הנעלם הגדול. זו הסיבה שהמנהל האנגלי בובי רובסון העדיף לקיים משחקי־מבחן בקהיר ובתל־אביב, משום שלדעתו סגנון משחקיהן של מצרים וישראל דומה לזה של מרוקו.

על הנייר טובים סיכוייהן של אנגליה ופולין להעפיל לשלב שמינית־הגמר במקסיקו. לאחרונה השיגו תוצאות טובות יותר מאשר פורטוגל ומרוקו, שכשלו במשחקי־המבחן. מרוקו איכזבה במיוחד במשחקי גביע־אפריקה במצרים.

כמה שחקנים, לדעתו של רובסון, לא מיצו את כל יכולתם במשחקי הליגה והגביע באנגליה. כמו, למשל, החלוץ המצויין של צ'לסי, קרי דיקסון, שסבל מפציעות. הוא הוכיח לפני שבוע מה טמון ברגליו כשהוא הבקיע את שני השערים לזכות צ'לסי באולד־טראפורד במשחק־הנצחון על מנצ'סטר־יונייטד — 1:2.

רובסון מאמין שגם החלוץ המורה השני שלו, גרי ליניקר מאברטון, יחלים במהרה ויהיה כשיר לחלוטין להופעה במקסיקו. ליניקר עדיין מוליך בטבלת מלך־השערים בליגה האנגלית.

שניהם לא היו לפני כארבע שנים בסגל, וכן גם לא היה מארק היטלי, החלוץ האנגלי הנוסף, שבשורות מילאן האיטלקית. גם הוא נפגע לאחרונה אבל יודע היטב את מלאכתו. ההבקעה כשהוא כשיר לחלוטין.

טני רובסון הציב למשחקי־המבחן נגד מצרים, ישראל, והאחרונה נגד ברית־המועצות, הרכבים שונים במגמה לאפשר למועמדים להוכיח את יכולתם ... שייצאו בחודש הבא למקסיקו.

בטוחים בנבחרת

בין הכדורגלנים הבטוחים כיום נמצא השוער פיטר שילטון, בן ה־36 מסאות'המפטון, הנחשב לאחד השוערים הטובים בעולם.

במערך העורפי הסכיר רובסון את המגן היעיל של סאות'המפטון, מרק רייט, בן ה־22, ששבר את רגלו בהתנגשות עם שילטון במשחק־הגביע לגונג, וככל הנראה איבד את הכרטיס למקסיקו.

הבטוחים האחרים ברשימה הם: קני סאנסום, בן ה־27 מארסנל; טרי בוצ'ר, בן ה־27 וחצי מאיפסוויץ'; אלווין מרטין מווסטהאם; גרי סטיבנס מאברטון וטרי פניק מקווינס־פארק־ריינג'רס.

חוליית הקישור כוללת את ריי וילקינס ממילאן, שהפך אחד הכוכבים הגדולים בליגה האיטלקית. וילקינס, בן ה־29, הוא המנוע של הנבחרת.

הקפטן בראיין רובסון, בן ה־29 ממנצ'סטר־יונייטד, משחק עם מגן הסוכך על כתפו הפגועה, דבר שאינו מוצא חן בעיני ה"בוס" של הנבחרת. הוא רוצה שהקפטן יעבור ניתוח ויגיע למקסיקו בריא לחלוטין, לא כך סבר רון אטקינסון, מנהל מנצ'סטר־יונייטד, שחשב שרובסון מסוגל לשחק היטב גם עם מגן, בדומה לשחקני הפטבול האמריקניים. אטקינסון היה זקוק לרובסון במאבקי הליגה.

מכל מקום, בובי רובסון טרם אמר את מילתו האחרונה. באמתחתו עוד כמה קשרים נפלאים כמו סטיבן מאברטון, הורדל מטוטנהאם, קאונס מבארי, הודל מטוטנהאם ורובסון מארסנל.

בחור יצרף כנראה בובי רובסון את ריידאוט מבארי האיטלקית, ברדסלי מניוקאסל, בארנס מווטפורד וודקוק הוותיק מארסנל.

בסגל נמצאים שמונה כדורגלנים שנטלו חלק בספרד: שילטון, סאנסום, ויב אנדרסון, בוצ'ר, הודל, וילקינס, וודקוק ובריאן רובסון.

הופעות בע"מ

לאנגליה תהיה זו הופעה שמינית בשלבי הגמר בגביע־העולם. מאז הופעת הבכורה הכושלת ב־1950 כשהפסידה לארה"ב 1:0 בריו, נעדרה אנגליה פעמיים מ"סוף המירוץ": ב־1974 במערב־גרמניה וב־1978 בארגנטינה, כשאיטליה הדיחה אותה.

לבד מזכייתה ב־1966 בגביע לא הצליחה אנגליה להעפיל אפילו פעם אחת לחצי־הגמר למרות שהפגינה משחקים נהדרים ב־1954 בשוויץ (הפסידה לאלופת העולם אורוגוואי 4:2), ברבע־הגמר; ב־1958 לא עלתה לרבע־הגמר ומהבית טיפסו או ברזיל וברית־המועצות. ב־1962 נוצחה ברבע־הגמר ע"י ברזיל 3:1, וב־1982 סיימה אחרי מערב־גרמניה, ברבע־הגמר.

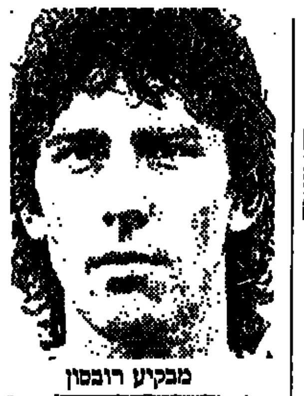

מבקיע רובסון

מנוע וילקינס

אריה לנדסמן: פרישה של שחקן נשמה

טוען: "יש לארגן את עלית הכדורסל הקיבוצי במסגרת אזורית, תוך לימוד משגיי העבר" ★ "שחקנים צעירים אינם יכולים להגיע לשיא במסגרת קיבוצית" ★ כדורסלני־עבר רבים שיחקו בערב־פרידה מרשים בגן־שמואל

פורש אריה לנדסמן

אריה לנדסמן הוותיק של הפועל גן־שמואל, פורש. לפני 18 שנה, כנער בן 15, היה תקוותו של מאמנו הראשון בכדורסל, בוב גונן.

עם הפועל גן־שמואל העפיל לנדסמן (1.94) שלוש פעמים לליגה הלאומית. בקיבוץ מתלוצצים: "אנחנו הקבוצה שעלתה הכי הרבה פעמים לליגה הלאומית". על־כך אומר אריה: "כיום, לאחר עליות וירידות, ולאחר תקוות רבות ואכזבות נראה לי כי בצורת אירגון כזאת של קבוצות ההתיישבות העובדת אין לצפות כי קבוצה קיבוצית תצליח לתקוע יתד בליגה הלאומית. לגן־שמואל היתה תשתית מצויינת. מאמנים אמריקנים (בוב גונן ורוני גנוולין) קידמו את הצעירים שלנו, שהצליחו להגיע לנבחרת הנוער. ולהיות בין השחקנים הטובים שבין הצעירים במדינה. אך תמיד נכשלנו כקבוצה בוגרת, ולא יכולנו להתמודד באמריקניזציה ה־מאסיבית שחלפה וגברה".

אריה לנדסמן שיחק ב־1970 בנבחרת הנוער (יחד עם בועז ינאי וחנן קרן), ותמיד כל השנים בהפועל גן־שמואל וסירב להצעות לבוא ולשחק בקבוצות עירוניות. כיום, במבט לאחור, אינו חושב כי הפסיד משהו מבחינה מקצועית. "למרות שאם כיום ישאל אותי שחקן מוכשר וצעיר מקיבוץ היכן להתקדם הייתי ממליץ לו למצוא אגודה שמחוץ למסגרות הקיבוציות. מאחר שלא מצאנו בהתיישבות העובדת מסגרת יצוגית טובה למצטיינים שבינינו. הייתי גם ממליץ לעשות נסיון של התארגנות אזורית, שתלמד משהו משגיאות ההתארגנויות בעבר. ויימצא סוף סוף פתרון יצוגי טוב להתיישבות העובדת בליגה העליונה".

במבט לאחור, עם עבר של לגעת גם בנבחרת הלאומית (שתי הופעות), מהו הרגע הגדול, בכל אותן 18 שנות בכדורסל?

אריה משיב, ללא־היסוס: "העליה הראשונה לליגה הלאומית בשנת 1975, עם כל התקוות שהיו לנו אז. היו גם הרבה רגעי־שמחה של נצחונות בודדים והישגים ובהם לא הכירו אולי את אריה לנדסמן ככוכב בשנים האחרונות".

לנדסמן היה, יותר מכל שחקן, כדורסלן־נשמה בקבוצת הפועל גן־שמואל. שחקן של מעבר לכל חשבון, לוחם וסוחב את העסק.

לציון אירוע־הפרישה ערכה הנהלת קבוצתו ערב מיוחד במוצאי־שבת האחרונה. לערב זה הזמין אריה את כל השחקנים ששיחקו איתו בשנים האחרונות למשחק תגוגי מול הפועל גן־שמואל העכשווית. כולם התייצבו, כמו לצו מילואים. היו שם ושיחקו יעקב גרינבוים, משה קרוטורו, אודי אדיב, אסא טאובר ועודד לוי מן הוותיקים, של כשפי עומר ועקבי מן הצעירים ועוד מפורסמים אולי פחות, אבל כולם שיחקו וקלעו.

עבור הפועל גן־שמואל היה אריה לנדסמן הקשר המושך שעם פרישתו נסתיימה תקופה בכדורסל המקומי. ק.ש.

17.4.86

התסמונת הקטלנית

הכדורעפנית האמריקנית המצויינת פלו היימן, שנפטרה בשעת משחק כדורעף ביפאן, לקתה במחלה שאיש לא ידע עליה

פלו היימן הכדורעפנית הטובה בהיסטוריה האמריקנית, בילתה את הקיץ ככוכבת בקבוצה מצטיינת בליגה היפאנית. בליל שבת, ה־24 בינואר, שיחקה קבוצתה בעיר מצ'ואה, כ־600 ק"מ ממערב לטוקיו.

במשחק השלישי היא הוחלפה. ישבה כמה שניות על הספסל ולפתע גלשה על הריצפה. היא לא היתה בין החיים. שעה מאוחר יותר קבעו רופאים בבית־חולים במצ'ואה שסיבת המוות היתה: "התקף לב".

הם טעו. בניתוח שלאחר המוות, שבוצע שישה ימים לאחר־מכן, לפי בקשת משפחת היימן בקליפורניה, התברר שספורטאית מצטיינת זו מתה ממחלה פחות־ידועה. היימן, כוכבת נבחרת ארה"ב, שזכתה במדליות הכסף במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס, נפטרה מקרע באב־העורקים, כתוצאה מתסמונת "מארפאן", מגבלה בריאותית מלידה, הפוגעת במיוחד באנשים גבוהים ורזים. כמו היימן, שהתנשאה לגובה של 1.93 מטר. תסמונת "מארפאן" חייבת לעניין רופאים המטפלים בכדורסלנים, בכדורעפנים או בספורטאים גבוהים אחרים.

ד"ר ויקטור רוזן, שביצע את הניתוח שלאחר המוות, קיבל רשות ממשפחת היימן לפרסם את ממצאיו. הוא ציין כי היימן היתה במצב בריאותי מצויין, לבד ממקום תורפה, באב העורקים שלה. העורק הגדול הנושא את הדם, חורם מהלב. "נקודה" זו, שהיתה פחות מ־2.5 ס"מ מעל לליבה, היתה שם מאז לידתה והיא התפוצצה בשעה שישבה על הספסל במצ'ואה. היתה זו תוצאה של תסמונת "מארפאן".

סימן המחלה הבולט ביותר הוא גובה החולה. הגובה הממוצע של חולים הוא כ־1.85 מ'. המחלה אינה חייבת להיות תורשתית. במקרה של פלו היימן הרי שגם הוריה גבוהים למדי. גובהו של אביה – 1.83 מ', וגובה אימה, שנפטרה לא מזמן, היה – 1.77 מ'.

פלו היימן היתה מסורה לספורט בכל נפשה. כשנבחרת הנשים של ארה"ב בכדורעף החלה בהכנותיה בשנת 1978 במדינת קולורדו, סיימה היימן שלוש שנות לימוד במתימטיקה ובחינוך גופני באוניברסיטת יוסטון. היא פרשה מהלימודים ואמרה לידידה: "אפשר לחזור ללימודים בגיל 60. אתה צעיר רק פעם אחת ואוכל לפיכך לשחק בנבחרת רק עכשיו".

"ספורט אילוסטרייטד"

פלו היימן (במרכז) צוהלת עם חברותיה בנבחרת ארה"ב

מזכ"ל הפועל נפגש עם מזכ"ל האינטרנציונל

מזכ"ל "הפועל", יצחק אופק נפגש עם מזכ"ל האינטרנציונל הסוציאליסטי סנטי וואנאנאן מפינלנד ודן איתו על הידוק הקשרים בין ארגונו וארגון ספורט הפועלים הבין־לאומי סי.אס.אי.טי.

ארגון האינטרנציונל הסוציאליסטי הינו מוסד הגג של המפלגות הסוציאליסטיות בעולם החופשי וחשיבות הידוק הקשרים עם הארגון מתבטא במתן סיוע מדיני וכלכלי לארגון ספורט הפועלים בארצותיהם.

בפגישה, שנערכה ביוזמת ישראל גת, מנהל המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת העבודה נכח גם אבינדור דגון האחראי על קשרי החוץ במרכז "הפועל".

שחקן בגובה 1.93 מ' הוליך את לואיוויל לאליפות המכללות

ה"קארדינאלס" מקנטקי שיבשו את כל חישובי המומחים

מאת שלמה גלזר

לואיוויל היא אלופת המכללות החדשה של ארצות־הברית בכדורסל לאחר נצחון דחוק בגמר על מכללת דיוק — 69:72. שתי קבוצות אלה, וכן קנזס־סיטי ולואיזיאנה, הגיעו למה שמכונה בארה"ב ה"פיינל־פור", או "גמר ארבע הקבוצות הטובות".

בארה"ב קיימות שלוש רמות של כדורסל מאורגן בליגות למכללות. אתרכז ברמה הראשונה.

169 קבוצות, המתחרות ב־20 ליגות שונות על פני כל היבשת, מהוות את הכדורסל של הקולג'ים. כל קבוצה מקיימת בין 30 ל־35 משחקים. חלק מהם בליגות איזוריות, בה מתקיימים המשחקים בשיטת בית וחוץ.

בסיום השלב המוקדם נקבעת אלופת הליגה העולה אוטומטית לשלב הבא.

השלב המעניין הוא באליפות הארצית, המכונה האן.סי.איי.איי. בטורניר זה משתתפות 64 קבוצות. 20 אלופות הליגות, ועוד 44 קבוצות שנקבעות ע"י וועדת מומחים מיוחדת, המתחשבת במאזן הקבוצות, קושי הליגה שלהן, מסורת, פוטנציאל וכדומה. קביעת הוועדה היא סופית ואינה ניתנת לערעור.

רכז בגובה 2.13

הטורניר מתנהל בשיטת נוק־אאוט, ובסופו גמר בין ארבע הטובות במקום שנקבע מראש. השנה התקיימו הגמר בדאלאס: ל־64 הקבוצות, הבאות בתור, שלא נכללו בטורניר האן.סי.איי.איי. נערך טורניר־תנחומין.

מי היא האלופה לואיוויל? האלופה החדשה היא ממדינת קנטקי, וכינוייה ה"קארדינאלס". היא היתה מדורגת במקום ה־6 ע"י המומחים, לפני פתיחת העונה. אשתקד לא הצליחה לפלס דרך לטורניר המכריע, והגיעה לגמר־הארבע בטורניר המישני. מאמנה הוא מאמן נודע וותיק דני קרום.

כוכב לואיוויל הוא אול־אמריקן. שמו — מילט ואגנר. גובה — 1.93 מטר. שחקן בלתי־רגיל, מהיר מאוד, קולע נפלא מבחוץ. היה פצוע כל העונה שעברה. ואין ספק שיגיע גבוה מאוד ב"דראפט" של האן.בי.איי. רכז הקבוצה הוא קווין הול, ואילו מתחת לסלים מצטיין במיוחד בילי תומפסון (2.06).

הקבוצה השנייה בגמר, היא ממדינת צפון קארולינה. בקבוצה זו משחק הכדורסלן הטוב בקולג'ים כיום, ג'וני דאוקינס (1.88). שחקן עם ניתור אדיר, יד מצויינת ומהירות רבה והמצטיין גם בהגנה. לפנים משחקים מארק הלארי (2.06) ושחקן הציר בשנתו הראשונה, דני פארי (2.09). דיוק דורגה העונה במקום ה־8.

שתי הקבוצות הנוספות בשלב הגמר היו קנזאס־סיטי ולואיזיאנה. קנזאס־סיטי דורגה במקום ה־13 בלבד, אבל הכל ידעו שיש ביכולתה ללכת עד הסוף, זאת משתי סיבות: האחת, המאמן לארי בראון, שאימן את היו.סי.אל.איי. המפורסמת מלוס־אנג'לס ולאחר־מכן את הניו־ג'רזי נטס ונחשב לאחד מטובי המאמנים. אבל הסיבה אמיתית, היא הכדורסלן דני מאנינג. זה הכדורסלן המדהים ביותר בקולג'ים כיום. רשף בגובה של... 2.13 מטר, בלי־יכול, קוטף ריבאונד, מוביל מתפרצות, מוסר אסיסטים, קולע נפלא מרחוק וניחן בשליטה מעולה בכדור. אין ספק, מאנינג יגיע רחוק. לאחרונה החל לשחק כשחקן־פינה. כל המומחים מאוחדים בדיעה שמאנינג יכול בעונה טובה להצעיד את קנזאס לאליפות.

הרביעית ב"גמר־הארבע" היא לואיזיאנה, שכלל לא דורגה העונה בין 30 הראשונות. קבוצה זו נהנית מגובה רב. ה"סנטר" שלה הוא ג'ון גבנוביץ' (2.14), ושלושת שחקני הפינה: גרי ריינולדס, ניקיטה וילסון וג'ו. וילאמס (2.05).

המעומדות כשלו

מספר גורמים הפכו את ליגת 1985/86 "ליוצאת־דופן". הראשון נעוץ בעובדה שלא כל הקבוצות שדורגו ראשונות לפני פתיחת העונה זכו בתואר או בכניסה ל"גמר־הארבע", משימה הנחשבת למטרת־על בכל עונת כדורסל.

קבוצות מעולות שהיו מועמדות לזכייה, כמו אילינוי, וואשינגטון, צפון קארולינה, קנטקי ואחרות כשלו מסיבות שונות. הדבר המעניין השני, ואולי החריג במיוחד, הוא שרוב השחקנים המצטיינים השנה היו שחקני־חוץ: רכזים וקלעים. הם גם היו הגורמים להצטיינות קבוצותיהם.

יש לזכור שקבוצות האן.בי.איי. מגייסות קודם־כל מהמכללות את השחקנים הגבוהים ורק בסוף הסיבוב הראשון מתחילים להיקלט השחקנים הנמוכים. בעונה שעברה, למשל, 17 מתוך 23 השחקנים בסיבוב הראשון היו שחקני־פינה ושחקני־ציר. מתוך 13 הראשונים היה רק שחקן חוץ אחד, כריס מולין, שנלקח כשביעי ע"י סן־פרנציסקו.

העונה יהיו רוב השחקנים, ובוודאי בין עשרת הראשונים, שחקני־חוץ — תופעה ללא תקדים באן.בי.איי. אזכיר כמה מהם. ג'וני דאוקינס מדיוק, דני מאנינג מקנזאס, מילט ואגנר מלואיוויל, סטיב אלפורד מאינדיאנה, דווין (פרל) וושינגטון מסירקיוז, מארק פרייס וקני סמית מצפון קארולינה.

מובן שיש גם כמה שחקני־פינה טובים מאד. מי שייהנו מכך יהיו כמה קבוצות מאן.בי.איי שיזכו במקומות הראשונים ב"דראפט", וזקוקות מאוד לשחקני־חוץ, כמו בוסטון (ה"דראפט" של סיאטל), הניו־יורק ניקס, אינדיאנה ועוד.

נסתיימה עוד עונת כדורסל במכללות. אלופה חדשה — מכללת לואיוויל מקנטקי, עתה נותר להמתין עד ל־19 ביוני, יום ה"דראפט".

העיתונות האיטלקית: תמיכת ישראל בהפצצה בלוב יוצאת דופן מול חזית הגינוי האירופית

מאת אהרן ניר כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — „לישראל מותר להתקיים או לא?" — על השאלה הזו שהועמדה לקדאפי על ידי הדיקן של העתונאים האיטלקיים אנצ'ו יאג'י שטס במיוחד אליו לטריפולי במטוס שהועמד לרשותו על ידי הטלוויזיה האיטלקית. 12 שעות בלבד לפני הפעולה האמריקנית. ענה הרודן הלובי: „אנו רוצים שהעם הפלשתיני יחזור לאדמת הפלשתינאית. אותנו לא מעניין גורל הפולשים (היהודים).

מדוע גרשתם אותנו (המוסלמים) מספרד אחרי 800 שנה, מדוע סילקתם אותנו מסיציליה אחרי 300 שנה?". הראיון ששודר על ידי תחנת טלוויזיה כשדר ראווה סנסציוני, נאסר ברגע האחרון על ידי מנהל הטלוויזיה. כנראה תוך הוראה מלמעלה, בגלל דברי העלבון החריפים לריגן.

קדאפי אמר בראיון ההוא שריגן אינו שפוי בדעתו, כי החוצפה שלו בים-התיכון ובעולם כולו מוכיחים שאין שכל בקודקודו. לו היה עובר בדיקה פסיכיאטרית, הפסיכיאטר היה קובע לבטח שחסר לו משהו... „אני מסרב באופן מוחלט להיפגש עם ריגן ולא אנהל מו"מ עם ארה"ב מפני שריגן הוא משוגע, ואין אני יכול לשאת ולתת עם משוגעים".

גל אנטי-אמריקני

על שאלת המראיין האיטלקי עם אלו כוחות הוא רוצה לפעול נגד ארה"ב, ענה קדאפי כי „הכוחות המהפכניים" בראש וראשונה את הפלשתינאים. „נגדם עומד כעת העולם כולו, ולכן עליהם להילחם בעולם העוין אותם. הם יפיצו את האלימות בכל מקום והאחריות היא של העולם כולו ולא רק של לוב... לוב לא תכנע ולא תוותר לעולם על הענין הפלשתינאי". כאמור הראיון הזה נפסל ברגע האחרון לשידור בפני הציבור הרחב ואולם הוא שודר קודם בפני העתונאים ותוכנו פורסם בעתונים. האיסור עורר גל מחאות והענין הועלה גם בפרלמנט.

באיטליה עובר גל אנטי-אמריקני: הדבר מוצא ביטויו גם בהפגנות המוניות המאורגנות על ידי האיגודים המקצועיים. הסטודנטים ותלמידי התיכונים. המהגרים הערביים והאפריקניים הרבים החיים כעת באיטליה משתתפים במספר רב בהפגנות האלה. ברומא הגיעו להתנגשות אלימות המשטרה.

לצד הגל האנטי-אמריקני הולך ומסתמן גל של אנטי-ישראליות. כלי-התקשורת מבליטים את תמיכת ישראל במבצע האמריקני כדבר יוצא דופן בעמדה השלילית הכללית להפצצת לוב. בשולחן עגול בטלוויזיה האיטלקית הצביעו עתונאים דגולים על „החותם הישראלי" במבצע האמריקני פעולות גמול צבאיות על מעשי טירור; אי אבחנה בין מטרות צבאיות ואזרחיות; דמוניזציה של קדאפי מצד ארה"ב כמו הדמוניזציה של ערפאת על ידי ישראל. „הפצצות טריפולי ובנגזי — קבעו אחדים מבין המשתתפים בשולחן העגול — לא רק הרחיקו את מימשל ריגן מבני בריתו האירופיים אלא קרבו אותו באופן מדאיג אל ישראל".

מטוסים אמריקניים מוסיפים לטוס

(המשך מעמוד 1)

למקורות מודיעין מערביים היה ברור כבר אתמול בשעות הבוקר בוודאות גבוהה, כי קדאפי ניצל, וכי הוא נמצא בלוב ולא בבריה"מ או בדרום-תימן, כביכול לצורך טיפול רפואי.

אלוף שומרון: ארה"ב תמשיך

סגן הרמטכ"ל האלוף דן שומרון אמר אמש כי ידוע לישראל שקדאפי חי וגם מתפקד. ולכן הציפיות להתמוטטות משטרו הן מוגזמות.

עם זאת הטעים, כי האווירה שנוצרה מהווה רקע מתאים לשמועות מסוג זה. מטוסים אמריקנים טסים בשמי לוב, כנראה לצורך צילומים, המתח רב, וחיילים מתרוצצים ויורים.

האלוף שומרון, שרואיין בתכנית „מוקד" בטלוויזיה, הטעים כי ארה"ב תהיה כנראה חייבת להמשיך במהלך הזה, עד שיהיו לו תוצאות וישתנה המצב, כלומר או שהמשטר יתמוטט, או שבריה"מ תערוב להתנהגות יותר נורמלית של בן חסותה.

לדבריו, חשיבות הפעולה היתה בכך, שפגעה במרכז שלטוני ובראש הממשל של מדינת טרור, אשר עודדה וסייעה לטרור בכל מקום שיש בו תסיסה בעולם.

עם זאת אין הוא סבור, שדמשק תהיה היעד הבא של המפציצים האמריקניים, משום שסוריה אינה מודה, שהיא מדינת טרור, גם אם היא מפעילה קבוצות טרור בטווחים טקטיים. בריה"מ רואה בסוריה מאחז עיקרי, בעוד שלוב היא בת חסותה בלבד.

חי או מוקלט בטלוויזיה

קדאפי הופיע אמש בטלוויזיה הלובית, יותר מ־36 שעות לאחר ההפצצה האמריקנית, אך לא היה ברור אם היה זה נאום בשידור חי או מוקלט.

קדאפי נראה בטלוויזיה במדים לבנים, כשהוא מדבר באולפן ומאחוריו מפה של אפריקה.

בין היתר גינה קדאפי את הריגת בתו המאומצת בהפצצה האמריקנית וקרא „להחרים את ארה"ב".

„רייגן רוצח ילדים"

קדאפי נאם כמחצית השעה בערבית, ובכך כנראה שם קץ לשמועות שנפוצו במשך אתמול ברחבי העולם על מותו או יציאתו למדינה ערבית אחרת.

רשתות טלוויזיה אמריקניות מסרו, כי קדאפי נראה בריא, ונתקבל הרושם כי הוא נושא את דברו בשידור ישיר.

הוא דיבר ברורות ובשלווה, והזכיר רק במונחים כלליים את „ההתקפה האמריקנית-הבריטית".

רשת איי.בי.סי מסרה כי הוא לא הזכיר את שמו של הנשיא רייגן. קדאפי אמר כי הזרים הנמצאים עתה בלוב יכולים להישאר בה. אך הם גם חופשיים לצאת אם רצונם בכך.

מנהיג לוב דיבר באולם שקשה היה לזהותו, ודיבר בצורה מתונה מאד, בניגוד חריף להצהרותיו הפומביות האחרונות.

רשתות הטלוויזיה האמריקניות ציינו כי לא היו עליו תחבושות כלשהן שיכלו להצביע על פציעתו בעת ההפצצות, כפי שנפוצו שמועות.

קדאפי אמר כי נשיא ארה"ב „הוציא פקודות לכוחות המזויינים להוציא להורג את הילדים שלנו. אנו לא הוצאנו פקודות לרצוח איש כלשהו."

„הוא הודיע לעולם כולו בצורה שחצנית ובלתי הומנית, כי נתן הוראותיו לרצוח את הילדים של קדאפי ואת הילדים של לובים".

יריות עצבניות בטריפולי

כתב רשת הטלוויזיה האמריקנית — סי־אן־אן בלוב מסר אמש על ירי של נשק אוטומטי ושל תותחי נ.מ. בקרבת נמל טריפולי והביע דעתו כי אולי מדובר בתגובה עצבנית של חיילים לוביים החוששים מפני התקפה אמריקנית נוספת.

בלגראד: טריפולי הופצצה

סוכנות הידיעות היוגוסלבית מסרה מטריפולי, כי הבירה שוב הופצצה אמש בשעה 21:55, למשך 15 דקות.

סוכנות „טאניוג" מסרה, כי ההגנה-נגד-מטוסים של טריפולי נכנסה לפעולה. אולם „התקיפה האמריקנית" לא היתה מכוונת נגד בירת לוב.

היא הוסיפה כי נראה שהיעד היה מחדש אזור זאנזור, 30 ק"מ ממערב לטריפולי, שם נמצא, לדעת וושינגטון, מחנה אימונים של טירוריסטים.

חיילים נמלטים

אש מקלעים בינוניים נשמעה במחנה הצבאי באב אלעזיזיה בעיר טריפולי, שם מתגורר מועמר קדאפי.

כתבי חוץ שנלקחו למסיבת עיתונאים עמו, ראו עשרות חיילים מתרוצצים בבהלה גדולה בתוך המחנה ורבים אחרים נמלטו ממנו.

הבירה כולה היתה במצב של מתח רב. אזרחים נמלטו מן הרחובות וקבוצות חיילים התגודדו בפינות ובצמתים. חיילים רבים שמרו על תחנת הטלוויזיה המקומית.

רשת הטלוויזיה האמריקנית „אן.בי.סי" דיווחה, שחילופי האש היו סביב ביתו של מועמר קדאפי בתוך המחנה. כתב הרשת פרד קורי מסר, כי הוא הבחין בצרורות של מקלעים כבדים ואש מרגמות סביב ביתו של קדאפי וכן ראה ספינת סיור במפרץ מול העיר, שתותחיה מופנים לעבר המחנה. הכתב דיווח שלפי חילופי האש ניתן להשיג שהצבא הלובי נלחם נגד משמרותיו של קדאפי.

בינתיים דיווח הבי.בי.סי על בהלה ברחובות טריפולי, עם התרוצצו תושבים ברחובות וחיילים תפסו עמדות ליד מבנים רגישים.

כתב הבי.בי.סי אמר, כי ראה מטוסים טסים בגובה רב ליד החוף הלובי בזמן היריות.

עוד מסר כתב בי.בי.סי בטריפולי, שהעיתונאים שהוזמנו לקסרקטין למסיבת עיתונאים עם קדאפי, לא פגשו אותו כלל ונאמר להם לשוב מיד למלון.

הבית הלבן תהה אתמול על הסיבות להיעלמותו של שליט לוב מאז ההפצצה האמריקנית, אך לא היה ביכולתו להגיע למסקנות.

„מאבק על השלטון"

„מאבק על השלטון" נערך בטריפולי והקולונל קדאפי מצא מיקלט בצפון-תימן, טען אתמול דובר „החזית הלאומית להצלת לוב", ארגון אופוזיציה שמרכזו בלונדון.

דובר זה, שרצה בעילום שמו, וטען כי הוא מתבסס על מקורות משלו בלוב, הוסיף כי חלק של צבא לוב התמרד ונלחם נגד „המטה המיוחד" והיחידות משבטו של קדאפי.

שדר לפפנדריאו

ז'אן כהן, כתב „על המשמר" ביוון מוסר:

אמש הגיע במטוס מיוחד תת-שר החוץ של לוב אחמר סחטי. סחטי, לפי הודעת דובר באתונה, העביר מסר משליט לוב מועמר קדאפי לראש ממשלת יוון אנדריאס פאפאנדריאו. כנראה בקשר לאיומה של לוב, אם אמריקה תמשיך להפציץ אותה, היא תפציץ בסיסים אמריקניים בספרד, איטליה ויוון.

נחלוק עם ישראל

(המשך מעמוד 1)

מאחר שלדבריו הם מדוייקים ממטוסי התקיפה הקטנים יותר שנמצאים על נושאות המטוסים של הצי השישי. לדבריו, מטוסים אלה עושים שימוש טוב יותר בציוד הלילי ויכולים לשאת משא רב יותר של פצצות, ולפיכך לא היתה ברירה אלא להפעילם, גם אם בסיסיהם, בבריטניה, מרוחקים מאד מן המטרה.

פצצות מונחות לייזר

ה„ניו-יורק טיימס" כתב אתמול, כי צוותות מטוסים אלה מנוסים יותר מיתר עמיתיהם בלהקים אחרים.

העיתון כותב, כי בהתקפה נעשה שימוש בפצצות מונחות-לייזר מסוג פייבווי 2", המופעלים בעזרת מחשב ואשר מוצמד אליהם מתקן חישה לסייע בדיוק הפגיעה.

במימשל אמרו, כי ארה"ב תתחלק בלקחים הצבאים והמודיעיניים שנלמדו בעת המבצע, בדיוק שכפי שעשתה ישראל בנסיבות של מבצעים רומים שערכה היא.

העניין שתגלה ישראל במימצאים אלה הוא רב, מאחר שסוריה משתמשת במערכות הגנה דומות לאלה של לוב, מתוצרת בריה"מ.

רוגז של האירופים

האמריקנים טענו אמש, כי לוב עצמה אחראית לחלק גדול מהאבידות האזרחיות בטריפולי, שגרמו מאש בלתי-מבוקרת שהם ירו לעבר תוקפיהם.

באשר לשיתוף הפעולה האירופי, שורר רוגז במימשל על עמדת צרפת, שסרבה להתיר למטוסים מבריטניה לעבור בתחומה, ולפיכך גרמה להארכה רבה של מסלולם.

שולץ, אשר הביע את אכזבתו מאי-שיתוף הפעולה הצרפתי, אמר עם זאת כי הצלחת המבצע שהסתבך בגלל הצרפתים, לימדה בהרמנות זו על יכולתם הגבוהה של המערכות הצבאיות שהופעלו.

הלובים הרפו בהצלחה

לוב הדפה מספר משמעותי של המפציצים האמריקנים שתקפו את טריפולי — אמר אמש פוליטיקאי בריטי, לאחר תידרוך שנתנו קצינים אמריקנים בכירים.

סיר אלדון גריפיתס אמר, כי ההגנה הלובית נגד מטוסים אילצה אותם לנטוש את משימתם והם חזרו לבסיסיהם באנגליה, כשהם עדיין מצויידים בפצצותיהם.

גריפיתס, חבר פרלמנט שמרני התומך בהתקפה האמריקנית, קיבל תידרוך מקצינים בכירים בבסיסים האווירים האמריקנים מילדנהול ולייקנהית. מבסיסים אלה המריאו רוב המפציצים שתקפו את לוב. שני הבסיסים נמצאים באזור הבחירות של גריפיתס.

הוא אמר במסיבת עתונאים: „מספר משמעותי של המטוסים הפסיקו את משימתם תוך סיכון ניכר לטייסים עצמם, מחמת ירי של טילי סאם־3. „לו היו מטילים את פצצותיהם, היה נגרם נזק אזרחי נוסף. הם חזרו בלי להטיל פצצות אלה", אמר.

גריפיתס אמר, כי הוא מתעלם מהאיפול שהטילו האמריקנים על ידיעות אלה ועל פרטים אחרים על התקיפה, וזאת משום שהוא חייב לדווח למצביעים שלו.

„השתכנעתי כי חמשת היערים שנבחרו היו יערים נאותים, במטרה לפגוע ביכולתו של קדאפי לארגן פיגועי טירור, והשתכנעתי כי נגרם נזק חמור לכל היעדים הללו", ציין.

לא די בשינויים

(המשך מעמוד 6)

לוועדה המנהלת של חברת העוב־דים, ותהיינה מצומצמות, קומפק־טיות ומוכשרות ככל שתהיינה — עדיין אין בשינויים המוצעים והמתבצעים כל ערובה, שהמוסדות הנבחרים של ההסתדרות ואלה האחראים מטעמם, ידם תהיה על מנופי המשק, יקבלו דיווחי אמת בעוד מועד ויהיו מעודכנים כל צרכם בכל הנעשה והמתרחש בתוככי וברחבי המשק ההסתדרותי. כן, אין ערובה שיהיו בידם הכלים הדרושים כדי שיוכלו להתערב בזמן ולהפעיל את סמכותם העליונה והכוללת.

ידעו או לא ידעו?

תהיה הוועדה המנהלת מצומצמת ככל שתהיה ומורכבת כולה מחכמים וממומחים ממדרגה ראשונה, היא לא תוכל למנוע את מה שקרה — למשל — בסולל-בונה, שהפסד של כמה מיליונים תפח לפתע למאות מיליונים, מבלי שחברי הוועדה המנהלת ידעו על כך לפני שידעו על כך קוראי העתונים (מה אנו יודעים על הנעשה בבנק הפועלים, למשל?). האם אלה שהיו חייבים לדעת בתוקף סמכותם הישירה — ידעו הרבה זמן קודם והרבה יותר משידענו אנו פשוטי החברים על הקטאסטרופה המתחוללת בסולל-בונה? אם ידעו מדוע לא דיווחו? ואם לא ידעו זה חמור לא פחות.

מכאן, שבתחום הבקרה והפיקוח של חברת העובדים ושל נציגיה המוסמכים על הנעשה במשק העובדים חייב לחול מיפנה רדיקאלי ומפליג פי כמה מזה שמציעים לנו כעת. תצוגת ההישגים, שהוגשה לנו לעתים מזומנות על־ידי ההנהלות הקונצרנים בוועדה המנהלת כאירוע של שיגרה החוזר על עצמו מדי שנה, מבלי שתהיה לחברים האפשרות לרדת לשורשי הבעיות והמצב ולדעת מה מסתתר מאחורי „שורת המיספרים" — חייבת להיפסק.

לא פעם שאלתי לתומי: רק הישגים? ומדוע אנו לא שומעים אף פעם על כשלונות? כל הכבוד להישגים — אך לדון צריך בכשלונות, נציגי ההסתדרות חייבים להיות מצוידים בכלים, בהערכת מצב, במידע כדי שיוכלו למלא את תפקידם כאחראים לשלומו של משק העובדים, עליהם להיות סמוכים ובטוחים, שאם לא הכל אפשר לדעת ואם לא כולם יכולים לדעת, הרי קיימים אלה שהוסמכו לכך, שבידם כל המידע על המתרחש בכל קונצרן/וחברה וכל הסמכות כדי להסיק מכך את המסקנות הדרושות ולפעול במועד ובהתאם. לשם-כך צריך לבנות מערכת בקרה משוכללת ומושחזות ומיומנת, שונה מזו הקיימת היום.

נפתלי בן-משה

המשוררת והעתונאית

(המשך מעמוד 1)

מירה יערי נולדה בשנת 1940, בקיבוץ מרחביה. היתה בוגרת „אורנים" וסיימה את אוניברסיטת חיפה במקצועות ספרות עברית ומקורות ישראל, במגמות הוראה. במשך שנים רבות שימשה מחנכת במוסד החינוכי בקיבוצה.

8 ספרי שירה

המשוררת מירה מינצר-יערי חיברה 8 ספרי שירה — 3 למבוגרים ו־5 לילדים. בין ספריה: „רק אני מבין אותי ויש לי זמן אלי", „מתחיל בקצה ונגמר בסוף", „אם לא יהיה על מה לכתוב מה בכלל ישאר". „שלי שמור ביניהם", „בשיר ושיראים". ספרה הראשון „נפרדות" זיכה אותה בפרס ניומן.

לפני כשנתיים פנתה מירה יערי לעבודה עיתונאית, השתלבה בה במהירות ובהצלחה ככתבת על המשמר באיזור העמקים. לפני כחודשיים נתגלתה אצלה מחלה ממארת, ממנה נפטרה, לאחר יסורים קשים.

מחר ב־ חותם

אגטלה במרכז
יום בלשכת העבודה בחולון
מאת דונית מורגנשטרן
*
בדואי מסוג חדש
„כמו יהודי באמריקה"
מאת שלי יחימוביץ'
*
המקצוע: שליח הצלב האדום
חיל-הישע העולמי
מאת יוסף אלפרן
*
פסטיבל ירושלים
תיאטרון, מחול, מוסיקה
ג. מגור, ד. אור, ע. רוט
*
דן חייכן
דן מרידור, נץ טורף מן הדור הישן
מאת דוד ארליך
*
זר שב מן הכלא אל המשפחה
ראיון עם אסיר ציון לשעבר הלל בוטמן
מאת אחוד דור
*
חותם אישי
מאת יעקב בסר
*
מדורים וטורים מאת: אריה פלגי, דליה שחורי, אחוד דור, פנחס ענברי, ראובן רחוביצקי, מיכאל הרסגור, אלי הכהן, זאב צחור, עירא דביר, שאול קנה, יעקב רבי, שמואל בונים.

קרא מחר ב־
ידיעות אחרונות
שיחות עם יצחק מודעי
מאת ישעיהו בן-פורת

„הלקח שלי: יש דברים, ותהיה זו האמת הגדולה ביותר, שאסור לומר בפומבי"
■■■
ראש הממשלה אף פעם לא הכיר בפומבי בתרומתי לתכנית הכלכלית
■■■
איזה אבסורד: אני העליתי את ענין הצמיחה באוזני פרס, ופתאום הוא עורר את הרושם שהוא בעד ואני נגד
■■■
פוליטיקאים צריכים להיות מסוגלים לחיות זה עם זה, גם עם אופי שונה וגם עם אמירות בוטות
■■■
פרס ושמיר לעולם לא משתמשים בלשון בוטה. לשונם רכה, לפעמים מחודדת, אפילוארסית פה ושם, אבל תמיד לשון נקיה
■■■
בגרניטורה שאני מכיר בצמרת, אני חושב שאני זכאי להתחרות על ראשות הממשלה

החל מיום שישי ב„ידיעות אחרונות"

מדינות ערב אינן מצטערות על המכה שספג קדאפי

אומר שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו ■ לדעתו, בניגוד למה שסברו האמריקנים — ההתקפה עירערה את מעמדו של קדאפי משום שפגעה בתדמית השליט הכל יכול

מאת חנה איש הורוביץ
ניו-יורק

ניו-יורק. — שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו אמר ל„על המשמר" כי לדעתו, בכל שקדאפי ייתפס כפגוע כלפי חוץ, כך ייעשה פגיע כלפי פנים. השלטון במדינה טוטליטארית כמו לוב של קדאפי מבוסס על הערצת הכוח.

השליט צריך להיראות כבעל חסינות מוחלטת, ויכולת להטיל אימה בניגוד להערכות שרווחו מייד לאחר המיתקפה האמריקנית, שזו תחזק את קדאפי — לדעת נתניהו היא עשויה רק להחלישו.

מה תהיינה ההשלכות של מותו של קדאפי אם יתאמתו השמועות?

נתניהו סבור, שאף מחליף לא יכול להיות גרוע מקדאפי. אישיותו ומדיניותו הטרוריסטית הפרועה של רצח בלתי מוגבל, וחתרנות נגד משטרים לא רדיקאליים של מדינות שכנות, כמו צ'אד הקרינו על כל העולם. הוא מיצה את כל הפוטנציאל של מדינתו, בת 3 מיליון התושבים.

„הטקס" הקבוע

בעניין הדיון במועצת-הבטחון של המיתקפה האמריקנית אומר נתניהו, כי לאחר שהאמריקנים אימצו את הדוקטורינה הישראלית בקשר לטרור, עליהם לעבור גם את „הטקס" הקבוע במועצת-הבטחון. אולם הטונים במועצת-הבטחון הם שקולים ואין הסתערות חזיתית מצד מדינות ערב, פרט ללוב ולדרום-תימן. הדבר מחזק את הערכתנו, מדינות ערב, שבעצמן סובלות מאד מטרור פנימי, אינן מצטערות על המכה שספג קדאפי.

לאחר שארה"ב התייצבה כמובילה במאבק נגד הטרור, יש לעשות מאמץ „ליישר" את מדינות אירופה, שעדיין מגלות הססנות רבה בנושא.

התדמית תיפגע

ובעניין גילוי ולדהיים מספר השגריר, כי במסדרונות האו"ם שוררים ריכדוך ומבוכה. פקיד בכיר במזכירות האו"ם אמר לנתניהו, כי אם אכן יתאמתו הידיעות, שאדם שהיה חבר בארגון נאצי, פעיל ביחידות שביצעו מעשי אכזריות והעלים את עברו, עמד בראש הארגון הבינלאומי, שיקם כדי להאבק בנאציזם — הפרסטיז'ה של האו"ם תיפגע מאד.

אישה מחופשת לפסל החרות, נושאת טיל קרטון בידה – בהפגנה אנטי-אמריקנית שנערכה בבון. (צילום: אי.פי)

ירידה תלולה לדולר באירופה

לונדון. — ירידה תלולה נרשמה אתמול לדולר בשוקי הכספים של אירופה, בעקבות תקיפת חיל האוויר האמריקני על מטרות בלוב.

סוחרים אמרו, כי ההתקפה על לוב עוררה עצבנות והשש למעשי תגמול ובכל הנראה גם זה השפיע על הגדלת ההיצעים. (ע"י)

ארטוקוביץ': הכל שקר

זאגרב. — אנדריג'ה ארטוקוביץ, פושע המלחמה הנואשם ברצח אלפי אורחים, ביניהם יהודים וצוענים, הכחיש בתוקף האשמות כי הורה לרצח פרטיזנים שבויים ב־1943, כאשר היה שר הפנים והשני במעלה בממשלת בובות שהקימו הגרמנים בקרואטיה.

„זהו שקר גס", אמר הנאשם בן ה־86, כאשר השופט שאל אותו אם הוא פקד לבצע את הרציחות וההוצאות-להורג במצודת סאבובור ליד זאגרב.

ארטוקוביץ רק הודה, שהיה מעורב בביצוע המדיניות של המישטרה הפאשיסטי הקרואטי שהוקם על־ידי היטלר. בממשלת יוגוסלביה מאשימה ממשלת בובות זו ברציחתם של 900,000 אורחים ושבויי-מלחמה. (ע"ר)

עלייה במניות של חברות אמריקניות המייצרות... מפציצים

עלייה גם במניות של חברות העוסקות בתיירות פנים... האמריקנים מעדיפים להישאר בארה"ב ■

לאחר ירידה קלה בתחילת יום ה„חמ"ר, עלו שערי המניות בבורסה של ניו-יורק ביום שלישי, כשי התברר, שלמיתקפה על לוב, אין השפעה על מחירי הנפט.

לדברי ה„ניו יורק טיימס", צופים מומחי ה„וול סטריט" עלייה במחירי המניות של החברות האמריקניות המשתתפות בפרויקט הסודי של „זמר הסטילס", — מפציץ חדש בלתי-נראה — וזאת לאחר הטיסה הארוכה והקשה שהיה על מטוסי ה־F-111 האמריקניים לבצע, בדרכם מבסיסים באנגליה ללוב. החברות העיקריות המשתתפות בפרויקט זה הן — נורתרופ, בואינג, אל.טי.וי. וג'נרל אלקטריק. כן צופים עלייה במחירי המניות של חברת מקדונל-דוגלאס, שמטוסי התידלוק שלה קי.סי.10. — שימשו לתידלוק המטוסים האמריקניים בדרכם ללוב. לא צופים השפעה של מצב הלוחמה עם לוב, על מכלול תעשיות הנשק והתחמושת, משום שרואים מלחמה זאת כשולית בהיקפה.

גבולות בטוחים

התנודות הבולטות במחירי מניות כתוצאה מההפצצה האמריקנית על לוב, קרו בתחום חברות התעופה ומפעלי התיירות. עקב המעבר של אמריקנים רבים מנופש בחוץ לארץ לנופש בגבולות הבטוחים של ארצות-הברית, עלו מניותיהן של חברות התעופה הפנים-ארציות — „יונייטד איירליינס", „אמריקן איירליינס" ו„דלתא". ואילו מניותיהן של החברות המקיימות טיסות בינלאומיות בעיקר — „טי.וו.איי" ו„פאן אמריקן" — ירדו.

עלו גם המניות של רשתות המלונות, כמו הולידיי־אין, הילטון ומאריוט. אך העלייה הגדולה ביותר נרשמה במניות של חברת „דיסני-לנד".

ניסו הלם חשמלי, היפנוזה, הכל — והוא אינו ישן 40 שנה

מאת רוברט מאול, כתב רויטר

סאן אנטוניו דה לוס באנוס, קובה. – הסימן היחיד לעובדה שטומאס איזקירדו חי 40 שנים בלי שינה, הוא משקפי השמש הכהות שלו, המגינות על עיניו הרגישות והעייפות.

איזקירדו, פועל טקסטיל לשעבר, נראה צעיר ועירני בגיל 53. ואשתו השניה ילדה זה עתה תינוק. אולם התיק הרפואי העבה שלו מראה, כי הוא איבד את יכולת השינה בסוף מלחמת העולם השניה ומאז נשאר ער ללא הפוגה.

„כל שאנו יודעים. לא נרשמה תופעה דומה בספרות הרפואית באיזה שהוא מקום בעולם", אומר ד"ר פדרו גארסיה פלייטס, אחד מראשי הפסיכיאטרים של קובה, המטפל באיזקירדו כבר 16 שנים.

ב־1970 עמד גארסיה פלייטס בראש צוות של רופאים. אשר עקבו אחרי איזקירדו בבית החולים הפסיכיאטרי של האוואנה 24 שעות ביממה במשך שבועיים רצופים.

במעקב התברר. שאפילו כאשר שוכב לנוח ועוצם את עיניו. פעולת המוח שלו היא כמו אצל אדם ער לחלוטין.

„אין לו שינה טבעית: המצב הקרוב ביותר לשינה אצלו הוא נמנום שבא לאחר שהוא מקבל תרופות שאני רושם לו". אמר הפסיכיאטר לכתב רויטר.

גם כאשר הוא עובר תהליך של הרדמה רפואית, אין הוא נמלט לחלוטין ממצב של הכרה מלאה. הרודף אחריו מאז 1945.

הרופא המטפל בו ורואים אחרים העוקבים אחר התופעה. אמרו כי מנגנון השינה של איזקירדו ניזוק כתוצאה מהתקף של אנסיפאליטיס. דלקת של המוח הפנימי, כאשר היה בן 13.

הוא עצמו סבור, כי חוסר השינה שלו מקורו בזעזוע בו לקח בעת ניתוח להרחקת שקדים. זמן קצר לאחר אותה דלקת במוח הפנימי.

מאז שלא הצליח להירדם, טיפלו באיזקירדו למעלה מ־40 רופאים שניסו עליו היפנוט, הלם חשמלי. טיפול בסיכות ותרופות ללא סוף, אבל שום דבר לא עזר. (ע"ר)

שצ'ראנסקי לניו-יורק — לתהלוכה למען יהודי בריה"מ

ניו-יורק. — אנטולי שצ'ראנסקי, ישתתף בחודש הבא בניו-יורק במיצעד הסולידריות השנתי למען יהדות בריה"מ.

במיצעד זה משתתפים בדרך כלל רבבות אנשים.

מצפים כי שצ'רנסקי יתקבל לפגישה אצל הנשיא רייגן בוושינגטון ולאחר מכן יבוא לניו יורק כדי להשתתף בתהלוכה. המסתיימת בעצרת ענק מול מרכז האו"ם.

(עט"א)

שליחי תנועות הנוער בצרפת מוחים על ההחלטה לצמצם מספרם

מאת ארנון ימה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שליחי כל תנועות הנוער הציוניות בצרפת, שיגרו מכתב לחברי ההנהלה הציונית בירושלים ומחו על ההחלטה לצמצם את מספר שליחי תנועות הנוער לשם ולהגבילם לאחד לכל תנועה.

השליחים אומרים, שיש בהחלטה זו „כדי לחסל כליל את הפעילות בקרב הנוער היהודי הצרפתי".

בשיחות עם עיתונאים ישראלים בפאריס, האשימו השליחים כי רו"ח נציג ההנהלה הציונית בצרפת ד"ר ישראל פלד הפעיל לחץ על צמצום מספר השליחים מבלי להיפגש איתם ומבלי לבקר בתנועות. הם אמרו, כי ההחלטה זו באה על רקע הפניית סכומים גדולים מכספי הסוכנות היהודית לקהילה המקומית ו„השתלטות של לא-ציונים על הסוכנות".

הם האשימו את שליחי הסוכנות בהוצאות כספיות גדולות ובלתי מוצדקות. „ד"ר פלד ואחרים לנים רק במלונות של ארבעה כוכבים ומבזבזים כספים על נסיעות".

בצרפת יש היום 11 שליחי תנועות-נוער והכוונה היא לצמצם את מספרם לשישה.

ועדת הביקורת של הסוכנות שערכה בדיקה בצרפת בעקבות דו"ח פלד, קבעה מפתח של 1000 חניכים לשליח. תנועת „בני עקיבא", שמספר חבריה גדול (כ־1000), תוכה, איפוא, בשני שליחים.

נציגי תנועות הנוער אומרים, כי באין שליחים יאלצו לסגור את סניפי התנועות בערי צרפת, פרט לפאריס.

תחרויות בכי, צחוק, שריקה וחנופה — באינדונזיה

סמאראנג. — הם בכו על אהבה אבודה, התאבלו על קרוביהם המתים, צעקו מפחד, שרו שירים בזילי הבעות, גילו כאביהם והתלוננו על רוע הגורל.

החבר בעייתו, שבכה יהודי הבעות יותר מכל ה־25 המתחרים הנוספים — בתחרות הלאומית לבכי שהתקיימה באינדונזיה — זכה במקום הראשון בזכות שיר בו הגיע להיסטריה של בכי ואבל על מות אבי.

קהל בן 1000 איש לא ניתן אהדה למתחרים. הם נתקבלו בקריאות בוז וצחוק, ולפעמים נראו להם כפיים ביציאה בבכי שלהם.

היתה זו התחרות הרביעית בסוגה בסמאראנג, בירת האי יאווה. פתחה את הסידרה תחרות הצחוק שהתקיימה לפני שנתיים. תחרויות השריקה והחנופה. (ע"י)

מסורבי העלייה — האחים גולדשטיין — בדרך ארצה

ניו-יורק. — מסורבי העלייה ישי וגריגורי גולדשטיין, שנעצרו ביום שני במסיבת פרידה שנערכה לכבודם במוסקבה, שוחררו לאחר זמן קצר — מסר ארגון הסטודנטים למען יהדות בריה"מ בניו-יורק.

מצפים, כי הם יעזבו היום עם משפחותיהם בדרכם לישראל, ובכך יסתיים מאבק שנמשך יותר מ־14 שנה למען זכותם לעלות ארצה.

יחד עם האחים וחררה גם אשתו של ישי, אליזבטה, רופאה כמוה כשני האחים.

המסיבה שנערכה במוסקבה עבור האחים גולדשטיין, תושבי טביליסי שבגרוזיה. אורגנה על־ידי פעילי עליה אחרים. השלושה נעצרו כאשר שלא היו בידיהם מיסמכים המתירים להם לשהות בבירת בריה"מ.

(עטט"א)

מוהלי היין הואשמו ברצח

מילאנו. — שני סוחרי יין איטלקים הנאשמים במהילת יין בחומר רעיל, הואשמו ברצח. עד כה מתו 20 בני אדם משתיית יין מהול.

התובע הכללי אלברטו נובילי אמר לכתב „רויטרס" כי החליף את האישום נגד ג'יובאני ודניאלה קיראבאנה מהריגה לרצח.

שני הנאשמים הם סיטונאי יין מהעיירה נארזולה, דרומית לטורינו. הם מואשמים בכך, כי ביודעין הוסיפו מתנול בכמויות מסוכנות ליין באיכות ירודה, על מנת לחזקו ולשפר טיבו.

(ע"י-ע"צ)

אפשר שגורבאצ'וב יגיב על ההפצצה בהופעתו בוועידת המפלגה במז"ג גרמניה

מזרח ברלין. — המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב בא אתמול לפתיחת הוועידה של המפלגה הקומוניסטית המזרח-גרמנית.

דיפלומטים מערביים מצפים, כי המנהיג הסובייטי יגיב על המבצע האמריקני בלוב ועל בעיות פירוק הנשק, בנאום שישא מחר בוועידה.

אשר לוועידה עצמה אמרו הדיפלומטים, כי בדומה למה שאירע בוועידות הקומוניסטיות של בולגריה וצ'כוסלובקיה, גם המפלגה הקומוניסטית המזרח-גרמנית תחליט על מדיניות שמרנית ואין לצפות לרפורמות מרחיקות-לכת באף תחום.

כן לא צפויים שינויים בהנהגה. מעמדו של אריך הוניקר, מזכיר המפלגה. הוא איתן. אחד מתנגדיו, ראש המפלגה במזרח-ברלין, קונראד נאומן, הודח מתפקידו וסולק מכל עמדה פוליטית בסוף השנה שעברה.

פלאטו נעצר באיטליה בעקבות הודעה שנשלחה ממשטרת ישראל

גילה השר ברלב ■ לדברי השר נכנס פלטו לישראל באורח חוקי לאחר שהשתמש במסמך מזהה שסיפק את רשויות נמל התעופה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

משטרת ישראל הודיעה לאינטרפול על צאתו של שמואל פלאטו שרון לאיטליה ובדיעבד סייע מידע זה למעצרו. צעד זה נעשה בעצה אחת עם היועץ המשפטי לממשלה שנתן הסכמתו למהלך. פרטים אלה גילה אתמול שר המשטרה חיים בר־לב בפגישה עם הכתבים לענייני משטרה בלשכתו בירושלים.

„פלאטו שרון נכנס בשערי ישראל באורח חוקי. הוא לא עבר שום עבירה אלא נכנס כהשתמשו מסמך מזהה שסיפק את הרשויות בשדה־התעופה" — ציין בר־לב.

שר המשטרה סיפר לכתבים כי הורה להפחית את מערך השוטרים המשגיחים על הסדר בלילות שבת ליד קולנוע „היכל" בפתח־תקוה. „לפני שנה הושקעו בנושא זה 6000 ימי עבודה וזה שגעון" — הדגיש בר־לב.

„אסירי ציון"

על האלימות החרדית אומר שר המשטרה: „הציבור החרדי הוא בעייתי. אין במאה שערים מנהיגות אחת וגוף אחד. כל חרד שנעצר הופך מיד ל„אסיר ציון" והחרדים הזקוקים לכסף מבחוץ יודעים לנצל עובדה זאת היטב". השר הורה כי קל יותר לשלוט על המתרחש בעת תקריות בשכונת התקווה מאשר על תקריות במאה שערים. „המטרה נלחמת בבריונות החרדית הן בדרכים חוקיות והן בדרכים בלתי פורמליות".

נושאים אחרים בסקירת שר־המשטרה בפגישה עם הכתבים: חופשות פסח לאסירים — היציאה לחופשה מותנית באישור שירות בתי־הסוהר הקובע כי התנהגות האסיר מזכה אותו בזאת. אסירי־עולם מכין אסירי המחתרת היהודית, לא יצאו לחופש.

● גיוס שוטרים — אמות המידה מחמירות והמתגייס למשטרה נתבעת רמה מקבילה לקורס קצינים בצה"ל.

● תקציב המשטרה — 251 מיליון דולר ויש בו גידול מתון לעומת אשתקד. 71 אחוז יוצאו לתשלום משכורות. 24 אחוז לרכישת ציוד ו־4 אחוז בלבד לפיתוח. עקב זאת לא תוכל המשטרה לרכוש מחשב לפיענוח טביעת אצבעות. מלאכה הנעשית בחלקה על ידי מתנדבות.

85 — שנת שיא בפעילות המחבלים בחו"ל; 498 נהרגו מיולי 1968

ספטמבר השחור - מקום ראשון במצעד „ארגוני החבלה" בפעולות טרור בחו"ל

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

שנת 1985 נרשמה כשנת שיא בפעולות ארגוני המחבלים בחו"ל. בשנה זו בוצעו על־ידי הארגונים השונים 87 פעולות חבלה ברחבי העולם כולו.

מאז יולי 1968 ביצעו הארגונים השונים 552 פעולות טרור בחו"ל בהן נהרגו 490 בני־אדם ונפצעו 1536. המחבלים פעלו או ניסו לפעול ב־70 מדינות ברחבי העולם. ב־96 אחוז מהמקרים הנפגעים היו דווקא אזרחי מדינות זרות בניגוד לכוונתם של ארגוני המחבלים.

בדרך־כלל מנסים לפגוע בישראלים השוהים בחו"ל. בפעולות הנ"ל נהרגו 54 אזרחים ישראלים ו־78 אזרחים ישראלים נפצעו. מסתבר כי ארגון הפתח (ספטמבר השחור) ביצע או ניסה לבצע את מספר הפעולות הרב ביותר בחו"ל — 76 פעולות. במקום השני „במצעד ארגוני החבלה" צועד ארגוני של אבו־נידאל שביצע או ניסה לבצע 56 פעולות איבה נגד ישראל בחו"ל ובמקום השלישי החזית העממית של ג'ורג' חבש שביצע 52 פעולות.

יצויין כי בחלק מהמקרים מדובר גם במספר קטן של ארגונים שפועלים על רקע אנטישמי וכן ארגוני מחתרת זרים המקיימים קשרים עם אש"ף. המדינה הסובלת ביותר מכל 70 המדינות מפעולות המחבלים הינה איטליה שבשטחה בוצעו 63 פעולות טרור על־ידי ארגוני החבלה השונים.

● שר האנרגיה והתשתית מר משה שחל, נפגש אמש בוושינגטון עם עמיתו האמריקני. בפגישה ביניהם נדונו אפשרויות לשיתוף פעולה בין משרדי האנרגיה הישראלי והאמריקני ובמיוחד מימון פרוייקט הדגמה של תחנת הכח מפיצלי שמן שתוקם ע"י משרד האנרגיה במישור רותם בהשקעה של 20 מיליון דולר.

נחום פסה: לממשלה אין מדיניות למניעת העמקת הפערים החברתיים־כלכליים

„הממשלה הנוכחית איננה מנהלת שום מדיניות של עצירת העמקת הפער כי אם מפתחת גישה שבאה להצדיק את קיומו, תוך קשירתו להישגים כלכליים", אמר נחום פסה, יו"ר היחידה לתכנון כלכלי חברתי בהסתדרות בכנס רכזי תרבות במועצות פועלים, שנערך אתמול באפעל.

פסה מאשים את הממשלה המדברת לעיתים בנושאים חברתיים וכלכליים בשני קולות ומזהיר את חבריה השייכים לתנועת העבודה מפני בלבול אידיאולוגי מדאיג ביותר מבחינה תנועתית.

„כך לדוגמא אמר, מדברים על רפואה שוויונית לכל, אולם מחייבים תשלומים עבור ביקורים אצל רופאים ובכך מתחזק התהליך של רפואה לעניים ורפואה לעשירים".

פסה גם תקף את מדיניות המיסים הנהוגה במדינה ותבע להקטין באופן משמעותי את שיעורי מס ההכנסה על עבודה ובשום פנים ואופן לא להגביל את המע"מ.

(עתי"ם)

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, מנשה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית ובדבר הפקדת ביטול שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' מ/146 – חריש". המהווה שינוי לתכנית ג/400 – תכנית מתאר לשטח הגלילי לתכנון עיר. מחוז חיפה. התכנית מבטלת את התכנית ג/989 – מצפה מענית כ'. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8701 – חלקי חלקות 3, 9–7, 15, 16. גוש 8702 – חלקה 40. גוש 8703 – חלקות 7–1. חלקי חלקות 8, 11. גוש 8704 – חלקות 22–14, 31–25, 34, 35, 37, 39, חלקי חלקות 3, 23, 24, 32. גוש 8705 – חלקות 6–1, 16–8, 18, 23, 30–24, חלקי חלקות 17, 22–19. גוש 8706 – חלקה 17, חלקי חלקות 18, 19, גוש 8707 – חלקה 20, חלק מחלקה 19. גוש 8718 – חלק מחלקה 1.

עיקרי הוראות התכנית: א. יעוד שטחים למגורים, מבני צבור, מבני משק, בית קברות, תעשיה וכד'. ב. קביעת השימושים והוראות הבניה באזורים השונים. ג. התוויית דרכים חרשות.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מנשה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

משה גלזנר, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

אור כ' תשמ"ו (מרץ 1986)

חובש כיבה בגופו לפיד־אנושי

לוד, - דראמה, שבמהלכה הצית את עצמו גבר בן 31, בעת שהמשטרה באה לעוצרו על רקע נסיון־חטיפה — נסתיימה אתמול בכי־טוב. תודות לנהג־חובש של מד"א, שכיבה את האש בגופו תוך חירוף נפש ואומץ לב נדיר.

הפרשה הדראמטית החלה בעת שאנשי משטרה הגיעו לביתו של האיש בלוד, במטרה לעצרו כחשוד באיומים ונסיון חטיפה. לפני החשד היתה לאיש פרשת־אהבים עם צעירה תושבת אשדוד. ובגללה עזב את ביתו למשך כמה חודשים והתנכר לאשתו ושני ילדיו הקטנים. באחרונה ביקשה הצעירה להיפרד ממנו, והוא חשוד כי בעקבות זאת איים לפגוע בה ולחוטפה.

על רקע החשדות הללו באה המשטרה אתמול אחר חצות לביתו במטרה לעוצרו. ואז הסתגר האיש בדירתו יחד עם אשתו ושני ילדיו הקטנים. שפך נפט על עצמו ואיים להתאבד.

למקום הגיעו כוחות משטרה נוספים בראשות מפקד משטרת לוד והסיכולוג משטרתי שניסו לדבר על לבו של האיש, אך ללא הצלחה. האיש טען כי החליט לשים קץ לחייו וכי אם לא יעזבו אנשי המשטרה את המקום הוא יצית עצמו, ואיים לפגוע גם בילדיו ובאשתו.

המשטרה הזעיקה למקום גם את אביו של האיש וגם הלה ניסה לדבר על לבו ולהניאו מכוונתו, אך ללא הועיל. בשיחתו עם אביו אמר האיש, כי הוא החליט להיפרד מן החיים, וביקש מהאב לטפל כהלכה בילדיו.

במקביל הוחש למקום אמבולנס מד"א ובו נהג חובש, אלי כהן, שהועמד במצב הכן וקיבל לידיו זוג אזיקים מהשוטרים, כדי לתת מוכן לכל התפתחות אפשרית.

לפתע הגיח האיש מביתו תוך כדי צעקות רמות, שפך על עצמו נפט מתוך מיכל, העלה אש במצית ובעיר את חולצתו. הבגד התלקח והאש איימה להתפשט. באותו רגע זינק אליו החובש אלי כהן, חיבק אותו וכך כיבה בגופו את הלהבות.

במקביל הצליח החובש לכבול את הגבר המשתולל באזיקים. האיש יצא ללא פגע, כיוון שהחובש הספיק לכבות את האש לפני שגרמו לו כוויות. הוא נלקח לתחנת המשטרה להמשך הטיפול המשטרתי בו. ונהג האמבולנס זכה לשבחים וטפיחות על השכם מאנשי המשטרה, אשר ציינו כי בזכותו נמנע אסון. עם מעצרו הוכנס החשוד למקלחת כדי לשטוף את הנפט מגופו, ואחר כך נמסר למשטרת אשדוד שם ייחקר בפרשת חשדי האיומים ונסיון־החטיפה. (עתי"ם)

הקרן למען בשרון ישראל

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
מעזבונו של מר פנקס אוציה ז"ל
3,207.42 ש"ח

☆ התרומה המרגשת
מר עז טמיר מתל־אביב תרם לזכר אביו המנוח, נח טמיר תמורה, המחנך והסופר לוחם בלשון העברית
960 ש"ח

☆ התרומה הצעירה
ביה"ס הממלכתי ע"ש ש.ה. וולקומיץ, ראש פינה
890 ש"ח

היום יותר מתמיד - תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

בתקיפת חיל־האוויר על מחנות המחבלים באיזור החוף בדרום לבנון לפני כשבועיים השתתפו מטוסי „כפיר" שצוידו במערכת כינון חימוש משופרות מתוצרת ישראל. המטוסים זיהו והשמידו בין היתר מחנה אוהלים של מחבלים שהיה מוסתר ומוסווה והשיגו בהשיגם דיוק הפצצה רב.

(צילום: בטאון חיל־האוויר)

כתב: אבי בניהו

סוף שבוע עם

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

המכה האמריקאית בלוב

ניתוח ופרשנות

יואל מרקוס וזאב שיף

ממוסקווה לקריית ארבע

על ימנויותם של עולי בריה"מ/רומן פריסטר

ואשינגטון ידעה הכל

סודות ישראליים בשגרירות ארה"ב באירן/צבי בראל

א. שוייצר על עתיד הממשלה ● גדעון סאמט על סמלים ישראליים ● דן בסלו על גרעונות קופת חולים ● אריה לביא על הברונזמנים ● חולדה ליברנומה על ביקור האפיפיור בבית הכנסת ● מרדכי ארדיאלי על רומא עיוור

עם דוסטוייבסקי לוועידת העבודה

רשמי מסע של נסים אלוני

מגזין/דן מרגלית ● מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● הטלוויזיה של השבוע/חדה בושס

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 17.4.86

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4683	1.4867	1.4779
לירה שטרלינג	1	2.16	2.26	2.1989	2.2263	2.2198
מרק גרמני	1	0.64	0.67	0.6487	0.6568	0.6522
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2038	0.2064	0.2049
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5750	0.5822	0.5788
פרנק שוויצרי	1	0.76	0.80	0.7751	0.7847	0.7794
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2029	0.2054	0.2043
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2055	0.2081	0.2068
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1761	0.1783	0.1772
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2879	0.2915	0.2897
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0563	1.0695	1.0635
דולר אוסטרלי	1	1.01	1.09	1.0511	1.0642	1.0582
ראנד דר' אפריקני	1	0.44	0.74	0.7339	0.7430	0.7387
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3191	0.3231	0.3208
שילינג אוסטרי	10	0.91	0.95	0.9252	0.9368	0.9313
לירה איטלקית	1,000	0.93	0.98	0.9448	0.9566	0.9510
ין יפני	100	0.81	0.85	0.8298	0.8402	0.8359

טלקס

● „משטרת התיירות" — לא בבית־מלון

המפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס הורה לבטל את השתלמות אנשי משטרת התיירות שאמורה היתה להיערך באחד מבתי־המלון בירושלים ולקיימה במיתקן משטרתי. דובר המשטרה הבהיר, כי הפרסומים בדבר משטרת תיירות אינם מדוייקים. אין מדובר במשטרה מיוחדת אלא ביחידת משטרה לכל דבר במרחב ירושלים שאנשיה יעבדו באתרי תיירות בעיר. אזורי בית־מלון וכד'. בצלאל עמיקם

● „לב מנוע" — הגוררת היחידה

חברת הגרירה „לב מנוע" זכתה במכרז לגרירת רכב משטרתי לתקופה של שנתיים, ותהיה החברה היחידה שתעסוק בגרירה בארץ, מלל בשטחים.

מכרז נוסף שנחתם בימים אלה מסדיר גרירת רכב גנוב נטוש, שהעסיק כמה חברות על בסיס הסכם אזורי. מנכ"ל „לב מנוע" טוען כי המחיר שנקבע הוא מתחת לעלות, במיוחד לגבי ההסכם לגרירת רכב נטוש באיזור ת"א. יוסף שמי

סוכן סמוי חשף 4 חשודים נוספים בפרשת גניבת הנשק

הוגש כתב־אישום נגד תושב כפר־תבור המואשם במכירת נשק שהגיע לאירגון פת"ח

מאת יואב אביב, וכתב „על המשמר" בנצרת

ארבעה צעירים תושבי כפרים ערביים בגליל נעצרו אתמול בהוראת בית משפט השלום בחיפה לתקופות שונות כחשודים בהשתייכות לכנופיית סוחרי הנשק הגנוב בצפון הארץ ובמכירת נשק מסוגים שונים לסוכן משטרתי.

בפני נשיא בית־משפט השלום בחיפה רם סביר הובאו אתמול עדאל גורבאן בן 30 מגשר אלזרקה, תאופיק ג'אברין בן 42 מאום אל־פחם, ולאלא סנף בן 28 מעוספיה ועבד נגאר בן 33, גם הוא מגשר אלזרקה.

באי־כוח המשטרה מפקח דן דורנאי, טען, כי עדאל גורבאן מכר ב־5 בפברואר לסוכן משטרתי תמ"ק עוזי תמורת 1600 ש"ח וכי חמישה ימים לאחר שסוכמה העיסקה, הגיע החשוד לביתו של סוכן המשטרה, שם בוצעה העיסקה. השופט רם סביר הורה לעצור את החשוד ל־13 יום. חשד דומה הועלה גם נגד עבד נגאר והשופט האריך את מעצרו ב־8 ימים. תאופיק ג'אברין נעצר בחשד דומה ל־12 יום. החשוד לאלא סנף, שנעצר בהוראת השופט סביר ל־10 ימים, הוחשד על־ידי מפקח דן דורנאי במכירת אקדח, 10 רימוני יד ורובה גליל תמורת 160 ש"ח.

בבקשתו לעצור את הארבעה טען באי־כוח המשטרה, כי המשטרה חוקרת חשדות לפיהן הועבר נשק נוסף לאירגוני המחבלים.

מואשם במכירת נשק

בבית־המשפט המחוזי בנצרת הוגש אתמול כתב־אישום נגד דוד בן־שמול בן 22 מכפר־תבור המואשם בסחר בנשק.

התובעת אסתר גופר, סגנית בכירה לפרקליט מחוז הצפון, טענה, כי בן־שמול הכיר בהיותו חייל בשירות סדיר במהלך שנת 1984 את תושב הכפר דבוריה ומכר לו ב־4 בהזדמנויות אקדחים ורובים מסוג אמ־16. הסוחר מדבוריה מכר את הנשק לתושב השטחים וזה העביר את הנשק לאירגון פת"ח, אליו הוא משתייך.

50 אחוז מעולי אתיופיה טרם מצאו פתרונות דיור קבועים

כ־6600 מעולי אתיופיה, הנמצאים בארץ שנתיים בממוצע, שוהים עדיין במרכזי קליטה, מחוסר פתרונות דיור קבועים. בעקבות זאת חלה דחייה בקליטת הקבע של עולים אלה, המהווים למעלה מ־50 אחוז מהעולים שהגיעו במסגרת „מיבצע משה".

על כך מסרו חיים אהרון, ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, ופרחיהו מנצורי, מישנה למנכ"ל המחלקה, במהלך סיור של הנהלת המחלקה שנערך אתמול ביעדי קליטה בצפון הארץ.

חיים אהרון אמר לכתב עתי"ם, שמשרד־הקליטה מחזיק עדיין בכ־500 דירות, שנמסרו לו ע"י משרד־השיכון לשם שיכון העולים מאתיופיה. המשרד אינו מחלק את הדירות לעולים אלה כתוצאה מסידורי עדיפויות, שנקבעו על־ידו, ואשר לפיהם יש לסגור קודם לכן 4 מרכזי קליטה ולהפכם לדיור קבע לעולים. ראשי הערים והמועצות המקומיות בהם מצויים מרכזי קליטה אלה, בצפת, כרמיאל, מעלות וקריית־ארבע, מתנגדים לשכן בהם את האתיופים באופן קבוע, מחשש שמרכזים אלה ייהפכו לגיטאות אתיופיים. עם כל הכרוך בכך.

פרחיהו מנצורי הוסיף, שעיכוב העברת העולים מאתיופיה לדיור קבע גורם לאיוודאות בקרב העולים באשר לעתידם ופוגע ביכולתם למצוא תעסוקה הולמת. לדבריו, ישהו עולים מאתיופיה עוד שנתיים נוספות במרכזי הקליטה. אם קצב איכלוסם הנוכחי בדירות קבע יימשך.

ראש מחלקת העלייה התריע על כך שטרם הופעלה תוכנית מקיפה לדיור קבע לכל העולים במרכזי הקליטה, שהיתה אמורה להיות מופעלת ב־1 באפריל, כפי שסוכם על־ידי כל גורמי הממשלה והסוכנות. לדבריו, הדבר גורם לפגיעה באמינות הממשלה והסוכנות בעיני העולים ובעיני עולים פוטנציאליים, בעיקר מדרום אפריקה.

(עתי"ם)

מפ"ם

מפלגת הפועלים המאוחדת

המרכז

לוח פעילות שבועית

מה־17.4.86 עד 23.4.86

מחלקת ההסברה

17.4 בית המרכז – 14.00 – דב פלג: תדריך לפעילים בנושא: ההסתדרות.
סניף נצרת עלית – 16.00 – יורית לבן, משה רוזנס: סיעת מפ"ם בהסתדרות.
אום־אל־פאחם – 19.00 – אזדריס מואסי – לדור הצעיר.
סניף נצרת – 21.00 – יעל וגנר – כנס פעילות במגזר הערבי.
19.4 מועדון לחבר סניף רמת־גן – 11.30 – יצחק שושני – יידיש.
כפר מכר – 15.00 – ח"כ אמירה סרטני, חוסין פארס – אסיפת חברים.
כפר טייבה – 18.00 – אזדריס מואסי – לדור הצעיר.
בת־ים – 20.00 – אברשה כהן, יחיאל נוימן, אבא ליכטשטיין – ביידיש. אזכרה למורדי הגיטאות, בהשתתפות מקהלת וילנה. במועדון ההסתדרות.
20.4 מועדון לחבר סניף רמת־גן – 10.00 – שרגא שטרן – לוותיקים.
כפר שיח – דנון – 18.00 – אזדריס מואסי – לדור הצעיר.
סניף אשדוד – 19.00 – יצחק שושני – יידיש.
21.4 אום־אל־פחם – 14.00 – ח"כ אמירה סרטני – פגישה עם מורים.

מועדון הקיבוץ הארצי – 16.00 – ח"כ יאיר צבן, פרופ' יהודה באואר – פגישה של החוג הרעיוני בנושא: שורשי הגזענות בימינו ודרכי המאבק נגדה. מנחה: ד"ר אברהם רוזנקיאר.

קיבוץ יקום – 17.30 – ח"כ אמירה סרטני – לוותיקים.
סניף חיפה – 16.30 – ח"כ אלעזר גרנות – כנס מסמנות.
18.00 – ח"כ אלעזר גרנות – לדור הצעיר.
20.30 – ח"כ אלעזר גרנות – לסטודנטים.
סניף הרצליה – 18.30 – חנן ארז, ולדי מורג – מזכירות הסניף.
שפרעם – 19.00 – רן חכים, חוסין פארס – חוג בית.
„צוותא" ראשון־לציון – 19.00 – אברהם כהן – יידיש. בהשתתפות מקהלת סמאהוב. 43 שנה למרד גטו ורשה.
22.4

החוג הרעיוני־חברתי יהודי ערבי המשולש־מנשה

ביום שלישי, 22.4.86, בשעה 18.00 בבית־הנוער בבקה אל־גרבית

יתקיים מפגש בנושא: הסכסוך הפלסטינאי־ירדני

בהשתתפות: ד"ר סרי נוסייבה – אוניברסיטת ביר־זית

מחלקת האירגון

יום ג' 22.4 שעה 9.00: כנס מזכירי סניפים מזכירי קיבוצים/רכזי ועדות פוליטיות, רכזי איזור ופעילי המפלגה יתקיים בסניף חיפה, ברח' שפירא 5 הנדון: הכנות אחרונות לקראת אירוע ה־1 במאי

מועדון לחבר בסניף רמת־גן – 10.00 – יצחק שושני – יידיש.
כפר כבול – 18.00 – חוסין פארס, אמציה רייז – חוג בית.

ישיבת מרכז פתוח של מפ"ם

תתקיים ביום שני, 28.4.86, בשעה 16.00 באולם „צוותא", תל־אביב

על סדר היום:
• דבר מפ"ם – ח"כ אלעזר גרנות – מזכ"ל מפ"ם
• על מבצע של יהודי ברית־המועצות – גריגורי כנוביץ (קיבוץ סאסא)
• תרומת עולי ברית־המועצות לחברה הישראלית – דוד שורק (באר־שבע)

בתוכנית האמנותית:
• הזמרת רעיה שפירא, סופרן: רומנסות רוסיות ושירים עבריים בליווי הפסנתרנית לינה יעקובסון

המחלקה לאיגוד מקצועי

17.4 בית המרכז – 17.30 – ועדת בחירות לאירגון עובדי צה"ל – נטע מן, שמואל קלנר.
18.4 סניף חיפה – 8.00 – חנן ארז – מטה מרחב של ה־1 במאי.
20.4 סניף תל־אביב – 17.00 – דב אלקנתי, רבקה יעקובוביץ.
סניף חולון – 19.00 – חנן ארז, אפרים זילוני, דב אלקנתי, עובדיה נוגה, צבי ינאי – כנס ועדי עובדים.

כנס הדור הצעיר של מפ"ם

1 במאי בחיפה בשעה 21.00

מפקד הכבאים במאסר ופיקודו שהתלונן עליו עדיין מושעה מעבודתו

מאת אשר שילוני, כתב „על המשמר"

ח"כ דן כהן ביקש משר־הפנים יצחק פרץ להורות לעיריית חולון להחזיר מיד לעבודה תקינה בתחנת כיבוי אש חולון את קצין הכיבוי, יצחק כהן.

כהן הושעה מעבודתו לפני שנתיים וחצי לאחר שהגיש תלונה למשטרה נגד מפקד התחנה, אורי וייסמן. בה האשימו בהיטפלות לכבאי התחנה על רקע מיני. בימים אלה דן בית־המשפט את וייסמן לשלושה חודשי מאסר בפועל. הן וייסמן והן כהן ממשיכים לקבל משכורת מלאה, למרות שהושעו מעבודתם.

בשעתו הורה בית־הדין האזורי לעבודה להחזיר את כהן לעבודה. אולם העובדים התריעו אותו כגון אותה תלונה ומנעו כל נסיון להחזירו לעבודתו, כאשר הם מקבלים גיבוי מיו"ר איגוד ערים לכיבוי חולון — בת־ים; מי שהיה ממלא מקום ראש עיריית חולון, דוד צדוק.

בתגובה לפנייתו של ח"כ דן כהן אמר ראש עיריית חולון, פנחס אילון, שהעירייה אינה צד בנידון. תחנת הכיבוי כפופה לסמכות איגוד ערים לכיבוי חולון – בת־ים ומוסדות אלה אחראים לפסוק בנידון.

יו"ר האיגוד, דק בן־שושן, אמר לכתבנו, שהערב תתכנס מועצת האיגוד ותחליט איך לנהוג עם כהן ואיך „לתפקד" המפקד אורי וייסמן.

חשוד באיומים על אהובתו הצית עצמו כשבאו לעוצרו

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

עמוס כהן בן 34, נשוי ואב לילדים מלוד, הצית אתמול את עצמו, כאשר שוטרים באו לעצור החשוד באיומים על אהובתו.

שלשום בלילה יצא צוות סיור של תחנת משטרת לוד לעצור את כהן לבקשת תחנת המשטרה באשדוד. כשהגיעו השוטרים לביתו סרב כהן לפתוח את הדלת וכשניסו השוטרים לפרוץ אותה איים עליהם שישרוף את עצמו ואת שתי בנותיו הקטנות ששהו עמו באותה עת בבית ואף הצית את הבית.

מפקד תחנת המשטרה, מרדכי נחמני, ופסיכולוג משטרתי הגיעו למקום וניהלו שיחה עימו שבמהלכה ביקש כי אביו יובא למקום. בינתיים שפך החשוד על עצמו דלק והזהיר את השוטרים לבל יתקרבו לדלת הבית. כשהגיע לבסוף האב ביקש ממנו הבן סליחה על מעשיו והפציר בו כי ידאג לבנותיו ויגדלן. כשעזב האב את הדירה פרץ הבן החוצה והצית את חולצתו.

חובש מד"א טיפל באיש ולאחר מכן הוא יעצר כחשוד באיומים לחטוף ולרצוח את אהובתו כעזובה אותו.

● נשיא המדינה, מר חיים הרצוג, יהיה היום אורח העדה היהודית...

בפלילים

מאסר־עולם לנאשם ברצח אליהו חוגי

ג'המשיר בן עובדיה ברומנר בן 37 מתל־אביב נדון אתמול בבית־המשפט המחוזי למאסר עולם, לאחר שהורשע ברצח אליהו חוגי, יליד 1932, בדירתו ברחוב נווה־שאנן בתל־אביב.

ברומנר הואשם כי דקר למוות את המנוח בליל 26.2.85 ולאחר מכן גנב מדירתו 20,000 דולר, שרשרת זהב ואבני־חן שונות. בית־המשפט בהרכב הנשיאה חנה אבנור והשופטים ישראל גלעדי ויוסף גולדברג שיחזר בפסק־הדין המפורט את האירועים שגרמו למותו של חוגי.

גופתו של המנוח, שחי בגפו, התגלתה יומיים לאחר הירצחו על־ידי ידידו משה נאחי. הגופה היתה מונחת על המיטה בתוך שלולית דם ומכוסה שמיכות. נאחי הודיע למשטרה, ולאחר חקירה שנמשכה כ־4 חודשים נעצרו הנאשם ברומנר וחברתו סימה ערוסי. סימה שוחררה כעבור מספר שבועות, ואילו ברומנר הוכנס לתא המעצר במשטרת גבעתיים. עם עציר בשם יוסי גינתי, אליו הוטל לדובב את החשוד.

שיחותיהם של השניים הוקלטו, ולדברי התביעה הן כוללות הודאה ברצח. בעקבות זאת הוגש נגדו כתב־אישום ע"י עו"ד פנינה גיא מפרקליטות מחוז תל־אביב.

השופטים הגיעו למסקנה, כי הרצח בוצע, בין היתר, כדי לשדוד את כספו ורכושו של המנוח. פסק־הדין מסתמך על דברים שאמר ברומנר ליוסי גינתי, כי בדעתו לנסוע לחו"ל עם הכסף הרב של המנוח. (עתי"ם)

המורה החשוד בהפצת סמים שוחרר בערבות

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

רוברטו באסטרס, המורה בבית־הספר הפתוח בראשון־לציון החשוד בעישון סמים, הדחת קטינים לעישון סמים וביצוע מעשים מגונים בתלמידיו שוחרר אתמול בערבות.

המורה הובא אתמול בפני השופט שלמה יפרח בבית־משפט השלום ברחובות לשם הקראת כתב־האישום נגדו. אך השופט דחה את בקשת המשטרה לקיים דיון מהיר בעניינו בציינו שהעבירות שבהן מואשם באסטרס נעשו ב־1981 ואין הוא מבין מדוע נעצר רק עכשיו.

דבריו עוררו תדהמה באולם שהיה מלא מפה לפה בתלמידיו. באי־כוחו של החשוד ביקש מייד לשחררו והשופט ענה כי ייעתר לכך אם תוגש לו בקשת שיחרור. לאחר שעורך־דין רוזנר הגיש את הבקשה שוחרר החשוד בערבות עצמית וערבות צד ג' על סך של 10,000 ש"ח ובתנאי שיפקיד את דרכונו. יתייצב במשטרה ככל שיידרש ולא ייצור קשר עם הנערים בפרשה.

סטודנטים ב„תל־חי" חשודים בגניבת חשמל

מאת כתבנו בצפון

7 סטודנטים הלומדים במיכללת תל־חי ומתגוררים במעונות הסטודנטים בקריית־שמונה חשודים כי במשך מספר חודשים גנבו חשמל ולא שילמו בעדו כנדרש.

פקחים של חברת החשמל שערכו ביקורת במעונותיהם של הסטודנטים גילו את הגניבה ואתמול ניתקה חברת החשמל את זרם החשמל לדירותיהם של שבעת הסטודנטים והטילה עליהם קנס כספי גבוה.

דיקן הסטודנטים במיכללה, הרצל בן־אשר, אמר בתגובה, כי אין הוא מבין מדוע נזקקו הסטודנטים לגניבת חשמל כשהם זוכים למיכללה במילגות מהטובות במדינה ומשלמים כס הכל 30 ש"ח תמורת מגורים במעון, כולל שימוש בחשמל ובמים.

חשוד בכליאת קטינה ובעילתה במשך 6 ימים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„החשוד כלא את הנערה, סיפק לה סמים, בעל אותה בניגוד לרצונה, צרב את גופה בסיגריה בוערת ואיים על חייה בנשק" — כך טען אתמול בבית־משפט השלום בחיפה באי־כוח המשטרה, רס"ב ניסן ציגלר, בבקשה להארכת מעצרו של יעקב גבאי בן 21 מחיפה.

רס"ב ציגלר טען, כי החשוד כלא את הנערה בת ה־16 בתוך המדורגות בביתו במשך שישה ימים עד אשר הצליחה לחמוק מידיו ולהזעיק את המשטרה.

החשוד הכחיש את כל החשדות ואמר: „אני חבר שלה. הוריה מכים אותה והיא מתלוננת עלי".

השופט דוד גרשון הורה לעצור את החשוד ל־7 ימים.

מוקירי זכרו של ד"ר אוסקר נוימן

מנהיג ציוני סלובקיה

מוזמנים לאזכרה במלאת חמש שנים לפטירתו

בבית התפוצות ב־20.4.86 בשעה 19.30

מת"ח — גבעת־חביבה

במלאת שלושים

למותו של חברנו היקר

יוסקו אסא ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה

ונתייחד עם זכרו ביום שני ה־21.4.86 בשעה 15.30

המשפחה
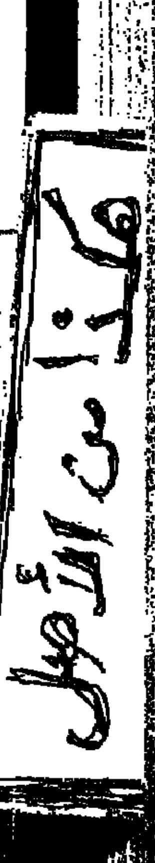
וקיבוץ בית־זרע